

Yasāyāh

¹ Zail meñ wuh royāeñ darj haiñ jo Yasāyāh bin Āmūs ne Yahūdāh aur Yarūshalam ke bāre meñ dekhīn aur jo un sālon meñ munkashif huīn jab Uzziyāh, Yūtām, Ākhaz aur Hizqiyāh Yahūdāh ke bādshāh the.

*Isrāīlī Apne Āqā ko Jānane se Inkār Karte
Haiñ*

² Ai āsmān, merī bāt sun! Ai zamīn, mere alfāz par kān dhar! Kyoñki Rab ne farmāyā hai,

“Jin bachchoñ kī parwarish maiñ ne kī hai aur jo mere zer-e-nigarānī parwān charhe haiñ, unhoñ ne mujh se rishtā tor liyā hai. ³ Bail apne mālik ko jāntā aur gadhā apne āqā kī charnī ko pahchāntā hai, lekin Isrāīl itnā nahīn jāntā, merī qaum samajh se khālī hai.”

⁴ Ai gunāhgār qaum, tujh par afsos! Ai sangīn qusūr meñ phañsī huī ummat, tujh par afsos! Sharīr nasl, badchanan bachche! Unhoñ ne Rab ko tark kar diyā hai. Hān, unhoñ ne Isrāīl ke Quddūs ko haqīr jān kar radd kiyā, apnā muñh us se pher liyā hai. ⁵ Ab tumheñ mazīd kahān pītā jāe? Tumhārī zid to mazīd bañhtī jā rahī hai go pūrā sar zañhmī aur pūrā dil bīmār hai.

⁶ Chānd se le kar talwe tak pūrā jism majrūh hai, har jagah choñen, ghāw aur tāzā tāzā zarbeñ lagī hain. Aur na unheñ sāf kiyā gayā, na un kī marham-paññī kī gaī hai.

⁷ Tumhārā mulk wīrān-o-sunsān ho gayā hai, tumhāre shahr bhasm ho gae haiñ. Tumhāre

dekhte dekhte pardesī tumhāre kheton ko lūṭ
rahe hain, unhen yoñ ujār rahe hain jis tarah
pardesī hī kar sakte hain.⁸ Sirf Yarūshalam
hī bāqī rah gayā hai, Siyyūn Beṭī angūr ke
bāgh meñ jhoñprī kī tarah akelī rah gaī hai.
Ab dushman se ghirā huā yih shahr khire ke
khet meñ lage chhappar kī mānind hai.⁹ Agar
Rabbul-afwāj ham meñ se chand ek ko zindā na
chhortā to ham Sadūm kī tarah miṭ jāte, hamārā
Amūrā kī tarah satyānās ho jātā.

¹⁰ Ai Sadūm ke sardāro, Rab kā farmān sun
lo! Ai Amūrā ke logo, hamāre Khudā kī hidāyat
par dhyān do! ¹¹ Rab farmātā hai, “Agar tum
beshumār qurbāniyān pesh karo to mujhe kyā?
Maiñ to bhasm hone wāle mendhoñ aur moṭe-
tāze bachhron kī charbī se uktā gayā hūn.
Bailoñ, leloñ aur bakroñ kā jo kھūn mujhe pesh
kiyā jātā hai wuh mujhe pasand nahīn.¹² Kis
ne tum se taqāzā kiyā ki mere huzūr āte waqt
merī bārgāhoñ ko pāñwoñ tale raundo? ¹³ Ruk
jāo! Apnī bemānī qurbāniyān mat pesh karo!
Tumhāre baikhūr se mujhe ghin ātī hai. Nae
Chānd kī Īd aur Sabat kā din mat manāo, logoñ
ko ibādat ke lie jamā na karo! Maiñ tumhāre
bedīn ijtimā bardāsht hī nahīn kar saktā.¹⁴ Jab
tum Nae Chānd kī Īd aur bāqī taqrībāt manāte
ho to mere dil meñ nafrat paidā hotī hai. Yih
mere lie bhārī bojh ban gaī hain jin se maiñ tang
ā gayā hūn.

¹⁵ Beshak apne hāthoñ ko duā ke lie uṭhāte jāo,
maiñ dhyān nahīn dūṅgā. Go tum bahut zyādā
namāz bhī paṛho, maiñ tumhārī nahīn sunūṅgā,
kyoñki tumhāre hāth kھūnālūdā hain.¹⁶ Pahle

nahā kar apne āp ko pāk-sāf karo. Apnī sharīr harkatoṇ se bāz āo tāki wuh mujhe nazar na āen. Apnī ġhalat rāhoṇ ko chhoṛ kar ¹⁷ nek kām karnā sīkh lo. Insāf ke tālib raho, mazlūmoṇ kā sahārā bano, yatīmoṇ kā insāf karo aur bewāoṇ ke haq meṇ laṛo!”

Allāh Apnī Qaum kī Adālat Kartā Hai

¹⁸ Rab farmātā hai, “Āo ham adālat meṇ jā kar ek dūsre se muqaddamā lareṇ. Agar tumhāre gunāhoṇ kā rang qirmizī ho jāe to kyā wuh dubārā barf jaise ujle ho jāeṇge? Agar un kā rang arghawānī ho jāe to kyā wuh dubārā ūn jaise safed ho jāeṇge? ¹⁹ Agar tum sunane ke lie taiyār ho to mulk kī behtarīn paidāwār se lutfandoz hoge. ²⁰ Lekin agar inkār karke sarkash ho jāo to talwār kī zad meṇ ā kar mar jāoge. Is bāt kā yaqīn karo, kyoṇki Rab ne yih kuchh farmāyā hai.”

²¹ Yih kaise ho gayā hai ki jo shahr pahle itnā wafādār thā wuh ab kasbī ban gayā hai? Pahle Yarūshalam insāf se māmūr thā, aur rāstī us meṇ sukūnat kartī thī. Lekin ab har taraf qātil hī qātil hain! ²² Ai Yarūshalam, terī khālis chāndī khām chāndī meṇ badal gaī hai, terī behtarīn mai meṇ pānī milāyā gayā hai. ²³ Tere buzurg haṭdharm aur chorōṇ ke yār hain. Yih rishwatkhор sab logoṇ ke pīchhe paṛe rahte hain tāki chāy-pānī mil jāe. Na wuh parwā karte hain ki yatīmoṇ ko insāf mile, na bewāoṇ kī fariyād un tak pahuṇchtī hai.

²⁴ Is lie Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj jo Isrāīl kā Zabardast Sūrmā hai farmātā hai, “Āo, maiñ

apne mukhālifoṇ aur dushmanoṇ se intaqām le kar sukūn pāūn. ²⁵ Maiṇ tere ḱhilāf hāth uṭhāūngā aur ḱhām chāndī kī tarah tujhe poṭāsh ke sāth pighlā kar tamām mail se pāk-sāf kar dūngā. ²⁶ Maiṇ tujhe dubārā qadīm zamāne ke-se qāzī aur ibtidā ke-se mushīr atā karūṅga. Phir Yarūshalam dubārā Dārul-insāf aur Wafādār Shahr kahlāegā.”

²⁷ Allāh Siyyūn kī adālat karke us kā fidyā degā, jo us meṇ taubā kareñge un kā wuh insāf karke unheṇ chhurāegā. ²⁸ Lekin bāghī aur gunāhgār sab ke sab pāsh pāsh ho jāeñge, Rab ko tark karne wāle halāk ho jāeñge.

²⁹ Balūt ke jin daraqhtoṇ kī pūjā se tum lutfandoz hote ho un ke bāis tum sharmsār hoge, aur jin bāghoṇ ko tum ne apnī butparastī ke lie chun liyā hai un ke bāis tumheṇ sharm āegī.

³⁰ Tum us balūt ke darakht kī mānind hoge jis ke patte murjhā gae hoṇ, tumhārī hālat us bāgh kī-sī hogī jis meṇ pānī nāyāb ho. ³¹ Zabardast ādmī phūs aur us kī ḡhalat harkateñ chingārī jaisī hoṇgī. Donoṇ mil kar yoṇ bhaṛak uṭheñge ki koī bhī bujhā nahīn sakegā.

2

Yarūshalam Abadī Amn-o-Amān kā Markaz Hogā

¹ Yasāyāh bin Āmūs ne Yahūdāh aur Yarūshalam ke bāre meṇ zail kī royā dekhī,

² ākhirī aiyām meṇ Rab ke ghar kā pahāṛ mazbūtī se qāym hogā. Sab se baṛā yih pahāṛ

dīgar tamām bulandiyon se kahīn zyādā sarfarāz hogā. Tab tamām qaumeñ jauq-dar-jauq us ke pās pahuñchengī,³ aur beshumār ummateñ ā kar kaheñgī, “Āo, ham Rab ke pahār par chārh kar Yāqūb ke Khudā ke ghar ke pās jāeñ tāki wuh hameñ apnī marzī kī tālīm de aur ham us kī rāhoñ par chaleñ.”

Kyoñki Siyyūn Pahār se Rab kī hidāyat niklegī, aur Yarūshalam se us kā kalām sādir hogā.⁴ Rab bainul-aqwāmī jhagañon ko nipṭāegā aur beshumār qaumoñ kā insāf karegā. Tab wuh apnī talwāron ko kūt kar phāle banāeñgī aur apne nezon ko kāñt-chhāñt ke auzār meñ tabdīl kareñgī. Ab se na ek qaum dūsrī par hamlā karegī, na log jang karne kī tarbiyat hāsil kareñge.

⁵ Ai Yāqūb ke gharāne, āo ham Rab ke nūr meñ chaleñ!

Allāh kī Haibatnāk Adālat

⁶ Ai Allāh, tū ne apnī qaum, Yāqūb ke gharāne ko tark kar diyā hai. Aur kyā ajab! Kyoñki wuh mashriqī jādūgarī se bhar gae haiñ. Filistiyon kī tarah hamāre log bhī qismat kā hāl pūchhte haiñ, wuh pardesiyon ke sāth bañhalgīr rahte haiñ. ⁷ Isrāīl sone-chāndī se bhar gayā hai, us ke khazānoñ kī had hī nahīn rahī. Har taraf ghore hī ghore nazar āte haiñ, aur un ke rath gine nahīn jā sakte. ⁸ Lekin sāth sāth un kā mulk buton se bhī bhar gayā hai. Jo chīzeñ un ke hāthon ne banāīn un ke sāmne wuh jhuk jāte haiñ, jo kuchh un kī ungliyon ne tashkīl diyā use wuh sijdā karte haiñ. ⁹ Chunāñche ab unheñ

khud jhukāyā jāegā, unheň past kiyā jāegā. Ai Rab, unheň muāf na kar!

¹⁰ Chaṭānoň meň ghus jāo! Khāk meň chhup jāo! Kyoňki Rab kā dahshatangez aur shāndār jalāl āne ko hai. ¹¹ Tab insān kī mağhrūr āñkhoň ko nīchā kiyā jāegā, mardon kā takabbur khāk meň milāyā jāegā. Us din sirf Rab hī sarfarāz hogā. ¹² Kyoňki Rabbul-afwāj ne ek khās din thahrāyā hai jis meň sab kuchh jo mağhrūr, buland yā sarfarāz ho zer kiyā jāegā. ¹³ Lubnān meň deodār ke tamām buland-o-bālā daraňht, Basan ke kul balüt, ¹⁴ tamām ālī pahār aur ūñchī pahāriyān, ¹⁵ har azīm burj aur qilāband dīwār, ¹⁶ samundar kā har azīm tijāratī aur shāndār jahāz zer ho jāegā. ¹⁷ Chunāñche insān kā ġhurūr khāk meň milāyā jāegā aur mardon kā takabbur nīchā kar diyā jāegā. Us din sirf Rab hī sarfarāz hogā, ¹⁸ aur but sab ke sab fanā ho jāeňge.

¹⁹ Jab Rab zamīn ko dahshatzadā karne ke lie uṭh khařā hogā to log miňtī ke gařhoň meň khisak jāeňge. Rab kī mahīb aur shāndār tajallī ko dekh kar wuh chaṭānoň ke ġhāroň meň chhup jāeňge. ²⁰ Us din insān sone-chāndī ke un butoň ko phaiňk degā jinheň us ne sijdā karne ke lie banā liyā thā. Unheň chūhoň aur chamgādaroň ke āge phaiňk kar ²¹ wuh chaṭānoň ke shigāfoň aur darāroň meň ghus jāeňge tāki Rab kī mahīb aur shāndār tajallī se bach jāeň jab wuh zamīn ko dahshatzadā karne ke lie uṭh khařā hogā. ²² Chunāñche insān par etamād karne se bāz āo jis kī zindagī dam-bhar kī hai. Us kī qadar hī kyā

hai?

3

Yahūdāh kī Tabāhī

¹ Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj Yarūshalam aur Yahūdāh se sab kuchh chhīnane ko hai jis par log inhisār karte hain. Roṭī kā har luqmā aur pānī kā har qatrā, ² sūrme aur faujī, qāzī aur nabī, qismat kā hāl batāne wāle aur buzurg, ³ faujī afsar aur asar-o-rasūkh wāle, mushīr, jādūgar aur mantar phūnkne wāle, sab ke sab chhīn lie jāeinge. ⁴ Main larkē un par muqarrar karūṅga, aur mutalawwinmizāj zālim un par hukūmat karenge. ⁵ Awām ek dūsre par zulm karenge, aur har ek apne parosī ko dabāegā. Naujawān buzurgoṇ par aur kamīne, izzatdāroṇ par hamlā karenge.

⁶ Tab koī apne bāp ke ghar meṇ apne bhāī ko pakāṛ kar us se kahegā, “Tere pās ab tak chādar hai, is lie ā, hamārā sarbarāh ban jā! Khandārāt ke is ḥer ko saṁbhālne kī zimmedārī uṭhā le!”

⁷ Lekin wuh chīk̄h kar inkār karegā, “Nahīn, maiṇ tumhārā muālajā kar hī nahīn saktā! Mere ghar meṇ na roṭī hai, na chādar. Mujhe awām kā sarbarāh mat banānā!”

⁸ Yarūshalam ḫagmagā rahā hai, Yahūdāh dhaṛām se gir gayā hai. Aur wajah yih hai ki wuh apnī bātoṇ aur harkatoṇ se Rab kī mukhālafat karte hain. Us ke jalālī huzūr hī meṇ wuh sarkashī kā izhār karte hain. ⁹ Un kī jānibdārī un ke khilāf gawāhī detī hai. Aur wuh Sadūm ke bāshindoṇ kī tarah alāniyā apne gunāhoṇ par faṄhr karte hain, wuh unheṇ chhupāne kī

koshish hī nahīn karte. Un par afsos! Wuh to apne āp ko musībat meñ dāl rahe haiñ.

10 Rāstbāzoñ ko mubārakbād do, kyoñki wuh apne āmāl ke achchhe phal se lutfandoz hoñge.

11 Lekin bedīnoñ par afsos! Un kā anjām burā hogā, kyoñki unheñ ġhalat kām kī munāsib sazā milegi.

12 Hāy, merī qaum! Mutalawwinmizāj tujh par zulm karte aur aurateñ tujh par hukūmat kartī haiñ.

Ai merī qaum, tere rāhnumā tujhe gumrāh kar rahe haiñ, wuh tujhe uljhā kar sahīh rāh se bhaṭkā rahe haiñ.

Rab Apnī Qaum kī Adālat Kartā Hai

13 Rab adālat meñ muqaddamā laṛne ke lie khaṛā huā hai, wuh qaumoñ kī adālat karne ke lie uṭhā hai. **14** Rab apnī qaum ke buzurgoñ aur ra'īsoñ kā faislā karne ke lie sāmne ā kar farmātā hai, “Tum hī angūr ke bāgh meñ charte hue sab kuchh khā gae ho, tumhāre ghar zarūratmandoñ ke lüte hue māl se bhare pare haiñ. **15** Yih tum ne kaisī gustākhī kar dikhāi? Yih merī hī qaum hai jise tum kuchal rahe ho. Tum musībatzadoñ ke chehron ko chakkī meñ pīs rahe ho.” Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj yon farmātā hai.

Yarūshalam kī Khawātīn kī Adālat

16 Rab ne farmāyā, “Siyyūn kī betiyāñ kitnī mağhrūr hain. Jab āñkh mār mār kar chaltī hain to apnī gardanoñ ko kitnī shokhī se idhar-udhar ghumātī hain. Aur jab maṭak maṭak kar

qadam uthātī hain to pāñwoñ par bandhe hue
ghuñgharū bolte hain tan tan, tan tan.”

¹⁷ Jawāb meñ Rab un ke saroñ par phore
paidā karke un ke māthoñ ko ganjā hone degā.
¹⁸ Us din Rab un kā tamām singār utār degā:
un ke ghuñgharū, sūraj aur chānd ke zewarāt,
¹⁹ āweze, kaṛe, dopat̄e, ²⁰ sajīlī ṭopiyān, pāyal,
khushbū kī botlen, tāwīz, ²¹ angūthiyān, nath,
²² shāndār kapre, chādareñ, bat̄we, ²³ āīne,
nafis libās, sarband aur shāl. ²⁴ Khushbū kī
bajāe badbū hogī, kamarband ke bajāe rassī,
suljhe hue bāloñ ke bajāe ganjāpan, shāndār
libās ke bajāe tāt, khūbsūratī kī bajāe shar-
mindagī.

²⁵ Hāy, Yarūshalam! Tere mard talwār kī
zad meñ ā kar mareñge, tere sūrme larte larte
shahīd ho jāeñge. ²⁶ Shahr ke darwāze āheñ
bhar bhar kar mātam kareñge, Siyyūn Betī
tanhā rah kar khāk meñ baiñ jāegī.

4

¹ Tab sāt aurateñ ek hī mard se lipaṭ kar
kaheñgī, “Ham se shādī karen! Beshak ham
khud hī rozmarrā kī zarūriyāt pūrī kareñgī,
khāh khānā ho yā kaprā. Lekin ham āp ke nām
se kahlāeñ tāki hamārī sharmindagī dūr ho jāe.”

Yarūshalam kī Bahālī

² Us din jo kuchh Rab phūṭne degā wuh
shāndār aur jalālī hogā, mulk kī paidāwār bache
hue Isrāiliyoñ ke lie fakhr aur āb-o-tāb kā bāis
hogī. ³ Tab jo bhī Siyyūn meñ bāqī rah gae hoñge
wuh muqaddas kahlāeñge. Yarūshalam ke jin

bāshindon ke nām zindoṇ kī fahrist meṇ darj kie gae haiṇ wuh bach kar muqaddas kahlāenqe.

⁴ Rab Siyyūn kī fuzlā se latpat betiyon kō dho kar pāk-sāf karegā, wuh adālat aur tabāhī kī rūh se Yarūshalam kī khūnrezī ke dhabbe dūr kar degā. ⁵ Phir Rab hone degā ki din ko bādal Siyyūn ke pūre pahāṛ aur us par jamā hone wāloṇ par sāyā dāle jabki rāt ko dhuāṇ aur dahaktī āg kī chamak-damak us par chhāī rahe. Yoṇ us pūre shāndār ilāqe par sāebān hogā ⁶ jo use jhulastī dhūp se mahfūz rakhegā aur tūfān aur bārish se panāh degā.

5

Bephal Angūr kā Bāgh

¹ Āo, maiṇ apne mahbūb ke lie gīt gāūṇ, ek gīt jo us ke angūr ke bāgh ke bāre meṇ hai.

Mere pyāre kā bāgh thā. Angūr kā yih bāgh zarkhez pahāṛī par thā. ² Us ne godī karte karte us meṇ se tamām patthar nikāl die, phir behtarīn angūr kī qalameṇ lagāīn. Bich meṇ us ne minār khaṛā kiyā tāki us kī sahīch chaukidārī kar sake. Sāth sāth us ne angūr kā ras nikālne ke lie patthar meṇ hauz tarāsh liyā. Phir wuh pahlī fasal kā intazār karne lagā. Barī ummīd thī ki achchhe mīthe angūr milenge. Lekin afsos! Jab fasal pak gaī to chhoṭe aur khatṭe angūr hī nikle the.

³ “Ai Yarūshalam aur Yahūdāh ke bāshindo, ab khud faislā karo ki maiṇ us bāgh ke sāth kyā karūn. ⁴ Kyā maiṇ ne bāgh ke lie har mumkin koshish nahīn kī thī? Kyā munāsib nahīn thā

ki maiñ achchhī fasal kī ummīd rakhūn? Kyā wajah hai ki sirf chhoṭe aur khaṭte angūr nikle?

⁵ Patā hai ki maiñ apne bāgh ke sāth kyā karūṅga? Maiñ us kī kāñṭedār bāṛ ko ḥatm karūṅga aur us kī chārdīwārī girā dūṅgā. Us meñ jānwar ghus āeṅge aur char kar sab kuchh tabāh kareṅge, sab kuchh pāñwoñ tale raund dāleṅge!

⁶ Maiñ us kī zamīn banjar banā dūṅgā. Na us kī beloñ kī kāñṭ-chhāñṭ hogī, na godī kī jāegī. Wahān kāñṭedār aur ḥhudrau paude ugeṅge. Na sirf yih balki maiñ bādalōñ ko bhī us par barasne se rok dūṅgā.”

⁷ Suno, Isrāīlī qaum angūr kā bāgh hai jis kā mālik Rabbul-afwāj hai. Yahūdāh ke log us ke lagāe hue paude haiñ jin se wuh lutfandoz honā chāhtā hai. Wuh ummīd rakhtā thā ki insāf kī fasal paidā hogī, lekin afsos! Unhoñ ne ghairqānūnī harkateñ kīn. Rāstī kī tawaqqo thī, lekin mazlūmoñ kī chīkheñ hī sunāī dīn.

Logoñ kī Ghairqānūnī Harkateñ

⁸ Tum par afsos jo yake bād dīgar gharoñ aur khetoñ ko apnāte jā rahe ho. Ākhirkār dīgar tamām logoñ ko nikalnā paṛegā aur tum mulk meñ akele hī rahoge. ⁹ Rabbul-afwāj ne merī maujūdagī meñ hī qasam khāī hai, “Yaqīnan yih muta'addid makān wīrān-o-sunsān ho jāeṅge, in bare aur ālīshān gharoñ meñ koī nahīn basegā. ¹⁰ Das ekaṛ * zamīn ke angūroñ se mai

* **5:10** Lafzī matlab: jitnī zamīn par bailoñ kī das joṛiyān ek din meñ hal chalā saktī haiñ.

ke sirf 22 liṭar baneṅge, aur bīj ke 160 kilogrām se ġhallā ke sirf 16 kilogrām paidā hoṅge.”

11 Tum par afsos jo subah-sawere uṭh kar sharāb ke pīchhe par jāte aur rāt-bhar mai pī pī kar mast ho jāte ho. **12** Tumhārī ziyāfatoṇ meṇ kitnī raunaq hotī hai! Tumhāre mehmān mai pī pī kar sarod, sitār, daf aur bānsrī kī surilī āwāzoṇ se apnā dil bahlāte hain. Lekin afsos, tumheṇ ķhayāl tak nahīn ātā ki Rab kyā kar rahā hai. Jo kuchh Rab ke hāthoṇ ho rahā hai us kā tum lihāz hī nahīn karte. **13** Isī lie merī qaum jilāwatan ho jāegī, kyonki wuh samajh se ķhālī hai. Us ke bare afsar bhūke marenge, aur awām pyās ke māre sūkh jāeṅge. **14** Pātāl ne apnā munh phār kar kholā hai tāki qaum kī tamām shān-o-shaukat, shor-sharābā, hangāmā aur shādmān afrād us ke gale meṇ utar jāeṇ. **15** Insān ko past karke khāk meṇ milāyā jāegā, aur mağhrūr kī ānkheṇ nīchī ho jāeṅgī.

16 Lekin Rabbul-afwāj kī adālat us kī azmat dikhāegī, aur quddūs Khudā kī rāstī zāhir karegī ki wuh quddūs hai. **17** Un dinoṇ meṇ lele aur moṭī-tāzī bheren jilāwatanoṇ ke khanḍarāt meṇ yoṇ chareṅgī jis tarah apnī charāgāhoṇ meṇ.

18 Tum par afsos jo apne quisūr ko dhonebāz rassooṇ ke sāth apne pīchhe khīñchte aur apne gunāh ko bailgārī kī tarah apne pīchhe ghasītте ho. **19** Tum kahte ho, “Allāh jaldī jaldī apnā kām niptāe tāki ham is kā muāynā kareṇ. Jo mansūbā Isrāīl kā Quddūs rakhtā hai wuh jaldī sāmne āe tāki ham use jān leṇ.”

²⁰ Tum par afsos jo burāī ko bhulā aur bhalāī ko burā qarār dete ho, jo kahte ho ki tārikī raushnī aur raushnī tārikī hai, ki kaṛwāhaṭ mīṭhī aur mīṭhās kaṛwī hai.

²¹ Tum par afsos jo apnī nazar meñ dānišmand ho aur apne āp ko hoshyār samajhte ho.

²² Tum par afsos jo mai pīne meñ pahalwān ho aur sharāb milāne meñ apnī bahādurī dikhāte ho.

²³ Tum rishwat khā kar mujrimoñ ko barī karte aur bequsūroñ ke huqūq mārte ho. ²⁴ Ab tumheñ is kī sazā bhugatnī paṛegī. Jis tarah bhūsā āg kī lapeṭ meñ ā kar rākh ho jātā aur sūkhī ghās āg ke shole meñ churmur ho jātī hai usī tarah tum ḫatm ho jāoge. Tumhārī jaṛeñ sar jāeṅgī aur tumhāre phūl gard kī tarah үr jāeṅge, kyoñki tum ne Rabbul-afwāj kī shariyat ko radd kiyā hai, tum ne Isrāīl ke Quddūs kā farmān haqīr jānā hai.

Asūrī Fauj kā Hamlā

²⁵ Yihī wajah hai ki Rab kā ḡhazab us kī qaum par nāzil huā hai, ki us ne apnā hāth baṛhā kar un par hamlā kiyā hai. Pahār laraz rahe aur galioñ meñ lāsheñ kachre kī tarah bikhrī huī hain. Tāham us kā ḡhussā ṭhandā nahīn hogā balki us kā hāth mārne ke lie uṭhā hī rahegā.

²⁶ Wuh ek dūr-darāz qaum ke lie faujī jhandā gāṛ kar use apnī qaum ke Ḳhilāf khaṛā karegā, wuh sīṭī bajā kar use duniyā kī intahā se bulāegā. Wuh dekho, dushman bhāgte hue ā rahe hain! ²⁷ Un meñ se koī nahīn jo

thakāmāndā ho yā larkhaṛā kar chale. Koī nahīn ūṅghtā yā soyā huā hai. Kisī kā bhī patkā ḍhilā nahīn, kisī kā bhī tasmā tūṭā nahīn. ²⁸ Un ke tīr tez aur kamān tane hue haiṇ. Un ke ghorōn ke khur chaqmāq jaise, un ke rathoṇ ke pahie āñdhī jaise haiṇ. ²⁹ Wuh shernī kī tarah garajte haiṇ balki jawān sherbabar kī tarah dahāṛte aur ġhurrāte hue apnā shikār chhīn kar wahān le jāte haiṇ jahān use koī nahīn bachā saktā.

³⁰ Us din dushman ġhurrāte aur mutalātim samundar kā-sā shor machāte hue Isrāīl par tūṭ pareṇge. Jahān bhī dekho wahān andherā hī andherā aur musībat hī musībat. Bādal chhā jāne ke sabab se raushnī tārik ho jāegī.

6

Yasāyāh kī Bulāhat

¹ Jis sāl Uzziyāh Bādshāh ne wafāt pāī us sāl maiṇ ne Rab ko ālā aur jalālī taḳht par baiṭhe dekhā. Us ke libās ke dāman se Rab kā ghar bhar gayā. ² Sarāfim farishte us ke ūpar khaṛe the. Har ek ke chhih par the. Do se wuh apne muñh ko aur do se apne pāñwoṇ ko ḍhāñp lete the jabki do se wuh ure the. ³ Buland āwāz se wuh ek dūsre ko pukār rahe the, “Quddūs, quddūs, quddūs hai Rabbul-afwāj. Tamām duniyā us ke jalāl se māmūr hai.”

⁴ Un kī āwāzoṇ se dahlīzeṇ * hil gaīn aur Rab kā ghar dhueṇ se bhar gayā. ⁵ Maiṇ chillā uṭhā, “Mujh par afsos, maiṇ barbād ho gayā hūn!”

* **6:4** Lafzī matlab: dahlīzoṇ meṇ ghūmne wālī darwāzoṇ kī chūleṇ.

Kyoñki go mere hoñt nāpāk haiñ, aur jis qaum ke darmiyān rahtā hūn us ke hoñt bhī najis haiñ to bhī maiñ ne apnī āñkhoñ se Bādshāh Rabbul-afwāj ko dekhā hai.”

6 Tab sarāfīm farishton meñ se ek urtā huā mere pās āyā. Us ke hāth meñ damaktā koelā thā jo us ne chimte se qurbāngāh se liyā thā. **7** Is se us ne mere munh ko chhū kar farmāyā, “Dekh, koele ne tere hoñton ko chhū diyā hai. Ab terā quşūr dūr ho gayā, tere gunāh kā kaffārā diyā gayā hai.”

8 Phir maiñ ne Rab kī āwāz sunī. Us ne pūchhā, “Main kis ko bhejūn? Kaun hamārī taraf se jāe?” Maiñ bolā, “Main hāzir hūn. Mujhe hī bhej de.” **9** Tab Rab ne farmāyā, “Jā, is qaum ko batā, ‘Apne kānoñ se suno magar kuchh na samajhnā. Apnī āñkhoñ se dekho, magar kuchh na jānanā!’ **10** Is qaum ke dil ko behis kar de, un ke kānoñ aur āñkhoñ ko band kar. Aisā na ho ki wuh apnī āñkhoñ se dekheñ, apne kānoñ se suneñ, merī taraf rujū kareñ aur shifā pāeñ.”

11 Maiñ ne sawāl kiyā, “Ai Rab, kab tak?” Us ne jawāb diyā, “Us waqt tak ki mulk ke shahr wīrān-o-sunsān, us ke ghar ġhairābād aur us ke khet banjar na hoñ. **12** Pahle lāzim hai ki Rab logoñ ko dūr dūr tak bhagā de, ki pūrā mulk tan-e-tanhā aur bekas rah jāe. **13** Agar qaum kā daswān hissā mulk meñ bāqī bhī rahe lekin use bhī jalā diyā jāegā. Wuh kisi balūt yā dīgar lambe-chauṛe darakht kī tarah yoñ kat jāegā ki muñh hī bāqī rahegā. Tāham yih muñh ek

muqaddas bīj hogā jis se nae sire se zindagī phūṭ niklegī.”

7

Allāh Ākhaz ko Tasallī Detā Hai

¹ Jab Ākhaz bin Yūtām bin Uzziyāh, Yahūdāh kā bādshāh thā to Shām kā bādshāh Razīn aur Isrāīl kā bādshāh Fiqah bin Ramaliyāh Yarūshalam ke sāth larne ke lie nikle. Lekin wuh shahr par qabzā karne men nākām rahe. ² Jab Dāūd ke shāhī gharāne ko ittalā milī ki Shām kī fauj ne Ifrāīm ke ilāqe men apnī lashkargāh lagāī hai to Ākhaz Bādshāh aur us kī qaum laraz uṭhe. Un ke dil āndhī ke jhoṇkoṇ se hilne wāle darakhton kī tarah thartharāne lage.

³ Tab Rab Yasāyāh se hamkalām huā, “Apne bete Shayār-yāshūb * ko apne sāth le kar Ākhaz Bādshāh se milne ke lie nikal jā. Wuh us nāle ke sire ke pās rukā huā hai jo pānī ko ūpar wāle tālāb tak pahuñchātā hai. (Yih tālāb us rāste par hai jo Dhobiyoṇ ke Ghāṭ tak le jātā hai.) ⁴ Use batā ki muhtāt rah kar sukūn kā dāman mat chhor. Mat ḥar. Terā dil Razīn, Shām aur bin Ramaliyāh kā taish dekh kar himmat na hāre. Yih bas jalī huī lakaṛī ke do bache hue tukre hain jo ab tak kuchh dhuān chhoṛ rahe hain. ⁵ Beshak Shām aur Isrāīl ke bādshāhoṇ ne tere khilāf bure mansūbe bāndhe hain, aur wuh kahte hain, ⁶ ‘Āo ham Yahūdāh par hamlā kareṇ. Ham wahān dahshat phailā kar us par fatah pāen aur phir Tābiyel ke bete ko us kā bādshāh

* **7:3** Shayār-yāshūb se murād hai ‘Ek Bachā-khuchā Hissā Wāpas Āegā.’

banāeñ.' ⁷ Lekin Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai ki un kā mansūbā nākām ho jāegā. Bāt nahīn banegī! ⁸ Kyoñki Shām kā sar Damishq aur Damishq kā sar mahz Razīn hai. Jahān tak Mulk-e-Isrāîl kā tālluq hai, 65 sāl ke andar andar wuh chaknāchūr ho jāegā, aur qaum nest-o-nābūd ho jāegī. ⁹ Isrāîl kā sar Sāmariya aur Sāmariya kā sar mahz Ramaliyāh kā betā hai.

Agar īmān meñ qāym na raho, to khud qāym nahīn rahoge."

Rab Ākhaz ko Nishān Detā Hai

¹⁰ Rab Ākhaz Bādshāh se ek bār phir hamkalām huā, ¹¹ "Is kī tasdīq ke lie Rab apne Kħudā se koī ilāhī nishān māñg le, kħāh āsmān par ho yā Pātāl meñ."

¹² Lekin Ākhaz ne inkār kiyā, "Nahīn, maiñ nishān māñg kar Rab ko nahīn āzmāūngā."

¹³ Tab Yasāyāh ne kahā, "Phir merī bāt suno, ai Dāūd ke kħandān! Kyā yih kāfī nahīn ki tum insān ko thakā do? Kyā lāzim hai ki Allāh ko bhī thakāne par musir raho? ¹⁴ Chalo, phir Rab apnī hī taraf se tumheñ nishān degā. Nishān yih hogā ki kuñwārī ummīd se ho jāegī. Jab betā paidā hogā to us kā nām Immānuel † rakhegī.

¹⁵ Jis waqt bachchā itnā baṛā hogā ki ġhalat kām radd karne aur achchhā kām chunane kā ilm rakhegā us waqt se bālāī aur shahd khāegā.

¹⁶ Kyoñki is se pahle ki laṛkā ġhalat kām radd karne aur achchhā kām chunane kā ilm rakhe wuh mulk wīrān-o-sunsān ho jāegā jis ke donon bādshāhoñ se tū dahshat khātā hai.

† **7:14** Immānuel se murād hai 'Allāh Hamāre Sāth Hai.'

Yahūdāh Bhī Tabāh Ho Jāegā

¹⁷ Rab tujhe bhī tere ābāī khāndān aur qaum samet barī musībat men dālegā. Kyoñki wuh Asūr ke bādshāh ko tumhāre khilāf bhejegā. Us waqt tumhen aise mushkil dinoñ kā sāmnā karnā parēgā ki Isrāil ke Yahūdāh se alag ho jāne se le kar āj tak nahīn guzare.”

¹⁸ Us din Rab sītī bajā kar dushman ko bulāegā. Kuchh makkhiyon ke ghol kī tarah Dariyā-e-Nīl kī dūr-darāz shākhoñ se āeñge, aur kuchh shahd kī makkhiyon kī tarah Asūr se rawānā ho kar mulk par dhāwā bol deñge.

¹⁹ Har jagah wuh tik jāeñge, gahrī ghātiyon aur chañānoñ kī darāron meñ, tamām kāñtedār jhāriyon meñ aur har johar ke pās. ²⁰ Us din Qādir-e-mutlaq Dariyā-e-Furāt ke parlī taraf ek ustrā kirāe par le kar tum par chalāegā. Yānī Asūr ke bādshāh ke zariye wuh tumhāre sar aur tāñgoñ ko mundwāegā. Hāñ, wuh tumhārī dārhī-mūñchh kā bhī safāyā karegā.

²¹ Us din jo ādmī ek jawān gāy aur do bherbakriyāñ rakh sake wuh khushqismat hogā.

²² To bhī wuh itnā dūdh deñgī ki wuh bālāi khātā rahegā. Hāñ, jo bhī mulk meñ bāqī rah gayā hogā wuh bālāi aur shahd khāegā.

²³ Us din jahāñ jahāñ hāl meñ angūr ke hazār paude chāndī ke hazār sikkoñ ke lie bikte hain wahāñ kāñtedār jhāriyāñ aur ūñṭkaṭāre hī ugeñge. ²⁴ Pūrā mulk kāñtedār jhāriyon aur ūñṭkaṭaron ke sabab se itnā jangli hogā ki log tīr aur kamān le kar us meñ shikār khelne ke lie jāeñge. ²⁵ Jin bulandiyon par is waqt

khetībārī kī jātī hai wahān log kānṭedār paudon aur ūṇṭkaṭāron kī wajah se jā nahīn sakeṅge. Gāy-bail un par chareṅge, aur bheṛ-bakriyān sab kuchh pānwoṇ tale raundeṅgī.

8

Jald hī Lüt-khasot

¹ Rab mujh se hamkalām huā, “Ek barā takhtā le kar us par sāf alfāz meṇ likh de, ‘Jald hī lüt-khasoṭ, sur'at se ghāratgarī.’ ” ² Maiñ ne Ūriyāh Imām aur Zakariyāh bin Yabarakiyāh kī maujūdagī meṇ aisā hī líkh diyā, kyoñki donoṇ motabar gawāh the.

³ Us waqt jab maiñ apnī bīwī nabiyā ke pās gayā to wuh ummīd se huī. Beṭā paidā huā, aur Rab ne mujhe hukm diyā, “Is kā nām ‘Jald hī Lüt-khasoṭ, Sur'at se Ghāratgarī’ rakh. ⁴ Kyoñki is se pahle ki laṛkā ‘Abbū’ yā ‘Ammī’ kah sake Damishq kī daulat aur Sāmariya kā māl-o-asbāb chhīn liyā gayā hogā, Asūr ke bādshāh ne sab kuchh lüt liyā hogā.”

Shiloḥ kā Pānī Radd Karne kā Burā Anjām

⁵ Ek bār phir Rab mujh se hamkalām huā, ⁶ “Yih log Yarūshalam meṇ ārām se bahne wāle Shiloḥ nāle kā pānī mustarad karke Razīn aur Fiqah bin Ramaliyāh se khush haiñ. ⁷ Is lie Rab un par Dariyā-e-Furāt kā zabardast sailāb lāegā, Asūr kā bādshāh apnī tamām shān-o-shaukat ke sāth un par tūṭ paṛegā. Us kī tamām dariyāī shākheṇ apne kināroṇ se nikal kar ⁸ sailāb kī sūrat meṇ Yahūdāh par se guzareṅgī. Ai

Immānuel, pānī parinde kī tarah apne paroṇ ko phailā kar tere pūre mulk ko ḫānp legā, aur log gale tak us meṇ dūb jāenige.”

⁹ Ai qaumo, beshak jang ke nāre lagāo. Tum phir bhī chaknāchūr ho jāogī. Ai dūr-darāz mamālik ke tamām bāshindo, dhyān do! Beshak jang ke lie taiyāriyān karo. Tum phir bhī pāsh pāsh ho jāoge. Kyoṇki jang ke lie taiyāriyān karne ke bāwujūd bhī tumheṇ kuchlā jāegā.
¹⁰ Jo bhī mansūbā tum bāndho, bāt nahīn banegī. Āpas meṇ jo bhī faislā karo, tum nākām ho jāoge, kyoṇki Allāh hamāre sāth hai. *

Rab Nabī ko Qaum ke bāre meṇ Āgāh Kartā Hai

¹¹ Jis waqt Rab ne mujhe mazbūtī se pakar liyā us waqt us ne mujhe is qaum kī rāhoṇ par chalne se ƙhabardār kiyā. Us ne farmāyā,
¹² “Har bāt ko sāzish mat samajhnā jo yih qaum sāzish samajhtī hai. Jis se yih log darte hain us se na ڏarnā, na dahshat khānā ¹³ balki Rabbul-afwāj se ڏaro. Usī se dahshat khāo aur usī ko quddūs māno. ¹⁴ Tab wuh Isrāīl aur Yahūdāh kā maqdis hogā, ek aisā patthar jo ʈhokar kā bāis banegā, ek chaṭān jo theses lagne kā sabab hogī. Yarūshalam ke bāshinde us ke phande aur jāl meṇ ulajh jāeṇge. ¹⁵ Un meṇ se bahut sāre ʈhokar khāeṇge. Wuh gir kar pāsh pāsh ho jāeṇge aur phande meṇ phaṇs kar pakare jāeṇge.”

* **8:10** Ibrānī meṇ ‘Immānuel’ likhā hai, dekhie 7:14 kā fuṭnoṭ.

*Rab kā Kalām Shāgirdoñ ke Hawāle Karnā
Hai*

¹⁶ Mujhe mukāshafe ko lifāfe meñ dāl kar mahfūz rakhnā hai, apne shāgirdoñ ke darmiyān hī Allāh kī hidāyat par muhr lagānī hai. ¹⁷ Maiñ ķhud Rab ke intazār meñ rahūñgā jis ne apne chehre ko Yāqūb ke gharāne se chhupā liyā hai. Usī se maiñ ummīd rakhūñgā.

¹⁸ Ab maiñ hāzir hūñ, maiñ aur wuh bachche jo Allāh ne mujhe die hain, ham Isrāīl meñ ilāhī aur mojizānā nishān hain jin se Rabbul-afwāj jo Koh-e-Siyyūn par sukūnat kartā hai logon ko āgāh kar rahā hai.

¹⁹ Log tumheñ mashwarā dete hain, “Jāo, murdon se rābitā karne wālon aur qismat kā hāl batāne wālon se patā karo, un se jo bārik āwāzen nikālte aur burburāte hue jawāb dete hain.” Lekin un se kaho, “Kyā munāsib nahīn ki qaum apne Khudā se mashwarā kare? Ham zindon kī ķhātir mardon se bāt kyoñ kareñ?”

²⁰ Allāh kī hidāyat aur mukāshafā kī taraf rujū karo! Jo inkār kare us par subah kī raushnī kabhī nahīn chamkegī. ²¹ Aise log māyūs aur fāqākash hālat meñ mulk meñ māre māre phireñge. Aur jab bhūke marne ko hōnge to jhunjhlā kar apne bādshāh aur apne Khudā par lānat kareñge. Wuh ūpar āsmān ²² aur nīche zamīn kī taraf dekheñge, lekin jahāñ bhī nazar paṛe wahānī musībat, andherā aur haulnāk tārīkī hī dikhāī degī. Unheñ tārīkī hī tārīkī meñ dāl diyā jāegā.

9

Āne Wāle Masīh kī Raushnī

¹ Lekin musībatzadā tārīkī meñ nahīn rahenge. Go pahle Zabūlūn kā ilāqā aur Naftalī kā ilāqā past huā hai, lekin āindā jhīl ke sāth kā rāstā, Dariyā-e-Yardan ke pār, Ghairyahūdiyon kā Galil sarfarāz hogā.

² Andhere meñ chalne wālī qaum ne ek tez raushnī dekhī, maut ke sāye meñ dūbe hue mulk ke bāshindoṇ par raushnī chamkī. ³ Tū ne qaum ko baṛhā kar use baṛī khushī dilāī hai. Tere huzūr wuh yoṇ khushī manāte haiñ jis tarah fasal kātē aur lūṭ kā māl bānṭte waqt manāī jātī hai. ⁴ Tū ne apnī qaum ko us din kī tarah chhuṭkārā diyā jab tū ne Midiyān ko shikast dī thi. Use dabāne wālā juā tūṭ gayā, aur us par zulm karne wāle kī lāṭhī ṭukṛē ṭukṛē ho gaī hai.

⁵ Zamīn par zor se māre gae faujī jūte aur khūn meñ latpat faujī wardiyān sab hawalā-e-ātish ho kar bhasm ho jāeṅgī.

⁶ Kyoñki hamāre hān bachchā paidā huā, hameñ beṭā baikhshā gayā hai. Us ke kandhoṇ par hukūmat kā iᜑkhtiyār ṭhahṛā rahegā. Wuh Anokhā Mushīr, Qawī Khudā, Abadī Bāp aur Sulah-salāmatī kā Shahzādā kahlāegā. ⁷ Us kī hukūmat zor pakartī jāegī, aur amn-o-amān kī intahā nahīn hogī. Wuh Dāūd ke taᜑkt par baiṭh kar us kī saltanat par hukūmat karegā, wuh use adl-o-insāf se mazbūt karke ab se abad tak qāym rakhegā. Rabbul-afwāj kī ghairat hī ise anjām degī.

Rab kā Ghazab Nāzil Hogā

⁸ Rab ne Yāqūb ke қhilāf paighām bhejā, aur wuh Isrāīl par nāzil ho gayā hai. ⁹ Isrāīl aur Sāmariya ke tamām bāshinde ise jald hī jān jāeinge, hālānki wuh is waqt barī shekhi mār kar kahte hain, ¹⁰ “Beshak hamārī iñtoñ kī dīwāren gir gaī haiñ, lekin ham unheñ tarāshe hue pattharon se dubārā tāmīr kar lenge. Beshak hamāre anjīr-tūt ke darakht kat gae haiñ, lekin koi bāt nahīn, ham un kī jagah deodār ke darakht lagā lenge.” ¹¹ Lekin Rab Isrāīl ke dushman Razīn ko taqwiyat de kar us ke қhilāf bhejegā balki Isrāīl ke tamām dushmanon ko us par hamlā karne ke lie ubhāregā. ¹² Shām ke faujī mashriq se aur Filistī maghrib se muñh phār kar Isrāīl ko haṛap kar lenge. Tāham Rab kā ғhazab ṭhanḍā nahīn hogā balki us kā hāth mārne ke lie uṭhā hī rahegā.

¹³ Kyoñki is ke bāwujūd bhī log sazā dene wāle ke pās wāpas nahīn āeñge aur Rabbul-afwāj ke tālib nahīn hoñge. ¹⁴ Natīje meñ Rab ek hī din meñ Isrāīl kā na sirf sar balki us kī dum bhī kātegā, na sirf khajūr kī shāndār shākh balki māmūlī-sā sarkandā bhī torēgā. ¹⁵ Buzurg aur asar-o-rasūkh wāle Isrāīl kā sar hain jabki jhūtī tālim dene wāle nabī us kī dum hain. ¹⁶ Kyoñki qaum ke rāhnumā logoñ ko ғhalat rāh par le gae hain, aur jin kī rāhnumāi wuh kar rahe hain un ke dimāgh meñ futūr ā gayā hai. ¹⁷ Is lie Rab na qaum ke jawānoñ se қhush hogā, na yatīmoñ aur bewānoñ par rahm karegā. Kyoñki sab ke sab bedīn aur sharīr hain, har muñh kufr baktā hai. Tāham Rab kā ғhazab ṭhanḍā nahīn hogā balki us kā hāth mārne ke lie uṭhā hī rahegā.

¹⁸ Kyoñki un kī bedinī kī bhañaktī huī āg kāñtedār jhāriyān aur ūñtkañtare bhasm kar detī hai, balki gunjān jangal bhī us kī zad meñ ā kar dhueñ ke kāle bādal chhortā hai. ¹⁹ Rabbulafwāj ke ghazab se mulk jhulas jāegā aur us ke bāshinde āg kā luqmā ban jāeñge. Yahāñ tak ki koī bhī apne bhāi par tars nahīñ khāegā. ²⁰ Aur go har ek dāiñ taraf muñ kar sab kuchh harap kar jāe to bhī bhūkā rahegā, go bāiñ taraf rukh karke sab kuchh nigal jāe to bhī ser nahīñ hogā. Har ek apne pañosī ko khāegā, ²¹ Manassī Ifräim ko aur Ifräim Manassī ko. Aur donoñ mil kar Yahūdāh par hamlā kareñge. Tāham Rab kā ghazab thandā nahīñ hogā balki us kā hāth mārne ke lie uñhā hī rahegā.

10

¹ Tum par afsos jo ghalat qawānīn sādir karte aur zālim fatwe dete ho ² tāki gharīboñ kā haq māro aur mazlūmoñ ke huqūq pāmāl karo. Bewāen tumhārā shikār hotī haiñ, aur tum yatīmoñ ko lüt lete ho. ³ Lekin adālat ke din tum kyā karoge, jab dūr dūr se zabardast tūfān tum par ān pañegā to tum madad ke lie kis ke pās bhāgoge aur apnā māl-o-daulat kahāñ mahfūz rakh chhoroge? ⁴ Jo jhuk kar qaidī na bane wuh gir kar halāk ho jāegā. Tāham Rab kā ghazab thandā nahīñ hogā balki us kā hāth mārne ke lie uñhā hī rahegā.

Asūr kī Bhī Adālat Hogī

⁵ Asūr par afsos jo mere ghazab kā ālā hai, jis ke hāth meñ mere qahr kī lāthī hai. ⁶ Maiñ use ek

bedīn qaum ke khilāf bhej rahā hūn, ek qaum ke khilāf jo mujhe ghussā dilātī hai. Maiñ ne Asūr ko hukm diyā hai ki use lūt kar galī kī kīchaṛ kī tarah pāmāl kar.

⁷ Lekin us kā apnā irādā farq hai. Wuh aisī soch nahīn rakhtā balki sab kuchh tabāh karne par tulā huā hai, bahut qaumon ko nest-o-nābūd karne par āmādā hai. ⁸ Wuh fakhr kartā hai, "Mere tamām afsar to bādshāh haiñ. ⁹ Phir hamārī futūhāt par ghaur karo. Karkimīs, Kalno, Arfād, Hamāt, Damishq aur Sāmariya jaise tamām shahr yake bād dīgare mere qabze meñ ā gae haiñ. ¹⁰ Maiñ ne kaī saltanatoñ par qābū pā liyā hai jin ke but Yarūshalam aur Sāmariya ke butoñ se kahīn behtar the. ¹¹ Sāmariya aur us ke butoñ ko maiñ barbād kar chukā hūn, aur ab maiñ Yarūshalam aur us ke butoñ ke sāth bhī aisā hī karūṅga!"

¹² Lekin Koh-e-Siyyūn par aur Yarūshalam meñ apne tamām maqāsid pūre karne ke bād Rab farmāegā, "Maiñ Shāh-e-Asūr ko bhī sazā dūṅgā, kyoñki us ke mağhrūr dil se kitnā burā kām ubhar āyā hai, aur us kī āñkheñ kitne ghurūr se dekhtī haiñ. ¹³ Wuh shekhī mār kar kahtā hai, 'Maiñ ne apne hī zor-e-bāzū aur hikmat se yih sab kuchh kar liyā hai, kyoñki maiñ samajhdār hūn. Maiñ ne qaumon kī hudūd khatm karke un ke khazānoñ ko lūt liyā aur zabardast sānd kī tarah un ke bādshāhoñ ko mār mār kar khāk meñ milā diyā hai. ¹⁴ Jis tarah koī apnā hāth ghoñsle meñ dāl kar ande nikāl letā hai usī tarah maiñ ne qaumon kī daulat chhīn lī hai. Ām ādmī parindoñ ko bhagā kar un ke

chhoṛे hue ande ikaṭṭhe kar letā hai jabki main
ne yihī sulūk duniyā ke tamām mamālik ke sāth
kiyā. Jab main unheṇ apne qabze meṇ lāyā to ek
ne bhī apne paroṇ ko pharpharāne yā choñch
khol kar chīn chīn karne kī jurrat na kī.’ ”

¹⁵ Lekin kyā kulhāṛī us ke sāmne shekhī
baghārtī jo use chalātā hai? Kyā ārī us ke sāmne
apne āp par fakhr kartī jo use istemāl kartā
hai? Yih utnā hī nāmumkin hai jitnā yih ki
lāṭhī pakarne wāle ko ghumāe yā ḥandā ādmī
ko uṭhāe.

¹⁶ Chunānche Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj
Asūr ke moṭe-tāze faujiyoṇ meṇ ek marz phailā
degā jo un ke jismon ko raftā raftā zāe karegā.
Asūr kī shān-o-shaukat ke nīche ek bhaṛaktī
hui āg lagāī jāegī. ¹⁷ Us waqt Isrāīl kā nūr
āg aur Isrāīl kā Quddūs sholā ban kar Asūr kī
kānṭedār jhāriyon aur ūntkaṭāroṇ ko ek hī din
meṇ bhasm kar degā. ¹⁸ Wuh us ke shāndār
jangloṇ aur bāghoṇ ko mukammal taur par
tabāh kar degā, aur wuh mariz kī tarah ghul
ghul kar zāyl ho jāēinge. ¹⁹ Jangloṇ ke itne kam
daraḳht bacheṅge ki bachchā bhī unheṇ gin kar
kitāb meṇ darj kar sakegā.

Isrāīl kā Chhotā-sā Hissā Bach Jāegā

²⁰ Us din se Isrāīl kā baqiyā yānī Yāqūb ke
gharāne kā bachā-khuchā hissā us par mazīd
inhisār nahīn karegā jo use mārtā rahā thā, balki
wuh pūrī wafādārī se Isrāīl ke Quddūs, Rab par
bharosā rakhegā. ²¹ Baqiyā wāpas āegā, Yāqūb
kā bachā-khuchā hissā qawī Khudā ke huzūr
lauṭ āegā. ²² Ai Isrāīl, go tū sāhil par kī ret jaisā

beshumār kyoñ na ho to bhī sirf ek bachā huā hissā wāpas āegā. Tere barbād hone kā faislā ho chukā hai, aur insāf kā sailāb mulk par āne wālā hai. ²³ Kyonki is kā aṭal faislā ho chukā hai ki Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj pūre mulk par halākat lāne ko hai.

²⁴ Is lie Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj farmātā hai, “Ai Siyyūn meñ basne wālī merī qaum, Asūr se mat darnā jo lāthī se tujhe mārtā hai aur tere Ḳhilāf lāthī yoñ uṭhātā hai jis tarah pahle Misr kiyā kartā thā. ²⁵ Merā tujh par ghussā jald hī ṭhandā ho jāegā aur merā ghazab Asūriyon par nāzil ho kar unheñ khatm karegā.” ²⁶ Jis tarah Rabbul-afwāj ne Midiyāniyon ko mārā jab Jidāūn ne Oreb kī chaṭān par unheñ shikast dī usī tarah wuh Asūriyon ko bhī koṛe se māregā. Aur jis tarah Rab ne apnī lāthī Mūsā ke zariye samundar ke ūpar uṭhāī aur natīje meñ Misr kī fauj us meñ dūb gai bilkul usī tarah wuh Asūriyon ke sāth bhī karegā. ²⁷ Us din Asūr kā bojh tere kandhoñ par se utar jāegā, aur us kā juā terī gardan par se dūr ho kar tūt jāegā.

Yarūshalam kī Taraf Fāteh kī Taraqqī

Fāteh ne Yashīmon kī taraf se chaṛh kar ²⁸ Ayyāt par hamlā kiyā hai. Us ne Mijron meñ se guzar kar Mikmās meñ apnā lashkarī sāmān chhoṛ rakhā hai. ²⁹ Darre ko pār karke wuh kahte haiñ, “Āj ham rāt ko Jibā meñ guzāreñge.” Rāmā thartharā rahā aur Sāūl kā shahr Jibiyā bhāg gayā hai. ³⁰ Ai Jallīm Betī, zor se chīkheñ mār! Ai Laisā, dhyān de! Ai Anatot, use jawāb de! ³¹ Madmīnā farār ho gayā aur Jebīm ke

bāshindon ne dūsrī jaghoṇ meṇ panāh lī hai.
32 Āj hī fāteh Nob ke pās ruk kar Siyyūn Betī ke pahāṛ yānī Koh-e-Yarūshalam ke ūpar hāth hilāegā. *

33 Dekho, Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj bare zor se shākhoṇ ko torne wālā hai. Tab ūnche ūnche darakht kāt kar gir jāeṅge, aur jo sarfarāz haiṇ unheṇ khāk meṇ milāyā jāegā. **34** Wuh kulhāṛī le kar ghane jangal ko kāt dālegā balki Lubnān bhī zorāwar ke hāthoṇ gir jāegā.

11

Masīh kī Puramn Saltanat

1 Yassī * ke mudh meṇ se koṇpal phūṭ niklegī, aur us kī bachī huī jaṛoṇ se shākh nikal kar phal lāegī. **2** Rab kā Rūh us par ṭhahregā yānī hikmat aur samajh kā Rūh, mashwarat aur quwwat kā Rūh, irfān aur Rab ke khauf kā Rūh. **3** Rab kā khauf use azīz hogā. Na wuh dikhāwe kī binā par faisla karegā, na sunī-sunāī bātoṇ kī binā par fatwā degā **4** balki insāf se bebasoṇ kī adālat karegā aur ghairjānibdārī se mulk ke musībatzadoṇ kā faisla karegā. Apne kalām kī lāthī se wuh zamīn ko māregā aur apne muñh kī phūnk se bedīn ko halāk karegā. **5** Wuh rāstbāzī ke paṭke aur wafādārī ke zerjāme se mulabbas rahegā.

* **10:32** Ek aur mumkinā tarjumā: Āj hī fāteh Nob ke pās ruk kar Koh-e-Yarūshalam ke ūpar hāth hilāegā tāki use baṛā banāe.

* **11:1** Yassī se murād hazrat Dāūd kī nasl hai (Yassī hazrat Dāūd kā bāp thā).

6 Bheriyā us waqt bher ke bachche ke pās ṭahregā, aur chītā bher ke bachche ke pās ārām karegā. Bachhṛā, jawān sherbabar aur moṭā-tāzā bail mil kar raheṅge, aur chhoṭā larķā unheñ hānk kar sañbhālegā. **7** Gāy rīchh ke sāth charegī, aur un ke bachche ek dūsre ke sāth ārām kareṅge. Sherbabar bail kī tarah bhūsā khāegā. **8** Shirkhār bachchā nāg kī bānbī ke qarīb khelegā, aur jawān bachchā apnā hāth zahrile sānp ke bil meñ dālegā.

9 Mere tamām muqaddas pahār par na ġhalat aur na tabāhkun kām kiyā jāegā. Kyoñki mulk Rab ke irfān se yoñ māmūr hogā jis tarah samundar pānī se bharā rahtā hai. **10** Us din Yassī † kī jaṛ se phūṭī huī koñpal ummaton ke lie jhandā hogā. Qaumeñ us kī tālib hoṅgī, aur us kī sukūnatgāh jalālī hogī.

Rab Apnī Qaum ko Wāpas Lāegā

11 Us din Rab ek bār phir apnā hāth baṛhāegā taki apnī qaum kā wuh bachā-khuchā hissā dubārā hāsil kare jo Asūr, shimālī aur junūbī Misr, Ethopiyā, Ailām, Bābal, Hamāt aur sāhilī ilāqoñ meñ muntashir hogā. **12** Wuh qaumon ke lie jhandā gāṛ kar Isrāīl ke jilāwatanoñ ko ikaṭṭhā karegā. Hān, wuh Yahūdāh ke bikhre afrād ko duniyā ke chāroñ konoñ se lā kar jamā karegā. **13** Tab Isrāīl kā hasad khatm ho jāegā, aur Yahūdāh ke dushman nest-o-nābūd ho jāeṅge. Na Isrāīl Yahūdāh se hasad karegā, na Yahūdāh Isrāīl se dushmanī rakhegā. **14** Phir

† **11:10** Yassī se murād hazrat Dāūd kī nasl hai (Yassī hazrat Dāūd kā bāp thā).

donoñ maḡhrib meñ Filistī mulk par jhapaṭ paṛeṅge aur mil kar mashriq ke bāshindoñ ko lūṭ lenge. Adom aur Moāb un ke qabze meñ āeṅge, aur Ammon un ke tābe ho jāegā. ¹⁵ Rab Bahr-e-Qulzum ko kħushk karegā aur sāth sāth Dariyā-e-Furāt ke ūpar hāth hilā kar us par zordār hawā chalāegā. Tab dariyā sāt aisī nahroñ meñ bat jāegā jo paidal hī pār kī jā sakeṅgī. ¹⁶ Ek aisā rāstā banegā jo Rab ke bache hue afrād ko Asūr se Isrāīl tak pahuṇchāegā, bilkul us rāste kī tarah jis ne Isrāīliyon ko Misr se nikalte waqt Isrāīl tak pahuṇchāyā thā.

12

Bache Huoñ kī Hamd-o-Sanā

¹ Us din tum gīt gāoge,

“Ai Rab, maiñ terī satāish karūṅga! Yaqīnan tū mujh se nārāz thā, lekin ab terā ġhazab mujh par se dūr ho jāe aur tū mujhe tasallī de.

² Allāh merī najāt hai. Us par bharosā rakh kar maiñ dahshat nahīn khāūṅgā. Kyoñki Rab Khudā merī quwwat aur merā gīt hai, wuh merī najāt ban gayā hai.”

³ Tum shādmānī se najāt ke chashmoñ se pānī bharoge.

⁴ Us din tum kahoge, “Rab kī satāish karo! Us kā nām le kar use pukāro! Jo kuchh us ne kiyā hai duniyā ko batāo, us ke nām kī azmat kā elān karo.

⁵ Rab kī tamjīd kā gīt gāo, kyoñki us ne zabardast kām kiyā hai, aur is kā ilm pūrī duniyā tak pahuṇche.

⁶ Ai Yarūshalam kī rahne wālī, shādiyānā bajā kar khushī ke nāre lagā! Kyoñki Isrāil kā Quddūs azīm hai, aur wuh tere darmiyān hī sukūnat kartā hai.”

13

Bābal ke khilāf Elān

¹ Darj-e-zail Bābal ke bāre meñ wuh elān hai jo Yasāyāh bin Āmūs ne royā meñ dekhā.

² Nange pahār par jhandā gār do. Unheñ buland āwāz do, hāth hilā kar unheñ shurafā ke darwāzoñ meñ dākhil hone kā hukm do.

³ Maiñ ne apne muqaddasīn ko kām par lagā diyā hai, maiñ ne apne sūrmāoñ ko jo merī azmat kī khushī manāte hain bulā liyā hai tāki mere ghazab kā ālā-e-kār baneñ.

⁴ Suno! Pahāroñ par baṛe hujūm kā shor mach rahā hai. Suno! Muta'addid mamālik aur jamā hone wālī qaumōñ kā ghul-ghapārā sunāī de rahā hai. Rabbul-afwāj jang ke lie fauj jamā kar rahā hai. ⁵ Us ke faujī dūr-darāz ilāqoñ balki āsmān kī intahā se ā rahe hain. Kyoñki Rab apne ghazab ke ālāt ke sāth ā rahā hai tāki tamām mulk ko barbād kar de.

⁶ Wāwailā karo, kyoñki Rab kā din qarīb hī hai, wuh din jab Qādir-e-mutlaq kī taraf se tabāhī machegī. ⁷ Tab tamām hāth behis-o-harkat ho jāeñge, aur har ek kā dil himmat hār degā.

⁸ Dahshat un par chhā jāegī, aur wuh jāñkanī aur dard-e-zah kī-sī girift meñ ā kar janm dene wālī aurat kī tarah tarpeñge. Ek dūsre ko ðar ke māre ghūr ghūr kar un ke chehre āg kī tarah tamtamā rahe hoñge.

⁹ Dekho, Rab kā berahm din ā rahā hai jab us kā qahr aur shadīd ghazab nāzil hogā. Us waqt mulk tabāh ho jāegā aur gunāhgār ko us meñ se miṭā diyā jāegā. ¹⁰ Āsmān ke sitāre aur un ke jhurmaṇ nahīn chamkeṇge, sūraj tulū hote waqt tārik hī rahegā, aur chānd kī raushnī khatm hogī.

¹¹ Maiñ duniyā ko us kī badkārī kā ajr aur bedīnoñ ko un ke gunāhoñ kī sazā dūngā, maiñ shokhoñ kā ghamand khatm kar dūngā aur zālimoñ kā ghurūr khāk meñ milā dūngā. ¹² Log khālis sone se kahīn zyādā nāyāb hoṇge, insān Ofir ke qīmtī sone kī nisbat kahīn zyādā kamyāb hogā.

¹³ Kyoñki āsmān Rabbul-afwāj ke qahr ke sāmne kāñp uṭhegā, us ke shadīd ghazab ke nāzil hone par zamīn laraz kar apnī jagah se khisak jāegī. ¹⁴ Bābal ke tamām bāshinde shikārī ke sāmne daurne wāle ghazāl aur charwāhe se mahrūm bher-bakriyoñ kī tarah idhar-udhar bhāg kar apne mulk aur apnī qaum meñ wāpas āne kī koshish kareṇge. ¹⁵ Jo bhī dushman ke qābū meñ āegā use chhedā jāegā, jise bhī pakaṛā jāegā use talwār se mārā jāegā. ¹⁶ Un ke dekhte dekhte dushman un ke bachchoñ ko zamīn par paṭākh degā aur un ke gharoñ ko lūṭ kar un kī auratoñ kī ismatdarī karegā.

¹⁷ Maiñ Mādiyoñ ko un par chaṛhā lāūngā, aise logoñ ko jinheñ rishwat se nahīn āzmāyā jā saktā, jo sone-chāndī kī parwā hī nahīn karte. ¹⁸ Un ke tīr naujawānoñ ko mār deṇge. Na wuh

shīrkhāron par tars khāeñge, na bachchoñ par rahm kareñge.

Bābal Janglī Jānwaroñ kā Ghar Ban Jāegā

¹⁹ Allāh Bābal ko jo tamām mamālik kā tāj aur Bābliyoñ kā khās fakhr hai rū-e-zamīn par se miñā dālegā. Us din wuh Sadūm aur Amūrā kī tarah tabāh ho jāegā. ²⁰ Āindā use kabhī dubārā basāyā nahīn jāegā, nasl-dar-nasl wuh wīrān hī rahegā. Na Baddū apnā tambū wahān lagāegā, aur na gallābān apne rewaṛ us meñ ṭahhrāegā. ²¹ Sirf registān ke jānwar khanḍarāt meñ jā baseñge. Shahr ke ghar un kī āwāzoñ se gūnj uṭheñge, uqābī ullū wahān ṭahreñge, aur bakrānumā jin us meñ raqs kareñge. ²² Janglī kutte us ke mahaloñ meñ roeñge, aur gīdaṛ aish-o-ishrat ke qasroñ meñ apnī dard bharī āwāzeñ nikaleñge. Bābal kā khātmā qarīb hī hai, ab der nahīn lagegī.

14

Isrāilī Wāpas Āeñge

¹ Kyoñki Rab Yāqūb par tars khāegā, wuh dubārā Isrāiliyoñ ko chun kar unheñ un ke apne mulk meñ basā degā. Pardesi bhī un ke sāth mil jāeñge, wuh Yāqūb ke gharāne se munsalik ho jāeñge. ² Dīgar qaumeñ Isrāiliyoñ ko le kar un ke watan meñ wāpas pahuñchā deñgī. Tab Isrāil kā gharānā in pardesiyoñ ko wirse meñ pāegā, aur yih Rab ke mulk meñ un ke naukar-naukarāniyān ban kar un kī khidmat kareñge. Jinhoñ ne unheñ jilāwatan kiyā thā unhīn ko wuh jilāwatan kie rakheñge, jinhoñ ne

un par zulm kiyā thā unhīn par wuh hukūmat karenge. ³ Jis din Rab tujhe musībat, bechainī aur zālimānā ġhulāmī se ārām degā ⁴ us din tū Bābal ke bādshāh par tanz kā gīt gāegā,

Bābal par Tanz kā Gīt

“Yih kaisī bāt hai? Zālim nest-o-nābūd aur us ke hamle ķhatm ho gae hain. ⁵ Rab ne bedīnoñ kī lāṭhī toṛ kar hukmrānoñ kā wuh shāhī asā ṭukre ṭukre kar diyā hai ⁶ jo taish meñ ā kar qaumōñ ko musalsal mārtā rahā aur ġhusse se un par hukūmat kartā, berahmī se un ke pīchhe parā rahā. ⁷ Ab pūrī duniyā ko ārām-o-sukūn hāsil huā hai, ab har taraf khushī ke nāre sunāī de rahe hain. ⁸ Jūnīpar ke darakht aur Lubnān ke deodār bhī tere anjām par khush ho kar kahte hain, ‘Shukr hai! Jab se tū girā diyā gayā koī yahān chaṛh kar hameñ kātne nahīn ātā.’

⁹ Pātāl tere utarne ke bāis hil gayā hai. Tere intazār meñ wuh murdā rūhoñ ko harkat meñ lā rahā hai. Wahān duniyā ke tamām ra'īs aur aqwām ke tamām bādshāh apne takhtoñ se khaṛe ho kar terā istiqbāl karenge. ¹⁰ Sab mil kar tujh se kaheñge, ‘Ab tū bhī ham jaisā kamzor ho gayā hai, tū bhī hamāre barābar ho gayā hai!’ ¹¹ Terī tamām shān-o-shaukat Pātāl meñ utar gaī hai, tere sitār ķāmōsh ho gae hain. Ab kīre terā gaddā aur keñchwe terā kambal hone.

¹² Ai sitārā-e-subah ai Ibn-e-sahār, tū āsmān se kis tarah gir gayā hai! Jis ne dīgar mamālik ko shikast dī thī wuh ab ķhud pāsh pāsh ho gayā hai. ¹³ Dil meñ tū ne kahā, ‘Maiñ āsmān par chaṛh kar apnā takht Allāh ke sitāroñ ke ūpar

lagā lūngā, maiñ intahāí shimāl meñ us pahār par jahān dewatā jamā hote haiñ takhtnashīn hūngā. ¹⁴ Maiñ bādaloiñ kī bulandiyoiñ par charh kar Qādir-e-mutlaq ke bilkul barābar ho jāungā.’ ¹⁵ Lekin tujhe to Pātāl meñ utārā jāegā, us ke sab se gahre garhe meñ girāyā jāegā.

¹⁶ Jo bhī tujh par nazar dālegā wuh ghaur se dekh kar pūchhegā, ‘Kyā yihī wuh ādmī hai jis ne zamīn ko hilā diyā, jis ke sāmne dīgar mamālik kānp uṭhe? ¹⁷ Kyā isī ne duniyā ko wīrān kar diyā aur us ke shahroñ ko ḍhā kar qaidiyoiñ ko ghar wāpas jāne kī ijāzat na dī?’

¹⁸ Dīgar mamālik ke tamām bādshāh baṛī izzat ke sāth apne apne maqbaroñ meñ paṛe hue haiñ. ¹⁹ Lekin tujhe apnī qabr se dūr kisī bekār koṇpal kī tarah phaiṅk diyā jāegā. Tujhe maqtūloñ se ḍhānkā jāegā, un se jin ko talwār se chhedā gayā hai, jo pathrile garhoñ meñ utar gae haiñ. Tū pānwoñ tale raundī huī lāsh jaisā hogā, ²⁰ aur tadtīn ke waqt tū dīgar bādshāhoñ se jā nahīn milegā. Kyoñki tū ne apne mulk ko tabāh aur apnī qaum ko halāk kar diyā hai. Chunāñche ab se abad tak in bedīnoñ kī aulād kā zikr tak nahīn kiyā jāegā. ²¹ Is ādmī ke beṭoñ ko phānsī dene kī jagah taiyār karo! Kyoñki un ke bāpdādā kā quṣūr itnā sangīn hai ki unheñ marnā hī hai. Aisā na ho ki wuh dubārā uṭh kar duniyā par qabzā kar leñ, ki rū-e-zamīn un ke shahroñ se bhar jāe.”

Rab ke Hāthoñ Bābal kā Anjām

²² Rabbul-afwāj farmātā hai, “Maiñ un ke khilāf yon uṭhūngā ki Bābal kā nām-o-nishān

tak nahīn rahegā. Maiñ us kī aulād ko rū-e-zamīn par se miṭā dūṅgā, aur ek bhī nahīn bachne kā. ²³ Bābal khārpusht kā maskan aur daldal kā ilāqā ban jāegā, kyoñki maiñ khud us meñ tabāhī kā jhārū pher dūṅgā.” Yih Rabbul-afwāj kā farmān hai.

Asūrī Fauj kī Tabāhī

²⁴ Rabbul-afwāj ne qasam khā kar farmāyā hai, “Yaqīnan sab kuchh mere mansūbe ke mutābiq hī hogā, merā irādā zarūr pūrā ho jāegā. ²⁵ Maiñ Asūr ko apne mulk meñ chaknāchūr kar dūṅgā aur use apne pahāroñ par kuchal dālūṅgā. Tab us kā juā merī qaum par se dūr ho jāegā, aur us kā bojh us ke kandhoñ par se utar jāegā.” ²⁶ Pūrī duniyā ke bāre meñ yih mansūbā aṭal hai, aur Rab apnā hāth tamām qaumoñ ke khilāf baṛhā chukā hai. ²⁷ Rabbul-afwāj ne faisla kar liyā hai, to kaun ise mansūkh karegā? Us ne apnā hāth baṛhā diyā hai, to kaun use rokegā?

Filiṣtīyon kā Anjām Qarīb Hai

²⁸ Zail kā kalām us sāl nāzil huā jab Ākhaz Bādshāh ne wafāt pāī.

²⁹ Ai tamām Filistī mulk, is par khushī mat manā ki hamen mārne wālī lāṭhī tūt gaī hai. Kyoñki sāñp kī bachī huī jaṛ se zahrīlā sāñp phūt niklegā, aur us kā phal sholāfishān urānazhdahā hogā. ³⁰ Tab zarūratmandoñ ko charāgāh milegī, aur ḡharīb mahfūz jagah par ārām karenge. Lekin terī jaṛ ko maiñ kāl se mār dūṅgā, aur jo bach jāeñ unheñ bhī halāk kar dūṅgā.

³¹ Ai shahr ke darwāze, wāwailā kar! Ai shahr, zor se chīkheṇ mār! Ai filistiyo, himmat hār kar larkhaṛātē jāo. Kyoṇki shimāl se tumhārī taraf dhuān baṛh rahā hai, aur us kī safon meṇ pīchhe rahne wālā koī nahīn hai. ³² To phir hamāre pās bheje hue qāsidon ko ham kyā jawāb deṇ? Yih ki Rab ne Siyyūn ko qāym rakhā hai, ki us kī qaum ke mazlūm usī meṇ panāh leṇge.

15

Moāb ke Anjām kā Elān

¹ Moāb ke bāre meṇ Rab kā farmān:
Ek hī rāt meṇ Moāb kā shahr Ār tabāh ho gayā hai. Ek hī rāt meṇ Moāb kā shahr Qīr barbād ho gayā hai. ² Ab Dībon ke bāshinde mātam karne ke lie apne mandir aur pahārī qurbāngāhoṇ kī taraf charh rahe hain. Moāb apne shahron Nabū aur Mīdabā par wāwailā kar rahā hai. Har sar mundā huā aur har dāṛhī kaṭ gaī hai. ³ Galiyon meṇ wuh tāṭ se mulabbas phir rahe hain, chhaton par aur chaukoṇ meṇ sab ro ro kar āh-o-bukā kar rahe hain. ⁴ Hasbon aur Iliyālī madad ke lie pukār rahe hain, aur un kī āwāzeṇ Yahaz tak sunāī de rahī hain. Is lie Moāb ke musallah mard jang ke nāre lagā rahe hain, go wuh andar hī andar kānp rahe hain.

⁵ Merā dil Moāb ko dekh kar ro rahā hai. Us ke muhājirīn bhāg kar Zughar aur Ijlat-shalīshiyāḥ tak pahuṇch rahe hain. Log ro ro kar Lūhit kī taraf charh rahe hain, wuh Horonāym tak jāne wāle rāste par chalte hue apnī tabāhī par giryā-o-zārī kar rahe hain. ⁶ Nimrīm kā pānī sūkh gayā hai, ghās jhulas gaī hai, tamām hariyālī

ਖਾਤਮ ਹੋ ਗਿ ਹਾਂ, ਸਾਬਜ਼ਾਰੋਨ ਕਾ ਨਾਮ-ਓ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਤਕ ਨਹਿਨ ਰਾਹਾ। ⁷ ਇਸ ਲੀਂ ਲੋਗ ਅਪਨਾ ਸਾਰਾ ਜਮਾਂਸ਼ੁਦਾ ਸਾਮਾਨ ਸਮੇਤ ਕਾਰ ਵਾਦੀ-ਏ-ਸਾਫੇਦਾ ਕੇ ਉਬੂਰ ਕਾਰ ਰਾਹੇ ਹਾਨਿ। ⁸ ਚਿਕਹੇਨ ਮੋਾਬ ਕੀ ਹੁਦੂਦ ਤਕ ਗੁਣਜ ਰਾਹੀਂ ਹਾਂ, ਹਾਂ ਹਾਂ ਕੀ ਆਵਾਜੇਨ ਐਲਾਇਮ ਅਤੇ Bair-el'm ਤਕ ਸੁਨਾਈ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹਾਨਿ। ⁹ ਲੇਕਿਨ ਗੇ ਦਿਮਨ ਕੀ ਨਾਹਰ ਖੁਨ ਸੇ ਸੁਰਖ ਹੋ ਗਿ ਹਾਂ, ਤਾਹਾਮ ਮਾਨ ਉਸ ਪਰ ਮਾਜਿਦ ਮੁਸਿਬਤ ਲਾਉਂਗਾ। ਮਾਨ ਸ਼ੇਰਬਾਰ ਬਹੇਜੁਂਗਾ ਜੋ ਉਨ ਪਰ ਭਾਂਦੀ ਧਾਵਾ ਬੋਲੇਂਗੇ ਜੋ ਮੋਾਬ ਸੇ ਬਾਚ ਨਿਕਲੇ ਹੋਂਗੇ ਅਤੇ ਉਨ ਪਰ ਭਾਂਦੀ ਜੋ ਮੁਲਕ ਮੌਨ ਪਿਛਹੇ ਰਾਹ ਗੇ ਹੋਂਗੇ।

16

Moāb Isrāīliyoṇ se Madad Māṅgegā

¹ ਮੁਲਕ ਕਾ ਜੋ ਹੁਕਮਰਾਨ ਰੇਗਿਸਟਾਨ ਕੇ ਪਾਰ ਸਿਲਾ ਮੌਨ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਤਰਾਫ ਸੇ ਸਿਧੂਨ ਬੇਤੀ ਕੇ ਪਾਹਾਰ ਪਰ ਮੇਂਡਹਾ ਬਹੇਜ ਦੇ। ² ਮੋਾਬ ਕੀ ਬੇਤੀਧਾਨ ਘੋਂਸਲੇ ਸੇ ਭਾਗਾਂ ਹੂੰ ਪਾਰਿਂਦੀਨ ਕੀ ਤਰਾਫ ਦਾਰਿਆ-ਏ-ਅਰਨੋਨ ਕੇ ਪਾਂਧਾਬ ਮਾਝਾਂਦੀਨ ਪਰ ਇਧਾਰ-ਉਧਾਰ ਫਾਰਫਾਰਾ ਰਾਹੀਂ ਹਾਨਿ। ³ “ਹਮੇਨ ਕੀਵੀ ਮਾਸ਼ਵਰਾ ਦੇ, ਕੀਵੀ ਫਾਇਲਾ ਪੇਸ਼ ਕਾਰ। ਹਮ ਪਰ ਸਾਧਾ ਢਾਲ ਤਾਕੀ ਦੋਪਾਹਾਰ ਕੀ ਤਪਤੀ ਧੂਪ ਹਮ ਪਰ ਨਾ ਪਾਰੇ ਬਲਕਿ ਰਾਤ ਜਾਇਸਾ ਅਨਦੀਨ ਹੋ। ਮਾਫਰੂਰੀਨ ਕੇ ਚੱਹੁਪਾ ਦੇ, ਦੁਸ਼ਮਾਨ ਕੇ ਪਾਨਾਹਗੁਜ਼ਿਨੀਨ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੌਨ ਇਤਲਾ ਨਾ ਦੇ। ⁴ ਮੋਾਬੀ ਮੁਹਾਜਿਰੀਨ ਕੇ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਲਾਹਰਨੇ ਦੇ, ਮੋਾਬੀ ਮਾਫਰੂਰੀਨ ਕੇ ਲੀਂ ਪਾਨਾਹਗਾਂ ਹੋ ਤਾਕੀ ਵੁਹ ਹਾਲਾਕੂ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਾਚ ਜਾਏਂ।”

ਲੇਕਿਨ ਜਾਲਿਮ ਕਾ ਅਨਜਾਮ ਆਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਤਾਬਾਹੀ ਕਾ ਸਿਲਿਲਾ ਖਾਤਮ ਹੋ ਜਾਏਗਾ, ਅਤੇ ਕੁਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ ਸੇ ਘਹਾਂਬ ਹੋ ਜਾਏਗਾ। ⁵ ਤਾਂ ਅਲਾਹ ਅਪਨੇ ਫਾਝਲ ਸੇ ਦਾਉਦ ਕੇ ਗਹਰਾਨੇ ਕੇ ਲੀਂ ਤਾਂਤ ਕਾਇਮ ਕਾਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਪਰ ਬਾਈਤੇਗਾ ਵੁਹ ਵਾਫਾਦਾਰੀ ਸੇ ਹੁਕੂਮਤ ਕਾਰੇਗਾ।

Wuh insāf kā tālib rah kar adālat karegā aur rāstī qāym rakhne meñ māhir hogā.

Moāb kī Munāsib Sazā par Afsos

⁶ Ham ne Moāb ke takabbur ke bāre meñ sunā hai, kyoñki wuh had se zyādā mutakabbir, mağhrūr, ghamandī aur shokhchashm hai. Lekin us kī dīngeñ abas hain.

⁷ Is lie Moābī apne āp par āh-o-zārī kar rahe, sab mil kar āhen bhar rahe hain. Wuh sisak sisak kar Qīr-harāsat kī kishmish kī ṭikkiyān yād kar rahe hain, un kā nihāyat burā hāl ho gayā hai. ⁸ Hasbon ke bāgh murjhā gae. Sibmāh ke angūr ķhatm ho gae hain. Pahle to un kī anokhī belein Yāzer balki registān tak phailī huī thīn, un kī koñplein samundar ko bhī pār kartī thīn. Lekin ab ġhairqaum hukmrānoñ ne yih umdā belein tor dālī hain. ⁹ Is lie maiñ Yāzer ke sāth mil kar Sibmāh ke angūroñ ke lie āh-o-zārī kar rahā hūn. Ai Hasbon, ai Iliyālī, tumhārī hālat dekh kar mere behad āñsū bah rahe hain. Kyoñki jab tumhārā phal pak gayā aur tumhārī fasal taiyār huī tab jang ke nāre tumhāre ilāqe meñ gūnj uþhe. ¹⁰ Ab ķhushī-o-shādmānī bāgħoñ se ġħāyb ho gaī hai, angūr ke bāgħoñ meñ għit aur ķhushī ke nāre band ho gae hain. Koī nahīn rahā jo hauzoñ meñ angūr ko raund kar ras nikāle, kyoñki maiñ ne fasal kī ķhushiyān ķhatm kar dī hain.

¹¹ Merā dil sarod ke mātamī sur nikāl kar Moāb ke lie nohā kar rahā hai, meri jān Qīr-harāsat ke lie āhen bhar rahī hai. ¹² Jab Moāb apnī pahārī qurbāngāh ke sāmne hāzir ho kar sijdā kartā hai to bekār mehnat kartā hai. Jab

wuh pūjā karne ke lie apne mandir meñ dākhil hotā hai to fāydā koī nahīn hotā.

¹³ Rab ne māzī meñ in bāton kā elān kiyā.
¹⁴ Lekin ab wuh mazid farmātā hai, “Tīn sāl ke andar andar * Moāb kī tamām shān-o-shaukat aur dhūmdhām jātī rahegī. Jo thore-bahut bacheinge, wuh nihāyat hī kam hōnge.”

17

Shām aur Isrāīl kī Tabāhī

¹ Damishq Shahr ke bāre meñ Allāh kā farmān: “Damishq miṭ jāegā, malbe kā ḥer hī rah jāegā. ² Aroīr ke shahr bhī wīrān-o-sunsān ho jāeinge. Tab rewar hī un kī galiyon meñ chareṅge aur ārām kareṅge. Koī nahīn hogā jo unheñ bhagāe. ³ Isrāīl ke qilāband shahr nest-o-nābūd ho jāeinge, aur Damishq kī saltanat jātī rahegī. Shām ke jo log bach nikleṅge un kā aur Isrāīl kī shān-o-shaukat kā ek hī anjām hogā.” Yih hai Rabbul-afwāj kā farmān.

⁴ “Us din Yāqūb kī shān-o-shaukat kam aur us kā moṭā-tāzā jism lāghar hotā jāegā. ⁵ Fasal kī kaṭāi kī-sī hālat hogī. Jis tarah kāṭne wālā ek hāth se gandum ke ḏānṭhal ko pakār kar dūsre se bālon ko kāṭtā hai usī tarah Isrāīliyon ko kāṭā jāegā. Aur jis tarah Wādī-e-Rafāīm meñ ġharīb log fasal kāṭne wālon ke pīchhe pīchhe chal kar bachī huī bāliyon ko chunte haiñ usī tarah Isrāīl ke bache huon̄ ko chunā jāegā. ⁶ Tāham kuchh na kuchh bachā rahegā, un do chār zaitūnoṇ kī tarah jo chunte waqt darakht

* **16:14** Lafzī tarjumā: mazdūr ke-se tīn sāl ke andar andar.

kī choṭī par rah jāte haiñ. Daraḳht ko ḍande se jhāṛne ke bāwujūd kahīn na kahīn chand ek lage rahenge.” Yih hai Rab, Isrāīl ke Khudā kā farmān.

⁷ Tab insān apnī nazar apne Khāliq kī taraf ut्थāegā, aur us kī āṅkheñ Isrāīl ke Quddūs kī taraf dekheñgī. ⁸ Āindā na wuh apne hāthoñ se banī huī qurbāngāhoñ ko takegā, na apnī ungliyoñ se bane hue Yasīrat Dewī ke khamboñ aur baṄhūr kī qurbāngāhoñ par dhyān degā.

⁹ Us waqt Isrāīlī apne qilāband shahroñ ko yoñ chhoreñge jis tarah Kanāniyoñ ne apne jangloñ aur pahāroñ kī choṭiyōñ ko Isrāīliyoñ ke āge āge chhorā thā. Sab kuchh wīrān-o-sunsān hogā.

¹⁰ Afsos, tū apnī najāt ke Khudā ko bhūl gayā hai. Tujhe wuh Čhaṭān yād na rahī jis par tū panāh le saktā hai. Chunāñche apne pyāre dewatāoñ ke bāgh lagātā jā, aur un men pardesī angūr kī qalameñ lagātā jā. ¹¹ Shāyat hī wuh lagāte waqt tezī se ugne lageñ, shāyat hī un ke phūl usī subah khilne lageñ. To bhī terī mehnat abas hai. Tū kabhī bhī un ke phal se lutfandoz nahīn hogā balki mahz bīmārī aur lā'ilāj dard kī fasal kāṭegā.

Dīgar Qaumoñ ke Bekār Hamle

¹² Beshumār qaumoñ kā shor-sharābā suno jo tūfānī samundar kī-sī ṭhāṭheñ mār rahī haiñ. Ummatoñ kā ġhul-ġhapārā suno jo thapere mārne wālī maujoñ kī tarah garaj rahī haiñ.

¹³ Kyonki ġhairqaumen pahāṛnumā lahroñ kī tarah mutalātim haiñ. Lekin Rab unheñ ḍānṭegā to wuh dūr dūr bhāg jāeñgī. Jis tarah pahāroñ

par bhūsā hawā ke jhoñkoṇ se үr jātā aur luṛhakbūtī āñdhī meñ chakkār khāne lagtī hai usī tarah wuh farār ho jāeñgī. ¹⁴ Shām ko Isrāīl sakht ghabrā jāegā, lekin pau phaṭne se pahle pahle us ke dushman mar gae hoñge. Yihī hameñ lūtne wālon kā nasīb, hamārī ghāratgarī karne wālon kā anjām hogā.

18

Ethopiyā kī Adālat

¹ Phāṛphāṛatē bādbānoṇ * ke mulk par afsos! Ethopiyā par afsos jahān Kūsh ke dariyā bahte hain, ² aur jo apne qāsidoṇ ko ābī narsal kī kashtiyōṇ meñ biṭhā kar samundarī safroṇ par bhejtā hai. Ai tezrau qāsido, lambe qad aur chiknī-chuprī jild wālī qaum ke pās jāo. Us qaum ke pās pahuñcho jis se dīgar qaumen dūr-darāz ilāqoṇ tak ḍartī hain, jo zabardastī sab kuchh pāñwoṇ tale kuchal detī hai, aur jis kā mulk dariyāoṇ se baṭā huā hai.

³ Ai duniyā ke tamām bāshindo, zamīn ke tamām basne wālo! Jab pahāroṇ par jhandā gāṛhā jāe to us par dhyān do! Jab narsingā bajāyā jāe to us par ghaur karo! ⁴ Kyonki Rab mujh se hamkalām huā hai, “Main apnī sukūnatgāh se khāmoshī se dekhtā rahūñgā. Lekin merī yih khāmoshī dopahar kī chilchilātī dhūp yā mausam-e-garmā meñ dhund ke bādal kī mānind hogī.” ⁵ Kyonki angūr kī fasal ke pakne se pahle hī Rab apnā hāth barhā degā.

* **18:1** Ek aur mumkinā tarjumā: phāṛphāṛatī ṭiḍdiyoṇ.

Phūloñ ke khatm hone par jab angūr pak rahe hoñge wuh koñploñ ko chhurī se kātegā, phailtī hūi shākhoñ ko tor tor kar un kī kāñt-chhāñt karegā. ⁶ Yihī Ethopiyā kī hālat hogī. Us kī lāshoñ ko pahāroñ ke shikārī parindoñ aur janglī jānwaroñ ke hawāle kiyā jāegā. Mausame-garmā ke daurān shikārī parinde unheñ khāte jāeñge, aur sardiyōñ meñ janglī jānwar lāshoñ se ser ho jāeñge.

⁷ Us waqt lambe qad aur chiknī-chuprī jild wālī yih qaum Rabbul-afwāj ke huzūr tohfā lāegī. Hāñ, jin logon se dīgar qaumen dūr-darāz ilāqoñ tak dartī haiñ aur jo zabardastī sab kuchh pāñwoñ tale kuchal dete haiñ wuh dariyāoñ se bañe hue apne mulk se ā kar apnā tohfā Siyyūn Pahār par pesh kareñge, wahāñ jahāñ Rabbul-afwāj kā nām sukūnat kartā hai.

19

Misr kī Adālat

¹ Misr ke bāre meñ Allāh kā farmān:
Rab tezrau bādal par sawār ho kar Misr ā rahā hai. Us ke sāmne Misr ke but thartharā rahē haiñ aur Misr kī himmat tūt gaī hai. ² “Maiñ Misriyoñ ko ek dūsre ke sāth larne par uksā dūñgā. Bhāī bhāī ke sāth, pañosī pañosī ke sāth, shahr shahr ke sāth, aur bādshāhī bādshāhī ke sāth jang karegī. ³ Misr kī rūh muztarib ho jāegī, aur maiñ un ke mansūboñ ko darham-barham kar dūñgā. Go wuh buton, murdon kī rūhoñ, un se rābitā karne wāloñ aur qismat kā hāl batāne wāloñ se mashwarā kareñge, ⁴ lekin maiñ unheñ ek zālim mālik ke hawāle kar dūñgā, aur ek

sakht bādshāh un par hukūmat karegā.” Yih hai Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj kā farmān.

⁵ Dariyā-e-Nīl kā pānī қhatm ho jāegā, wuh bilkul sūkh jāegā. ⁶ Misr kī nahroñ se badbū phailegī balki Misr ke nāle ghaṭte ghatte khushk ho jāeñge. Narsal aur sarkande murjhā jāeñge. ⁷ Dariyā-e-Nīl ke dahāne tak jitnī bhī hariyālī aur faslen kināre par ugtī hain wuh sab pazhmurdā ho jāeñgī aur hawā meñ bikhar kar ġhāyb ho jāeñgī. ⁸ Machhere āh-o-zārī kareñge, dariyā meñ kāñtā aur jāl dālne wāle ghaṭte jāeñge. ⁹ San ke reshoñ se dhāgā banāne wālon ko sharm āegī, aur jūlāhoñ kā rang faq par jāegā. ¹⁰ Kaprā banāne wāle sakht māyūs hōnge, tamām mazdūr dil-bardāstā hōnge.

¹¹ Zuan ke afsar nāsamajh hī hain, Firaun ke dānā mushīr use ahmaqānā mashware de rahe hain. Tum Misrī bādshāh ke sāmne kis tarah dāwā kar sakte ho, “Maiñ dānishmandoñ ke halqe meñ shāmil aur qadīm bādshāhoñ kā wāris hūn”? ¹² Ai Firaun, ab tere dānishmand kahāñ hain? Wuh mālūm karke tujhe batāeñ ki Rabbul-afwāj Misr ke sāth kyā kuchh karne kā irādā rakhtā hai. ¹³ Zuan ke afsar ahmaq ban baiṭhe hain, Memfis ke buzurgoñ ne dhokā khāyā hai. Us ke qabāylī sardāron ke fareb se Misr ḏagmagāne lagā hai. ¹⁴ Kyoñki Rab ne un meñ abtarī kī rūh dāl dī hai. Jis tarah nashe meñ dhut sharābī apnī qai meñ laṛkhaṛatā rahtā hai usī tarah Misr un ke mashwaroñ se dāñwāñdol ho gayā hai, khāh wuh kyā kuchh kyoñ na kare. ¹⁵ Us kī koi bāt nahīñ bantī, khāh sar ho yā dum, koñpal ho yā tanā.

16 Misrī us din auraton jaise kamzor hoṅge. Jab Rabbul-afwāj unheṇ mārne ke lie apnā hāth uṭhāegā to wuh ghabrā kar kānp uṭheṅge. **17** Mulk-e-Yahūdāh Misriyon ke lie sharm kā bāis banegā. Jab bhī us kā zikr hogā to wuh dahshat khāeṅge, kyonki unheṇ wuh mansūbā yād āegā jo Rab ne un ke ķhilāf bāndhā hai.

Misr, Asūr aur Isrāīl Mil Kar Ibādat Kareṅge

18 Us din Misr ke pāñch shahr Kanān kī zabān apnā kar Rabbul-afwāj ke nām par qasam khāeṅge. Un meñ se ek ‘Tabāhī kā Shahr’ kahlāegā. *

19 Us din Mulk-e-Misr ke bīch meñ Rab ke lie qurbāngāh makhsūs kī jāegī, aur us kī sarhad par Rab kī yād meñ satūn kharā kiyā jāegā. **20** Yih donoṇ Rabbul-afwāj kī huzūrī kī nishāndihī kareṅge aur gawāhī deṅge ki wuh maujūd hai. Chunāñche jab un par zulm kiyā jāegā to wuh chillā kar us se fariyād kareṅge, aur Rab un ke pās najātdahindā bhej degā jo un kī khātir laṛ kar unheṇ bachāegā. **21** Yoṇ Rab apne āp ko Misriyon par zāhir karegā. Us din wuh Rab ko jān leṅge, aur zabah aur ḡhallā kī qurbāniyān chaṛhā kar us kī parastish kareṅge. Wuh Rab ke lie mannatēn mān kar un ko pūrā kareṅge. **22** Rab Misr ko māregā bhī aur use shifā bhī degā. Misrī Rab kī taraf rujū kareṅge to wuh un kī iltijāoṇ ke jawāb meñ unheṇ shifā degā.

* **19:18** Ghāliban is se murād Sūraj kā Shahr yānī Heliopolis hai.

²³ Us din ek pakkī sarak Misr ko Asūr ke sāth munsalik kar degī. Asūrī aur Misrī āzādī se ek dūsre ke mulk meñ āeñge, aur donon mil kar Allāh kī ibādat kareñge. ²⁴ Us din Isrāīl bhī Misr aur Asūr ke ittahād meñ sharīk ho kar tamām duniyā ke lie barkat kā bāis hogā. ²⁵ Kyonki Rabbul-afwāj unheñ barkat de kar farmāegā, “Merī qaum Misr par barkat ho, mere hāthoñ se bane mulk Asūr par merī barkat ho, merī mīrās Isrāīl par barkat ho.”

20

Yasāyāh kī Barahnagī aur Misr aur Ethopiyā kā Anjām

¹ Ek din Asūrī bādshāh Sarjūn ne apne kamāndar ko Ashdūd se larne bhejā. Jab Asūriyon ne us Filistī shahr par hamlā kiyā to wuh un ke qabze meñ ā gayā.

² Tīn sāl pahle Rab Yasāyāh bin Āmūs se hamkalām huā thā, “Jā, tāt kā jo libās tū pahne rahā hai utār. Apne jūton ko bhī utār.” Nabī ne aisā hī kiyā aur isī hālat meñ phirtā rahā thā. ³ Jab Ashdūd Asūriyon ke qabze meñ ā gayā to Rab ne farmāyā, “Mere khādim Yasāyāh ko barahnā aur nange pānw phirte tīn sāl ho gae hain. Is se us ne alāmatī taur par is kī nishāndihī kī hai ki Misr aur Ethopiyā kā kyā anjām hogā. ⁴ Shāh-e-Asūr Misrī qaidiyoñ aur Ethopiyā ke jilāwatanoñ ko isī hālat meñ apne āge āge hāñkegā. Naujawān aur buzurg sab barahnā aur nange pānw phireñge, wuh kamr

se le kar pāñwoñ tak barahnā hoṅge. Misr kitnā sharmindā hogā.

⁵ Yih dekh kar Filistī dahshat khāeṅge. Unheñ sharm āegī, kyoñki wuh Ethopiya se ummīd rakhte aur apne Misrī ittahādī par faṄhr karte the. ⁶ Us waqt is sāhilī ilāqe ke bāshinde kaheṅge, ‘Dekho un logoñ kī hālat jin se ham ummīd rakhte the. Unhīn ke pās ham bhāg kar āe tāki madad aur Asūrī bādshāh se chhuṭkārā mil jāe. Agar un ke sāth aisā huā to ham kis tarah bacheṅge?’”

21

Bābal kī Tabāhī kā Elāñ

¹ Daldal ke ilāqe * ke bāre meñ Allāh kā farmān:

Jis tarah Dasht-e-Najab meñ tūfān ke tez jhoñke bār bār ā par̄te haiñ usī tarah āfat bayābān se āegī, dushman dahshatnāk mulk se ā kar tujh par ṭūt paṛegā. ² Rab ne haulnāk royā meñ mujh par zāhir kiyā hai ki namak-harām aur halākū harkat meñ ā gae haiñ. Ai Ailām chal, Bābal par hamlā kar! Ai Mādī uṭh, shahr kā muhāsarā kar! Maiñ hone dūṅgā ki Bābal ke mazlūmon kī āheñ band ho jāeṅgī.

³ Is lie merī kamr shiddat se larazne lagī hai. Dard-e-zah meñ mutalā aurat kī-sī ghabrāhaṭ merī antariyoñ ko maror̄ rahī hai. Jo kuchh maiñ ne sunā hai us se maiñ taṛap uṭhā hūn, aur jo kuchh maiñ ne dekhā hai, us se maiñ hawāsbākhtā ho gayā hūn. ⁴ Merā dil dharak

* **21:1** Yāñi Bābal.

rahā hai, kapkapī mujh par tārī ho gaī hai. Pahle shām kā dhundalkā mujhe pyārā lagtā thā, lekin ab royā ko dekh kar wuh mere lie dahshat kā bāis ban gayā hai.

⁵ Tāham Bābal meñ log mez lagā kar qālīn bichhā rahe hain. Beparwāī se wuh khānā khā rahe aur mai pī rahe hain. Ai afsaro, uṭho! Apnī ḫhālon par tel lagā kar laṛne ke lie taiyār ho jāo!

⁶ Rab ne mujhe hukm diyā, “Jā kar pahredār khaṛā kar de jo tujhe har nazar āne wālī chīz kī ittalā de. ⁷ Jyoṇ hī do ghoṛoṇ wāle rath yā gadhoṇ aur ūṇtoṇ par sawār ādmī dikhāī den to khabardār! Pahredār pūrī tawajjuh de.”

⁸ Tab pahredār sherbabar kī tarah pukār uṭhā, “Mere āqā, roz baroz maiñ pūrī wafādārī se apnī burjī par khaṛā rahā hūn, aur rātoṇ maiñ taiyār rah kar yahān pahrādārī kartā āyā hūn. ⁹ Ab wuh dekho! Do ghoṛoṇ wālā rath ā rahā hai jis par ādmī sawār hai. Ab wuh jawāb meñ kah rahā hai, ‘Bābal gir gayā, wuh gir gayā hai! Us ke tamām but chaknāchūr ho kar zamīn par bikhar gae hain.’ ”

¹⁰ Ai gāhne kī jagah par kuchlī huī † merī qaum! Jo kuchh Isrāīl ke Khudā, Rabbul-afwāj ne mujhe farmāyā hai use maiñ ne tumheñ sunā diyā hai.

Adom kī Hālat: Subah Hone meñ Kitnī Der Hai?

¹¹ Adom ke bāre meñ Rab kā farmān: Saīr ke pahārī ilāqe se koī mujhe āwāz detā hai, “Ai pahredār, subah hone meñ kitnī der bāqī hai?

† 21:10 Lafzī tarjumā: gāhī gaī.

Ai pahredār, subah hone meñ kitnī der bāqī hai?” ¹² Pahredār jawāb detā hai, “Subah hone wālī hai, lekin rāt bhī. Agar āp mazīd pūchhnā chāheñ to dubārā ā kar pūchhh leñ.”

Mulk-e-Arab kā Anjām

¹³ Mulk-e-Arab [‡] ke bāre meñ Rab kā farmān: Ai Dadāniyon ke qāfilo, Mulk-e-Arab ke jangal meñ rāt guzāro. ¹⁴ Ai Mulk-e-Taimā ke bāshindo, pānī le kar pyāsoñ se milne jāo! Panāhguzīnoñ ke pās jā kar unheñ roṭī khilāo! ¹⁵ Kyoñki wuh talwār se lais dushman se bhāg rahe hain, aise logoñ se jo talwār thāme aur kamān tāne un se sakht laṛāi laṛe hain.

¹⁶ Kyoñki Rab ne mujh se farmāyā, “Ek sāl ke andar andar § Qīdār kī tamām shān-o-shaukat Ḳhatm ho jāegī. ¹⁷ Qīdār ke zabardast tīrandāzoñ meñ se thore hī bach pāeñge.” Yih Rab, Isrāīl ke Ḳhudā kā farmān hai.

22

Yarūshalam kā Anjām

¹ Royā kī Wādī Yarūshalam ke bāre meñ Rab kā farmān:

Kyā huā hai? Sab chhatoñ par kyoñ chaṛh gae haiñ? ² Har taraf shor-sharābā mach rahā hai, pūrā shahr bağhleñ bajā rahā hai. Yih kaisī bāt hai? Tere maqtūl na talwār se, na maidān-e-jang meñ mare. ³ Kyoñki tere tamām līḍar mil kar farār hue aur phir tīr chalāe bağhair pakare gae. Bāqī jitne log tujh meñ the wuh bhī dūr dūr

[‡] **21:13** Yā bayābān. § **21:16** Lafzī tarjumā: mazdūr ke-se ek sāl ke andar andar.

bhāgnā chāhte the, lekin unheñ bhī qaid kiyā gayā.

⁴ Is lie maiñ ne kahā, “Apnā muñh mujh se pher kar mujhe zār zār rone do. Mujhe tasallī dene par bazid na raho jabki merī qaum tabāh ho rahī hai.” ⁵ Kyōñki Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj royā kī Wādī par haulnāk din lāyā hai. Har taraf ghabrāhañ, kuchle hue log aur abtarī nazar ātī hai. Shahr kī chārdīwārī tūtne lagī hai, pahāron meñ chikheñ gūnj rahī haiñ.

⁶ Ailām ke faujī apne tarkash uṭhā kar rathoñ, ādmiyoñ aur ghoṛoñ ke sāth ā gae hain. Qīr ke mard bhī apnī dhālen ġhilāf se nikāl kar tujh se laṛne ke lie nikal āe hain. ⁷ Yarūshalam ke gird-o-nawāh kī behtarīn wādiyān dushman ke rathoñ se bhar gaī hain, aur us ke ghurṣawār shahr ke darwāze par hamlā karne ke lie us ke sāmne khaṛe ho gae hain. ⁸ Jo bhī band-o-bast Yahūdāh ne apne tahaffuz ke lie kar liyā thā wuh khatm ho gayā hai.

Us din tum logoñ ne kyā kiyā? Tum ‘Janglagħar’ nāmī silāhkħāne meñ jā kar aslāh kā muāynā karne lage. ⁹⁻¹¹ Tum ne un muta'addid darāroñ kā jāyzā liyā jo Dāūd ke shahr kī fasīl meñ paṛ gaī thiñ. Use mazbūt karne ke lie tum ne Yarūshalam ke makānoñ ko gin kar un meñ se kuchh girā die. Sāth sāth tum ne nichle tālāb kā pānī jamā kiyā. Ūpar ke purāne tālāb se nikalne wālā pānī jamā karne ke lie tum ne andarūnī aur bairūnī fasīl ke darmiyān ek aur tālāb banā liyā. Lekin afsos, tum us kī parwā nahīn karte jo yih sārā silsilā

amal meñ lāyā. Us par tum tawajjuh hī nahīn dete jis ne baṛī der pahle ise tashkil diyā thā.

¹² Us waqt Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj ne hukm diyā ki giryā-o-zārī karo, apne bālon ko munḍwā kar tāt kā libās pahan lo. ¹³ Lekin kyā huā? Tamām log shādiyānā bajā kar ƙhusī manā rahe haiñ. Har taraf bailoñ aur bherbakriyoñ ko zabah kiyā jā rahā hai. Sab gosht aur mai se lutfandoz ho kar kah rahe haiñ, “Āo, ham khāen pieñ, kyoñki kal to mar hī jānā hai.”

¹⁴ Lekin Rabbul-afwāj ne merī maujūdagī meñ hī zāhir kiyā hai ki yaqīnan yih quṣūr tumhāre marte dam tak muāf nahīn kiyā jāegā. * Yih Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj kā farmān hai.

Rab Shibnāh kī Jagah Iliyāqīm ko Mahal kā Nigarān Muqarrar Karegā

¹⁵ Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj farmātā hai, “Us nigarān Shībnāh ke pās chal jo mahal kā inchārj hai. Use paighām pahuñchā de, ¹⁶ ‘Tū yahāñ kyā kar rahā hai? Kis ne tujhe yahāñ apne lie maqbarā tarāshne kī ijāzat dī? Tū kaun hai ki bulandī par apne lie mazār banwāe, chaṭān meñ ārāmgāh khudwāe? ¹⁷ Ai mard, ƙhabardār! Rab tujhe zor se dūr dūr tak phaiñkne wälā hai. Wuh tujhe pakar legā ¹⁸ aur maroñ maroñ kar geñd kī tarah ek wasī mulk meñ phaiñk degā. Wahīn tū maregā, wahīn tere shāndār rath pare raheñge. Kyoñki tū apne mālik ke gharāne ke lie sharm kā bāis banā hai. ¹⁹ Maiñ tujhe

* **22:14** Lafzī tarjumā: Yaqīnan is quṣūr kā kaffārā tumhāre marte dam tak nahīn diyā jāegā.

bartaraf karūngha, aur tū zabardastī apne ohde aur mansab se fārigh kar diyā jāegā.

20 Us din maiñ apne khādim Iliyāqīm bin Khilqiyāh ko bulāūnghā. **21** Maiñ use terā hī sarkārī libās aur kamarband pahnā kar terā iķhtiyār use de dūnghā. Us waqt wuh Yahūdāh ke gharāne aur Yarūshalam ke tamām bāshindoñ kā bāp banegā. **22** Maiñ us ke kandhe par Dāūd ke gharāne kī chābī rakh dūnghā. Jo darwāzā wuh kholegā use koī band nahīn kar sakegā, aur jo darwāzā wuh band karegā use koī khol nahīn sakegā. **23** Wuh khūnītī kī mānind hogā jis ko maiñ zor se ɭhoñk kar mazbūt dīwār meñ lagā dūnghā. Us se us ke bāp ke gharāne ko sharāfat kā ūñchā maqām hāsil hogā.

24 Lekin phir ābāī gharāne kā pūrā bojh us ke sāth lañak jāegā. Tamām aulād aur rishtedār, tamām chhoṭe bartan pyāloñ se le kar martabānoñ tak us ke sāth lañak jāeñge. **25** Rabbul-afwāj farmātā hai ki us waqt mazbūt dīwār meñ lagī yih khūnītī nikal jāegī. Use torā jāegā to wuh gir jāegī, aur us ke sāth lañkā sārā sāmān ɭūt jāegā.’’ Yih Rab kā farmān hai.

23

Sūr aur Saidā kī Tabāhī

1 Sūr ke bāre meñ Allāh kā farmān:
Ai Tarsīs ke umdā jahāzo, * wāwailā karo!
Kyoñki Sūr tabāh ho gayā hai, wahān ṭikne kī jagah tak nahīn rahī. Jazīrā-e-Qubrus se wāpas

* **23:1** ‘Tarsīs kā jahāz’ na sirf Mulk-e-Tarsīs ke jahāz ke lie balki har umdā qism ke tijāratī jahāz ke lie istemāl hotā thā. Dekhie ayat 14.

āte waqt unheñ ittalā dī gaī. ² Ai sāhilī ilāqe meñ basne wālo, āh-o-zārī karo! Ai Saidā ke tājiro, mātam karo! Tere qāsid samundar ko pār karte the, ³ wuh gahre pānī par safr karte hue Misr [†] kā ghallā tujh tak pahuinchāte the, kyoñki tū hī Dariyā-e-Nīl kī fasal se nafā kamātā thā. Yoñ tū tamām qaumoñ kā tijāratī markaz banā.

⁴ Lekin ab sharmsār ho, ai Saidā, kyoñki samundar kā qilāband shahr Sūr kahtā hai, "Hāy, sab kuchh tabāh ho gayā hai. Ab aisā lagtā hai ki maiñ ne na kabhī dard-e-zah meñ mubtalā ho kar bachche janm die, na kabhī bete-beṭiyāñ pāle."

⁵ Jab yih khabar Misr tak pahuinchegī to wahān ke bāshinde taṛap uṭheinge.

⁶ Chunāñche samundar ko pār karke Tarsīs tak pahuñcho! Ai sāhilī ilāqe ke bāshindo, giryā-o-zārī karo! ⁷ Kyā yih wāqaī tumhārā wuh shahr hai jis kī rangraliyāñ mashhūr thīn, wuh qadīm shahr jis ke pānw use dūr-darāz ilāqoñ tak le gae tāki wahān naī abādiyāñ qāym kare? ⁸ Kis ne Sūr ke khilāf yih mansūbā bāndhā? Yih shahr to pahle bādshāhoñ ko takht par biṭhāyā kartā thā, aur us ke saudāgar ra'is the, us ke tājir duniyā ke shurafā meñ gine jāte the. ⁹ Rabbul-afwāj ne yih mansūbā bāndhā tāki tamām shān-o-shaukat kā ghamand past aur duniyā ke tamām ohdedār zer ho jāeñ.

¹⁰ Ai Tarsīs Beṭī, ab se apnī zamīn kī khetībārī kar, un kisānoñ kī tarah kāshtkārī kar jo Dariyā-e-Nīl ke kināre apnī fasleñ lagāte haiñ, kyoñki

† 23:3 Ibrānī meñ 'Saihūr' mustāmal hai jo Dariyā-e-Nīl kī ek shākh hai.

terī bandargāh jātī rahī hai. ¹¹ Rab ne apne hāth ko samundar ke ūpar uthā kar mamālik ko hilā diyā. Us ne hukm diyā hai ki Kanān ‡ ke qile barbād ho jāeñ. ¹² Us ne farmāyā, “Ai Saidā Betī, ab se terī rangraliyān band raheñgī. Ai kuñwārī jis kī ismatdarī huī hai, uth aur samundar ko pār karke Qubrus meñ panāh le. Lekin wahān bhī tū ārām nahīn kar pāegī.”

¹³ Mulk-e-Bābal par nazar dālo. Yih qaum to nest-o-nābūd ho gaī, us kā mulk jangli jānwaroñ kā ghar ban gayā hai. Asūriyoñ ne burj banā kar use gher liyā aur us ke qiloñ ko ḍhā diyā. Malbe kā ḍher hī rah gayā hai.

¹⁴ Ai Tarsīs ke umdā jahāzo, hāy hāy karo, kyoñki tumhārā qilā tabāh ho gayā hai!

¹⁵ Tab Sūr insān kī yād se utar jāegā. Lekin 70 sāl yānī ek bādshāh kī muddatul-umr ke bād Sūr us tarah bahāl ho jāegā jis tarah gīt meñ kasbī ke bāre meñ gāyā jātā hai,

¹⁶ “Ai farāmosh kasbī, chal! Apnā sarod pakar kar galioñ meñ phir! Sarod ko khūb bajā, kaī ek gīt gā tāki log tujhe yād kareñ.”

¹⁷ Kyoñki 70 sāl ke bād Rab Sūr ko bahāl karegā. Kasbī dubārā paise kamāegī, duniyā ke tamām mamālik us ke gāhak baneñge. ¹⁸ Lekin jo paise wuh kamāegī wuh Rab ke lie mañhsūs hoñge. Wuh zañhīrā karne ke lie jamā nahīn hoñge balki Rab ke huzūr thaharne wāloñ ko die jāeñge tāki jī bhar kar khā sakeñ aur shāndār kapre pahan sakeñ.

‡ **23:11** Kanān se murād Lubnān yānī qadīm zamāne kā Phoenicia hai.

24

Rab Tamām Duniyā kī Adālat Kartā Hai

¹ Dekho, Rab duniyā ko wīrān-o-sunsān kar degā, rū-e-zamīn ko ulaṭ-palaṭ karke us ke bāshindoṇ ko muntashir kar degā. ² Kisī ko bhī chhoṛā nahīn jāegā, ḳhāh imām ho yā ām shakhs, mālik yā naukar, mālikan yā naukarānī, bechne wālā yā ḳharīdār, udhār lene yā dene wālā, qarzdār yā qarzkhāh. ³ Zamīn mukammal taur par ujaṛ jāegī, use sarāsar lūṭā jāegā. Rab hī ne yih sab kuchh farmāyā hai. ⁴ Zamīn sūkh sūkh kar sukaṛ jāegī, duniyā ḳhushk ho kar murjhā jāegī. Us ke bare bare log bhī niḍhāl ho jāēnge. ⁵ Zamīn ke apne bāshindoṇ ne us kī behurmatī kī hai, kyoñki wuh sharīat ke tābe na rahe balki us ke ahkām ko tabdīl karke Allāh ke sāth kā abadī ahd tor̄ diyā hai.

⁶ Isī lie zamīn lānat kā luqmā ban gaī hai, us par basne wāle apnī sazā bhugat rahe haiñ. Isī lie duniyā ke bāshinde bhasm ho rahe haiñ aur kam hū baqī rah gae haiñ. ⁷ Angūr kā tāzā ras sūkh kar ḳhatm ho rahā, angūr kī belein murjhā rahī haiñ. Jo pahle ḳhushbāsh the wuh āheñ bharne lage haiñ. ⁸ Dafoṇ kī ḳhushkun āwāzeñ band, rangraliyān manāne wāloṇ kā shor band, sarodoṇ ke surile naḡhme band ho gae haiñ. ⁹ Ab log git gā gā kar mai nahīn pīte balki sharāb unheñ kaṛwī hī lagtī hai. ¹⁰ Wīrān-o-sunsān shahr tabāh ho gayā hai, har ghar ke darwāze par kundī lagī hai tāki andar ghusne wāloṇ se mahfūz rahe. ¹¹ Galiyon meñ log giryā-o-zārī kar rahe haiñ ki mai ḳhatm hai. Har ḳhushī dūr

ho gaī hai, har shādmānī zamīn se ġhāyb hai.
12 Shahr meñ malbe ke ḍher hī rah gae hain, us
 ke darwāze ṭukre ṭukre ho gae hain.

13 Kyonki mulk ke darmiyān aur aqwām ke
 bīch meñ yihī sūrat-e-hāl hogī ki chand ek hī
 bach pāenye, bilkul un do chār zaitūnoñ kī
 mānind jo darakht ko jhārne ke bāwujūd us par
 rah jāte hain, yā un do chār angūroñ kī tarah jo
 fasal chunane ke bāwujūd beloñ par lage rahte
 hain. **14** Lekin yih chand ek hī pukār kar ķushī
 ke nāre lagāeñge. Maġħrib se wuh Rab kī azmat
 kī satāish karenge. **15** Chunāñche mashriq meñ
 Rab ko jalāl do, jazīroñ meñ Isrāīl ke Ķhudā ke
 nām kī tāzīm karo. **16** Hameñ duniyā kī intahā se
 git sunāī de rahe hain, “Rāst Ķhudā kī tārif ho!”

Lekin maiñ bol uṭhā, “Hāy, maiñ ghul ghul
 kar mar rahā hūn, maiñ ghul ghul kar mar
 rahā hūn! Mujh par afsos, kyonki bewafā apnī
 bewafāñ dikhā rahe hain, bewafā khule taur par
 apnī bewafāñ dikhā rahe hain!” **17** Ai duniyā ke
 bāshindo, tum dahshatnāk musībat, gaṛhoñ aur
 phandoñ meñ phańs jāoge. **18** Tab jo haulnāk
 āwāzoñ se bhāg kar bach jāe wuh gaṛhe meñ
 gir jāegā, aur jo gaṛhe se nikal jāe wuh phande
 meñ phańs jāegā. Kyonki āsmān ke dārīche
 khul rahe aur zamīn kī buniyādeñ hil rahī hain.
19 Zamīn kaṛak se phaṭ rahī hai. Wuh ḫagmagā
 rahī, jhūm rahī, **20** nashe meñ āe sharābī kī tarah
 larkhaṛā rahī aur kachchī jhoñprī kī tarah jhūl
 rahī hai. Ākhirkār wuh apnī bewafāñ ke bojh tale
 itne dharām se giregī ki āindā kabhī nahīn uṭhne
 kī.

21 Us din Rab āsmān ke lashkar aur zamīn ke bādshāhoṇ se jawāb talab karegā. **22** Tab wuh giriftār ho kar garhe meiṇ jamā hōiṅge, unheṇ qaidkhāne meiṇ dāl kar muta'addid dinoṇ ke bād sazā milegī. **23** Us waqt chānd nādim hogā aur sūraj sharm khāegā, kyoṇki Rabbul-afwāj Koh-e-Siyyūn par taḳhtnashīn hogā. Wahān Yarūshalam meiṇ wuh baṛī shān-o-shaukat ke sāth apne buzurgoṇ ke sāmne hukūmat karegā.

25

Najāt ke lie Allāh kī Tārif

1 Ai Rab, tū merā Khudā hai, maiṇ terī tāzīm aur tere nām kī tārif karūṅga. Kyoṇki tū ne baṛī wafādārī se anokhā kām karke qadīm zamāne meiṇ bandhe hue mansūboṇ ko pūrā kiyā hai.

2 Tū ne shahr ko malbe kā dher banā kar hamloṇ se mahfūz ābādī ko khandarāt meiṇ tabdīl kar diyā. Ghairmulkiyoṇ kā qilāband mahal yon kħāk meiṇ milāyā gayā ki āindā kabhī shahr nahīn kahlāegā, kabhī az sar-e-nau tāmīr nahīn hogā.

3 Yih dekh kar ek zorāwar qaum terī tāzīm karegī, zabardast aqwām ke shahr terā khauf māneṅge. **4** Kyoṇki tū pasthāloṇ ke lie qilā aur musībatzadā ġharīboṇ ke lie panāhgāh sābit huā hai. Terī āṛ meiṇ insān tūfān aur garmī kī shiddat se mahfūz rahtā hai. Go zabardastoṇ kī phūnkeṇ bārish kī bauchhār **5** yā registān meiṇ tapish jaisī kyoṇ na hoṇ, tāham tū ghairmulkiyoṇ kī garaj ko rok detā hai. Jis tarah bādal ke sāye se jhulastī garmī jātī rahtī hai, usī

tarah zabardaston kī shekhī ko tū band kar detā hai.

Yarūshalam meñ Bainul-aqwāmī Ziyāfat

⁶ Yihīn Koh-e-Siyyūn par Rabbul-afwāj tamām aqwām kī zabardast ziyāfat karegā. Behtarīn qism kī qadīm aur sāf-shaffāf mai pī jāegī, umdā aur lazītarīn khānā khāyā jāegā.

⁷ Isī pahār par wuh tamām ummaton par kā niqāb utāregā aur tamām aqwām par kā pardā haṭā degā. ⁸ Maut ilāhī fatah kā luqmā ho kar abad tak nest-o-nābūd rahegī. Tab Rab Qādir-e-mutlaq har chehre ke āīsū poinchh kar tamām duniyā meñ se apnī qaum kī ruswāī dūr karegā. Rab hī ne yih sab kuchh farmāyā hai. ⁹ Us din log kaheṅge, “Yihī hamārā Khudā hai jis kī najāt ke intazār meñ ham rahe. Yihī hai Rab jis se ham ummīd rakhte rahe. Āo, ham shādiyānā bajā kar us kī najāt kī ķushī manāeñ.”

Rab Moāb ke Qiloñ ko Dhā Degā

¹⁰ Rab kā hāth is pahār par ṭahhrā rahegā. Lekin Moāb ko wuh yoñ raundegā jis tarah bhūsā gobar meñ milāne ke lie raundā jātā hai.

¹¹ Aur go Moāb hāth phailā kar us meñ tairne kī koshish kare to bhī Rab us kā ġhurūr gobar meñ dabāe rakhegā, chāhe wuh kitnī mahārat se hāth-pāñw mārne kī koshish kyoñ na kare. ¹² Ai Moāb, wuh terī buland aur qilāband dīwāroñ ko girāegā, unheñ ɖhā kar ķhāk meñ milāegā.

26

Hamārā Khudā Mazbūt Chaṭān Hai

¹ Us din Mulk-e-Yahūdāh meñ gīt gāyā jāegā,
“Hamārā shahr mazbūt hai, kyoñki ham Allāh
kī najāt dene wālī chārdīwārī aur pushtoñ se
ghire hue haiñ.

² Shahr ke darwāzoñ ko kholo tāki rāst qaum
dākhil ho, wuh qaum jo wafādār rahī hai.

³ Ai Rab, jis kā irādā mazbūt hai use tū mahfūz
rakhtā hai. Use pūrī salāmatī hāsil hai, kyoñki
wuh tujh par bharosā rakhtā hai.

⁴ Rab par abad tak etamād rakho! Kyoñki Rab
Khudā abadī chaṭān hai.

⁵ Wuh bulandiyōñ par rahne wāloñ ko zer aur
ūñche shahr ko nīchā karke ķhāk meñ milā detā
hai.

⁶ Zarūratmand aur pasthāl use pāñwoñ tale
kuchal dete haiñ.”

Duā

⁷ Ai Allāh, rāstbāz kī rāh hamwār hai, kyoñki
tū us kā rāstā chalne ke qābil banā detā hai.

⁸ Ai Rab, ham tere intazār meñ rahte haiñ, us
waqt bhī jab tū hamārī adālat kartā hai. Ham
tere nām aur terī tamjīd ke ārzūmand rahte
haiñ.

⁹ Rāt ke waqt merī rūh tere lie tařaptī, merā dil
terā tālib rahtā hai. Kyoñki duniyā ke bāshinde
us waqt insāf kā matlab sīkhte haiñ jab tū duniyā
kī adālat kartā hai.

¹⁰ Afsos, jab bedīn par rahm kiyā jātā hai to
wuh insāf kā matlab nahīñ sīkhtā balki insāf ke
mulk meñ bhī ġhalat kām karne se bāz nahīñ
rahtā, wahān bhī Rab kī azmat kā lihāz nahīñ
kartā.

11 Ai Rab, go terā hāth unheñ mārne ke lie uṭhā huā hai to bhī wuh dhyān nahīn dete. Lekin ek din un kī āñkheñ khul jāeñgī, aur wuh terī apnī qaum ke lie ġhairat ko dekh kar sharmindā ho jāeñge. Tab tū apnī bhasm karne wālī āg un par nāzil karegā.

12 Ai Rab, tū hameñ amn-o-amān muhaiyā kartā hai balki hamārī tamām kāmyābiyān tere hī hāth se hāsil huī hain.

13 Ai Rab hamāre Khudā, go tere siwā dīgar mālik ham par hukūmat karte āe haiñ to bhī ham tere hī fazl se tere nām ko yād kar pāe.

14 Ab yih log mar gae haiñ aur āindā kabhī zindā nahīn hoñge, un kī rūh kūch kar gaī haiñ aur āindā kabhī wāpas nahīn āeñgī. Kyonki tū ne unheñ sazā de kar halāk kar diyā, un kā nām-o-nishān miñā qālā hai.

15 Ai Rab, tū ne apnī qaum ko faroñgh diyā hai. Tū ne apnī qaum ko bañā banā kar apne jalāl kā izhār kiyā hai. Tere hāth se us kī sarhaddeñ chāroñ taraf bañh gaī haiñ.

16 Ai Rab, wuh musībat meñ phañs kar tujhe talāsh karne lage, terī tādīb ke bāis mantar phūñkne lage.

17 Ai Rab, tere huzūr ham dard-e-zah meñ mutbalā aurat kī tarah tañapte aur chīkhtechillāte rahe. **18** Janane kā dard mahsūs karke ham pech-o-tāb khā rahe the. Lekin afsos, hawā hī paidā huī. Na ham ne mulk ko najāt dī, na duniyā ke nae bāshinde paidā hue.

19 Lekin tere murde dubārā zindā hoṅge, un kī lāsheñ ek din jī uṭheṅgī. Ai ḱhāk meñ basne wālo, jāg uṭho aur ḱhushī ke nāre lagāo! Kyoñki terī os nūroñ kī shabnam hai, aur zamīn murdā rūhoñ ko janm degī.

Rab Isrāīl ke Dushmanoñ se Badlā Legā

20 Ai merī qaum, jā aur thoṛī der ke lie apne kamroñ meñ chhup kar kundī lagā le. Jab tak Rab kā ḡhazab ḫandā na ho wahān ḫahṛī rah. **21** Kyoñki dekh, Rab apnī sukūnatgāh se nikalne ko hai tāki duniyā ke bāshindoñ ko sazā de. Tab zamīn apne āp par bahāyā huā ḱhūn fāsh karegī aur apne maqtūloñ ko mazīd chhupāe nahīn rakhegī.

27

1 Us din Rab us bhāgne aur pech-o-tāb khāne wāle sāñp ko sazā degā jo Liwiyātān kahlātā hai. Apnī sakht, azīm aur tāqatwar talwār se wuh samundar ke azhdahe ko mār dālegā.

Angūr ke Bāgh kā Nayā Gīt

2 Us din kahā jāegā,
“Angūr kā kitnā ḱhūbsūrat bāgh hai! Us kī tārif meñ gīt gāo! **3** Maiñ, Rab khud hī use sañbhāltā, use musalsal pānī detā rahtā hūn. Din rāt maiñ us kī pahrādārī kartā hūn tāki koī use nuqsān na pahuñchāe.

4 Ab merā ḡhussā ḫandā ho gayā hai. Lekin agar bāgh meñ ūñṭkaṭāre aur khārdār jhāriyāñ mil jāeñ to maiñ un se nipaṭ lūñgā, maiñ un se jang karke sab ko jalā dūñgā. **5** Lekin agar wuh mān jāeñ to mere pās ā kar panāh len. Wuh

mere sāth sulah kareñ, hāñ mere sāth sulah kareñ.”

Sazā ke Bāwujūd Isrāīl par Rahm

⁶ Ek waqt āegā ki Yāqūb jaṛ pakaregā. Isrāīl ko phūl lag jāeñge, us kī koñpleñ nikleñgī aur duniyā us ke phal se bhar jāegī. ⁷ Kyā Rab ne apnī qaum ko yoñ mārā jis tarah us ne Isrāīl ko mārne wāloñ ko mārā hai? Hargiz nahīñ! Yā kyā Isrāīl ko yoñ qatl kiyā gayā jis tarah us ke qātiloñ ko qatl kiyā gayā hai? ⁸ Nahīñ, balki tū ne use ḏarā kar aur bhagā kar us se jawāb talab kiyā, tū ne us ke khilāf mashriq se tez āndhī bhej kar use apne huzūr se nikāl diyā.

⁹ Is tarah Yāqūb ke quşūr kā kaffārā diyā jāegā. Aur jab Isrāīl kā gunāh dūr ho jāegā to natīje men wuh tamām ġhalat qurbāngāhoñ ko chūne ke pattharoñ kī tarah chaknāchūr karegā. Na Yasīrat Dewī ke khambe, na baķhūr jalāne kī ġhalat qurbāngāheñ kharī raheñgī. ¹⁰ Kyonki qilāband shahr tanhā rah gayā hai. Logoñ ne use wīrān chhoṛ kar registān kī tarah tark kar diyā hai. Ab se us men bachhṛē hī chareñge. Wuhī us kī galivoñ men ārām karke us kī ṭahniyoñ ko chabā lenge. ¹¹ Tab us kī shākheñ sūkh jāeñgī aur aurateñ unheñ tor tor kar jalāeñgī. Kyonki yih qaum samajh se khālī hai, lihāzā us kā Khāliq us par tars nahīñ khāegā, jis ne use tashkil diyā wuh us par mehrbānī nahīñ karegā.

¹² Us din tum Isrāīlī ġhallā jaise hogे, aur Rab tumhārī bāliyoñ ko Dariyā-e-Furāt se le kar Misr kī shimālī sarhad par wāqe Wādī-e-Misr tak kāṭegā. Phir wuh tumheñ gāh kar dānā badānā

tamām ġhallā ikaṭṭhā karegā. ¹³ Us din narsingā buland āwāz se bajegā. Tab Asūr meñ tabāh hone wāle aur Misr meñ bhagāe hue log wāpas ā kar Yarūshalam ke muqaddas pahāṛ par Rab ko sijdā karenge.

28

Maġhrūr Shahr Sāmariya Murjhāne Wālā Phūl Hai

¹ Sāmariya par afsos jo Isrāīlī sharābiyon kā shāndār tāj hai. Us shahr par afsos jo Isrāīl kī shān-o-shaukat thā lekin ab murjhāne wālā phūl hai. Us ābādī par afsos jo nashe meñ dhut logoṇ kī zarkhez wādī ke ūpar takhtnashīn hai.

² Dekho, Rab ek zabardast sūrmā bhejegā jo oloṇ ke tūfān, tabāhkun āndhī aur sailāb paidā karne wālī mūslādhār bārish kī tarah Sāmariya par tūṭ paṛegā aur zor se use zamīn par paṭākh degā.

³ Tab Isrāīlī sharābiyon kā shāndār tāj Sāmariya pāñwoṇ tale raundā jāegā. ⁴ Tab yih murjhāne wālā phūl jo zarkhez wādī ke ūpar takhtnashīn hai aur us kī shān-o-shaukat khatm ho jāegī. Us kā hāl fasal se pahle pakne wāle anjīr jaisā hogā. Kyoṇki jyon hī koī use dekhe wuh use tor̄ kar haṛap kar legā.

⁵ Us din Rabbul-afwāj khud Isrāīl kā shāndār tāj hogā, wuh apnī qaum ke bache huon kā jalālī sehrā hogā. ⁶ Wuh adālat karne wāle ko insāf kī rūh dilāegā aur shahr ke darwāze par dushman ko pīchhe dhakelne wāloṇ ke lie tāqat kā bāis hogā.

Yarūshalam ke Matwāle Nabī

⁷ Lekin yih log bhī mai ke asar se ḏagmagā rahe aur sharāb pī pī kar laṛkhaṛā rahe hain. Imām aur nabī nashe meñ jhūm rahe hain. Mai pīne se un ke dimāghoṇ meñ ƙhalal ā gayā hai, sharāb pī pī kar wuh chakkār khā rahe hain. Royā dekhte waqt wuh jhūmte, faisle karte waqt jhūlte hain. ⁸ Tamām mezeñ un kī qai se gandī hain, un kī ghanīzat har taraf nazar ātī hai.

⁹ Wuh āpas meñ kahte hain, “Yih shakhs hamāre sāth is qism kī bāteñ kyoñ kartā hai? Hameñ tālīm dete aur ilāhī paighām kā matlab sunāte waqt wuh hameñ yoñ samjhātā hai goyā ham chhoṭe bachche hon jin kā dūdh abhī abhī chhurāyā gayā ho. ¹⁰ Kyoñki yih kahtā hai, ‘Saw lāsaw saw lāsaw, qaw lāqaw qaw lāqaw, thoṛā-sā is taraf thoṛā-sā us taraf.’ ”

¹¹ Chunānche ab Allāh haklāte hue hoñton aur ghairzabānoṇ kī mārifat is qaum se bāt karegā. ¹² Go us ne un se farmāyā thā, “Yih ārām kī jagah hai. Thakemāndoṇ ko ārām do, kyoñki yihīn wuh sukūn pāeñge.” Lekin wuh sunane ke lie taiyār nahīn the. ¹³ Is lie āindā Rab un se inhiñ alfāz se hamkalām hogā, “Saw lāsaw saw lāsaw, qaw lāqaw kaw lāqaw, thoṛā-sā is taraf, thoṛā-sā us taraf.” Kyoñki lāzim hai ki wuh chal kar thokar khāeñ, aur dhaṛām se apnī pusht par gir jāeñ, ki wuh zakhmī ho jāeñ aur phande meñ phaṇs kar giriftār ho jāeñ.

Allāh kā Wāzīh Paiğhām

¹⁴ Chunānche ab Rab kā kalām sun lo, ai mazāq urāne wālo, jo Yarūshalam meñ basne wālī is qaum par hukūmat karte ho. ¹⁵ Tum

shekhī mār kar kahte ho, "Ham ne maut se ahd bāndhā aur Pātāl se muāhadā kiyā hai. Is lie jab sazā kā sailāb ham par se guzare to hameñ nuqsān nahīn pahuñchāegā. Kyonki ham ne jhūt meñ panāh lī aur dhone meñ chhup gae haiñ." ¹⁶ Is ke jawāb meñ Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai, "Dekho, maiñ Siyyūn meñ ek patthar rakh detā hūn, kone kā ek āzmūdā aur qīmtī patthar jo mazbūt buniyād par lagā hai. Jo īmān lāegā wuh kabhī nahīn hilegā. ¹⁷ Insāf merā fitā aur rāstī merī sāhūl kī dorī hogī. In se maiñ sab kuchh parkhūngā.

Ole us jhūt kā safāyā karenge jis meñ tum ne panāh lī hai, aur sailāb tumhārī chhupne kī jagah uṛā kar apne sāth bahā le jāegā. ¹⁸ Tab tumhārā maut ke sāth ahd mansūkh ho jāegā, aur tumhārā Pātāl ke sāth muāhadā qāym nahīn rahegā. Sazā kā sailāb tum par se guzar kar tumheñ pāmāl karegā. ¹⁹ Wuh subah basubah aur din rāt guzaregā, aur jab bhī guzaregā to tumheñ apne sāth bahā le jāegā. Us waqt log dahshatzadā ho kar kalām kā matlab samjheñge." ²⁰ Chārpāī itnī chhotī hogī ki tum pānw phailā kar so nahīn sakoge. Bistar kī chaurāī itnī kam hogī ki tum use lapet kar ārām nahīn kar sakoge.

²¹ Kyonki Rab uṭh kar yoñ tum par jhapaṭ paregā jis tarah Parāzīm Pahār ke pās Filistiyoñ par jhapaṭ paṛā. Jis tarah Wādī-e-Jibaūn meñ Amoriyoñ par tūt paṛā usī tarah wuh tum par tūt paregā. Aur jo kām wuh karegā wuh ajib hogā, jo qadam wuh uṭhāegā wuh māmūl se haṭ kar hogā. ²² Chunānche apnī tānāzanī se bāz

āo, warnā tumhārī zanjireñ mazīd zor se kas dī jāeñgī. Kyoñki mujhe Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj se paigām milā hai ki tamām duniyā kī tabāhī muta'ayyin hai.

Māhir Kisān kī Tamsīl

23 Ghaur se merī bāt suno! Dhyān se us par kān dharo jo maiñ kah rahā hūn! **24** Jab kisān khet ko bīj bone ke lie taiyār kartā hai to kyā wuh pūrā din hal chalātā rahtā hai? Kyā wuh apnā pūrā waqt zamīn khodne aur dhele torne meñ sarf kartā hai? **25** Hargiz nahīn! Jab pūre khet kī satah hamwār aur taiyār hai to wuh apnī apnī jagah par siyāh zīrā aur safed zīrā, gandum, bājrā aur jo kā bīj botā hai. Ākhir meñ wuh kināre par chāre kā bīj botā hai. **26** Kisān ko ķhūb mālūm hai ki kyā kyā karnā hotā hai, kyoñki us ke Ķhudā ne use tālim de kar sahīh tarīqā sikhāyā. **27** Chunāñche siyāh zīrā aur safed zīrā ko anāj kī tarah gāhā nahīn jātā. Dāne nikālne ke lie un par waznī chīz nahīn chalāī jātī balki unheñ ḏande se mārā jātā hai. **28** Aur kyā anāj ko gāh gāh kar pīsā jātā hai? Hargiz nahīn! Kisān use had se zyādā nahīn gāhtā. Go us ke ghore koī waznī chīz khīnchte hue bāliyon par se guzarte haiñ tāki dāne nikleñ tāham kisān dhyān detā hai ki dāne pis na jāeñ. **29** Use yih ilm bhī Rabbul-afwāj se milā hai jo zabardast mashwaroñ aur kāmil hikmat kā mambā hai.

29

Yarūshalam Ķhabardār Rahe

¹ Ai Ariyel, Ariyel, * tujh par afsos! Ai shahr jis meñ Dāūd khaimāzan thā, tujh par afsos! Chalo, sāl basāl apne tahwār manātē raho. ² Lekin maiñ Ariyel ko yoñ gher kar tang karūñga ki us meñ āh-o-zārī sunāī degī. Tab Yarūshalam mere nazdīk sahīh mānoñ meñ Ariyel sābit hogā. ³ Kyoñki maiñ tujhe har taraf se pushtābandī se gher kar band rakhūngā, tere muhāsare kā pūrā band-o-bast karūñga. ⁴ Tab tū itnā past hogā ki khāk meñ se bolegā, terī dabī dabī āwāz gard meñ se niklegī. Jis tarah murdā rūh zamīn ke andar se sargoshi kartī hai usī tarah terī dhīmī dhīmī āwāz zamīn meñ se niklegī.

⁵ Lekin achānak tere muta'addid dushman bārīk dhūl kī tarah uṛ jāeñge, zālimoñ kā ghol hawā meñ bhūse kī tarah titar-bitar ho jāegā. Kyoñki achānak, ek hī lamhe meñ ⁶ Rabbul-afwāj un par tūt pañegā. Wuh bijlī kī kañaktī āwāzeñ, zalzalā, barā shor, tez āndhī, tūfān aur bhasm karne wālī āg ke shole apne sāth le kar shahr kī madad karne āegā. ⁷ Tab Ariyel se laṛne wālī tamām qaumoñ ke ghol khāb jaise lageñge. Jo Yarūshalam par hamlā karke us kā muhāsarā kar rahe aur use tang kar rahe the wuh rāt meñ royā jaise ghairhaqīqī lageñge. ⁸ Tumhāre dushman us bhūke ādmī kī mānind hoñge jo khāb meñ dekhtā hai ki maiñ khānā khā rahā hūn, lekin phir jāg kar jān letā hai ki maiñ waise kā waisā bhūkā hūn. Tumhāre mukhālif us pyāse ādmī kī mānind hoñge jo khāb meñ

* **29:1** Murād hai Yarūshalam. Ariyel kā ek matlab ‘Allāh kā Sherbabar’ aur dūsrā ‘Bhasm Hone Wālī Qurbāniyoñ kī Qurbāngāh’ hai. Yahān donoñ matlab mumkin haiñ.

dekhṭā hai ki maiṇ pānī pī rahā hūn, lekin phir jāg kar jān letā hai ki maiṇ waise kā waisā niḍhāl aur pyāsā hūn. Yihī un tamām bainul-aqwāmī ḡholoṇ kā hāl hogā jo Koh-e-Siyyūn se jang kareṇge.

Allāh kā Kalām Qaum kī Samajh se Bāhar Hai

9 Hairatzadā ho kar hakkā-bakkā rah jāo! Andhe ho kar nābīnā ho jāo! Matwāle ho jāo, lekin mai se nahīn. Larkhaṛātē jāo, lekin sharāb se nahīn. **10** Kyonki Rab ne tumheṇ gahrī nīnd sulā diyā hai, us ne tumhārī āñkhoṇ yānī nabiyōn ko band kiyā aur tumhāre saroṇ yānī royā dekhne wāloṇ par pardā dāl diyā hai.

11 Is lie jo bhī kalām nāzil huā hai wuh tumhāre lie sar bamuhr kitāb hī hai. Agar use kisī paṛhe-likhe ādmī ko diyā jāe tāki paṛhe to wuh jawāb degā, “Yih paṛhā nahīn jā saktā, kyonki is par muhr hai.” **12** Aur agar use kisī anpaṛh ādmī ko diyā jāe to wuh kahegā, “Maiṇ anpaṛh hūn.”

13 Rab farmātā hai, “Yih qaum mere huzūr ā kar apnī zabān aur hoṇṭoṇ se to merā ehtirām kartī hai, lekin us kā dil mujh se dūr hai. Un kī khudātarsī sirf insān hī ke ratē-ratāe ahkām par mabnī hai. **14** Is lie āindā bhī merā is qaum ke sāth sulūk hairatangez hogā. Hān, merā sulūk ajib-o-gharib hogā. Tab us ke dānishmandoṇ kī dānish jātī rahegī, aur us ke samajhdāroṇ kī samajh ḡhāyb ho jāegī.”

15 Un par afsos jo apnā mansūbā zamīn kī gahrāyōn meṇ dabā kar Rab se chhupāne kī koshish karte haiṇ, jo tārīkī meṇ apne kām

karke kahte haiں, “Kaun hamein dekh legā, kaun hamein pahchān legā?” ¹⁶ Tumhārī kajrawī par lānat! Kyā kumhār ko us ke gāre ke barābar samjhā jātā hai? Kyā banī huī chīz banāne wāle ke bāre meṁ kahtī hai, “Us ne mujhe nahīn banāyā”? Yā kyā jis ko tashkil diyā gayā hai wuh tashkil dene wāle ke bāre meṁ kahtā hai, “Wuh kuchh nahīn samajhtā”? Hargiz nahīn!

Barī Tabdiliyān Āne Wālī Hain

¹⁷ Thorī hī der ke bād Lubnān kā jangal phalte-phūlte bāgh meṁ tabdil hogā jabki phaltā-phūltā bāgh jangal-sā lagegā. ¹⁸ Us din bahre kitāb kī tilāwat sunēnge, aur andhoṇ kī ānkheṇ andhere aur tārīkī meṁ se nikal kar dekh sakeṇgī. ¹⁹ Ek bār phir farotan Rab kī khushī manāeṅge, aur muhtāj Isrāīl ke Quddūs ke bāis shādiyānā bajāeṅge. ²⁰ Zālim kā nām-o-nishān nahīn rahegā, tānāzan khatm ho jāeṅge, aur dūsroṇ kī tāk meṁ baiṭhne wāle sab ke sab rū-e-zamīn par se miṭ jāeṅge. ²¹ Yihī un kā anjām hogā jo adālat meṁ dūsroṇ ko qusūrwār thahrāte, shahr ke darwāze meṁ adālat karne wāle qāzī ko phaṇsāne kī koshish karte aur jhūṭī gawāhiyoṇ se bequsūr kā haq mārte haiں.

²² Chunāñche Rab jis ne pahle Ibrāhīm kā bhī fidyā de kar use chhuṛāyā thā Yāqūb ke gharāne se farmātā hai, “Ab se Yāqūb sharmindā nahīn hogā, ab se Isrāiliyon kā rang faq nahīn paṛ jāegā. ²³ Jab wuh apne darmiyān apne bachchoṇ ko jo mere hāthoṇ kā kām haiں dekheṇge to wuh mere nām ko muqaddas māneṅge. Wuh Yāqūb ke Quddūs ko muqaddas jāneṅge aur Isrāīl ke

Khudā kā khauf māneṅge. ²⁴ Us waqt jin kī rūh āwārā hai wuh samajh hāsil kareṅge, aur buṛbuṛāne wāle tālīm qabūl kareṅge.”

30

Misr ke Wāde Bekār Hai

¹ Rab farmātā hai, “Ai ziddī bachcho, tum par afsos! Kyoñki tum mere bağhair mansūbe bāndhte aur mere Rūh ke bağhair muāhade kar lete ho. Gunāhoñ meñ izāfā karte karte ² tum ne mujh se mashwarā lie bağhair Misr kī taraf rujū kiyā tāki Firaun kī ār meñ panāh lo aur Misr ke sāye meñ hifāzat pāo. ³ Lekin ķhabardār! Firaun kā tahaffuz tumhāre lie sharm kā bāis banegā, Misr ke sāye meñ panāh lene se tumhārī ruswāī ho jāegī. ⁴ Kyoñki go us ke afsar Zuan meñ hain aur us ke elchī hanīs tak pahuñch gae hain ⁵ to bhī sab is qaum se sharmindā ho jāeṅge, kyoñki is ke sāth muāhadā bekār hogā. Is se na madad aur na fāydā hāsil hogā balki yih sharm aur ķhajālat kā bāis hī hogī.”

⁶ Dasht-e-Najab ke jānwaroñ ke bāre meñ Rab kā farmān:

Yahūdāh ke safīr ek taklīfdeh aur pareshānkun mulk meñ se guzar rahe hain jis meñ sherbabar, shernī, zahrile aur uṛansāñp baste hain. Un ke gadhe aur ūñt Yahūdāh kī daulat aur khazānoñ se lade hue hain, aur wuh sab kuchh Misr ke pās pahuñchā rahe hain, go is qaum kā koī fāydā nahīn. ⁷ Misr kī madad fuzūl hī hai! Is lie maiñ ne Misr kā nām ‘Rahab azhdahā jis kā muñh band kar diyā gayā hai’ rakhā hai.

⁸ Ab dūsron ke pās jā kar sab kuchh takhte par likh. Use kitāb kī sūrat meñ qalamband kar taki mere alfaz āne wāle dinoñ meñ hameshā tak gawāhī deñ. ⁹ Kyonki yih qaum sarkash hai, yih log dhokebāz bachche hain jo Rab kī hidāyat ko mānane ke lie taiyār hī nahīn. ¹⁰ Ghaibbinoñ ko wuh kahte hain, “Royā se bāz āo.” Aur royā dekhne wālon ko wuh hukm dete hain, “Hameñ sachchī royā mat batānā balki hamārī khushāmad karne wālī bāteñ. Farebdeh royā dekh kar hamāre āge bayān karo! ¹¹ Sahīh rāste se haṭ jāo, sīdhī rāh ko chhoṛ do. Hamāre sāmne Isrāil ke Quddūs kā zikr karne se bāz āo!”

¹² Jawāb meñ Isrāil kā Quddūs farmātā hai, “Tum ne yih kalām radd karke zulm aur chālakī par bharosā balki pūrā etamād kiyā hai. ¹³ Ab yih gunāh tumhāre lie us ūñchī dīwār kī mānind hogā jis meñ darāreñ par gaī hain. Darāreñ phailtī hain aur dīwār baiṭhī jātī hai. Phir achānak ek hī lamhe meñ wuh dhaṛām se zamīnbos ho jātī hai. ¹⁴ Wuh ṭukṛē ṭukṛē ho jātī hai, bilkul miṭṭī ke us bartan kī tarah jo berahmī se chaknāchūr kiyā jātā hai aur jis kā ek ṭukṛā bhī āg se koele uṭhā kar le jāne yā hauz se thoṛā-bahut pānī nikālne ke qābil nahīn rah jātā.”

Sabar ke sāth Rab par Bharosā Rakho

¹⁵ Rab Qādir-e-mutlaq jo Isrāil kā Quddūs hai farmātā hai, “Wāpas ā kar sukūn pāo, tab hī tumheñ najāt milegī. Khāmosh rah kar mujh par bharosā rakho, tab hī tumheñ taqwiyat milegī. Lekin tum is ke lie taiyār hī nahīn the.

16 Chūnki tum jawāb meñ bole, ‘Hargiz nahīn, ham apne ghoṛoṇ par sawār ho kar bhāgeñge’ is lie tum bhāg jāoge. Chūnki tum ne kahā, ‘Ham tez ghoṛoṇ par sawār ho kar bach niklenge’ is lie tumhārā tāqqub karne wāle kahīn zyādā tez hoṅge. **17** Tumhāre hazār mard ek hī ādmī kī dhamkī par bhāg jāeñge. Aur jab dushman ke pāñch afrād tumheñ dhamkāeñge to tum sab ke sab farār ho jāoge. Ākhirkār jo bacheñge wuh pahāṛ kī choṭī par parcham ke ḍande kī tarah tanhā rah jāeñge, pahāṛī par jhande kī tarah akele hoṅge.”

18 Lekin Rab tumheñ mehrbānī dikhāne ke intazār meñ hai, wuh tum par rahm karne ke lie uṭh khaṛā huā hai. Kyoñki Rab insāf kā Khudā hai. Mubārak hain wuh jo us ke intazār meñ rahte hain.

19 Ai Siyyūn ke bāshindo jo Yarūshalam meñ rahte ho, āindā tum nahīn ro'oge. Jab tum fariyād karoge to wuh zarūr tum par mehrbānī karegā. Tumhārī sunte hī wuh jawāb degā. **20** Go māzī meñ Rab ne tumheñ tangī kī roṭī khilāī aur zulm kā pānī pilāyā, lekin ab terā ustād chhupā nahīn rahegā balki terī apnī hī āñkheñ use dekheñgī. **21** Agar dāīn yā bāīn taraf murnā hai to tumheñ pīchhe se hidāyat milegī, “Yihī rāstā sahīh hai, isī par chalo!” Tumhāre apne kān yih suneñge. **22** Us waqt tum chāndī aur sone se saje hue apne butoṇ kī behurmatī karoge. Tum “Uf, gandī chīz!” Kah kar unheñ nāpāk kachre kī tarah bāhar phaiñkoge.

23 Bīj bote waqt Rab tere khetoṇ par bārish bhej kar behtarīn fasleñ pakne degā,

ghizāiyatbaķhsh ķurāk muhaiyā karegā. Us din terī bher-bakriyān aur gāy-bail wasī charāgāhoṇ men chareṅge. ²⁴ Khetibārī ke lie mustāmal bailoṇ aur gadhoṇ ko chhāj aur doshākhe ke zariye sāf kī gaī behtarīn ķurāk milegi. ²⁵ Us din jab dushman halāk ho jāegā aur us ke burj gir jāeṅge to har ūnche pahār se nahreṇ aur har bulandī se nāle baheṅge. ²⁶ Chānd sūraj kī mānind chamkegā jabki sūraj kī raushnī sāt gunā zyādā tez hogī. Ek din kī raushnī sāt ām dinoṇ kī raushnī ke barābar hogī. Us din Rab apnī qaum ke zaķhmoṇ par marham-paṭṭī karke use shifā degā.

Rab Asūriyon kī Adālat Kartā Hai

²⁷ Wuh dekho, Rab kā nām dūr-darāz ilāqe se ā rahā hai. Wuh ġhaiz-o-ġhazab se aur bare rob ke sāth qarīb pahuñch rahā hai. Us ke hoṇt qahr se hil rahe hain, us kī zabān ke āge āge sab kuchh rākh ho rahā hai. ²⁸ Us kā dam kināroṇ se bāhar āne wālī nadī hai jo sab kuchh gale tak ḫubo detī hai. Wuh aqwām ko halākat kī chhalnī meñ chhān chhān kar un ke munh men dahānā ḫāltā hai tāki wuh bhaṭak kar tabāhkun rāh par āen.

²⁹ Lekin tum gīt gāoge, aise gīt jaise muqaddas īd kī rāt gāe jāte hain. Itnī raunaq hogī ki tumhāre dil phūle na samāeṅge. Tumhārī khushī un zāyrīn kī mānind hogī jo bāñsrī bajāte hue Rab ke pahār par chaṛhte aur Isrāīl kī Chatān ke huzūr āte hain.

³⁰ Tab Rab apnī bārob āwāz se logoṇ par apnī qudrat kā izhār karegā. Us kā sakht ġhazab aur bhasm karne wālī āg nāzil hogī, sāth sāth bārish

kī tez bauchhār aur oloñ kā tūfān un par tūt paṛegā. ³¹ Rab kī āwāz Asūr ko pāsh pāsh kar degī, us kī lāṭhī use mārtī rahegi. ³² Aur jyoñ jyoñ Rab sazā ke laṭh se Asūr ko zarb lagāegā tyoñ tyoñ daf aur sarod bajenge. Apne zorāwar bāzū se wuh Asūr se laṛegā. ³³ Kyoñki barī der se wuh gaṛhā taiyār hai jahāñ Asūrī bādshāh kī lāsh ko jalānā hai. Use gahrā aur chaurā banāyā gayā hai, aur us meñ lakaṛī kā baṛā ḥher hai. Rab kā dam hī use gandhak kī tarah jalāegā.

31

Misr kī Madad Bekār Hai

¹ Un par afsos jo madad ke lie Misr jāte hain. Un kī pūrī ummīd ghoṛoñ se hai, aur wuh apne muta'addid rathoñ aur tāqatwar ghuṛsawāroñ par etamād rakhte hain. Afsos, na wuh Isrāīl ke Quddūs kī taraf nazar uṭhāte, na Rab kī marzī dariyāft karte hain. ² Lekin Allāh bhī dānā hai. Wuh tum par āfat läegā aur apnā farmān mansūkh nahīñ karegā balki sharīroñ ke ghar aur un ke muāwinoñ ke ķhilāf uṭh khaṛā hogā. ³ Misrī to Khudā nahīñ balki insān hain. Aur un ke ghoṛe ālam-e-arwāh ke nahīñ balki fānī duniyā ke hain. Jahāñ bhī Rab apnā hāth baṛhāe wahāñ madad karne wāle madad milne wālon samet ṭhokar khā kar gir jāte hain, sab mil kar halāk ho jāte hain.

⁴ Rab mujh se hamkalām huā, “Siyyūn par utarte waqt maiñ us jawān sherbabar kī tarah hūṅgā jo bakrī mār kar us ke ūpar khaṛā ghurrātā hai. Go muta'addid gallābānoñ ko use bhagāne ke lie bulāyā jāe to bhī wuh un kī

chīkhoṇ se dahshat nahīn khātā, na un ke shor-sharābā se ḍar kar dabak jātā hai. Rabbul-afwāj isī tarah hī Koh-e-Siyyūn par utar kar laṛegā.
5 Rabbul-afwāj par phailāe hue parinde kī tarah Yarūshalam ko panāh degā, wuh use mahfūz rakh kar chhuṭkārā degā, use sazā dene ke bajāe rihā karegā.”

6 Ai Isrāīliyo, jis se tum sarkash ho kar itne dūr ho gae ho us ke pās wāpas ā jāo. **7** Ab tak tum apne hāthon se bane hue sone-chāndī ke butoṇ kī pūjā karte ho, ab tak tum is gunāh meñ mulawwas ho. Lekin wuh din āne wālā hai jab har ek apne butoṇ ko radd karegā.

8 “Asūr talwār kī zad meñ ā kar gir jāegā. Lekin yih kisī mard kī talwār nahīn hogī. Jo talwār Asūr ko khā jāegī wuh fānī insān kī nahīn hogī. Asūr talwār ke āge āge bhāgegā, aur us ke jawānoṇ ko begār meñ kām karnā paregā. **9** Us kī chaṭān ḍar ke māre jātī rahegī, us ke afsar lashkarī jhandē ko dekh kar dahshat khāenēge.” Yih Rab kā farmān hai jis kī āg Siyyūn meñ bhaṣaktī aur jis kā tanūr Yarūshalam meñ taptā hai.

32

Rāst Bādshāh kī Āmad

1 Ek bādshāh āne wālā hai jo insāf se hukūmat karegā. Us ke afsar bhī sadāqat se hukmrānī karenēge. **2** Har ek āndhī aur tūfān se panāh degā, har ek registān meñ nadiyoṇ kī tarah tar-o-tāzā karegā, har ek taptī dhūp meñ barī chaṭān kā-sā sāyā degā.

³ Tab dekhne wāloñ kī āñkheñ andhī nahīn raheñgī, aur sunane wāloñ ke kān dhyān deñge.

⁴ Jaldbāzoñ ke dil samajhdār ho jāeñge, aur hakloñ kī zabān rawānī se sāf bāt karegī. ⁵ Us waqt na ahmaq sharīf kahlāegā, na badmāsh ko mumtāz qarār diyā jāegā. ⁶ Kyoñki ahmaq hamāqat bayān kartā hai, aur us kā zahan sharīr mansūbe bāndhtā hai. Wuh bedīn harkateñ karke Rab ke bāre men kufr baktā hai. Bhūke ko wuh bhūkā chhoqtā aur pyāse ko pānī pīne se roktā hai. ⁷ Badmāsh ke tarīq-e-kār sharīr haiñ. Wuh zarūratmand ko jhūt se tabāh karne ke mansūbe bāndhtā rahtā hai, khāh gharīb haq par kyoñ na ho. ⁸ Us ke muqābale men sharīf ādmī sharīf mansūbe bāndhtā aur sharīf kām karne men sābitqadam rahtā hai.

Beparwā Zindagī Khatm Hone Wālī Hai

⁹ Ai beparwā aurato, uñh kar merī bāt suno! Ai betiyo jo apne āp ko mahfūz samajhtī ho, mere alfāz par dhyān do! ¹⁰ Ek sāl aur chand ek dinोñ ke bād tum jo apne āp ko mahfūz samajhtī ho kāñp uñhogī. Kyoñki angūr kī fasal zāe ho jāegī, aur phal kī fasal pakne nahīn pāegī. ¹¹ Ai beparwā aurato, laraz uñho! Ai betiyo jo apne āp ko mahfūz samajhtī ho, thartharāo! Apne achchhe kaproñ ko utār kar tāt ke libās pahan lo. ¹² Apne sīnoñ ko pīt pīt kar apne khushgawār kheton aur angūr ke phaldār bāghoñ par mātam karo. ¹³ Merī qaum kī zamīn par āh-o-zārī karo, kyoñki us par khārdār jhāriyān chhā gaī haiñ. Rangraliyān manāne wāle shahr ke tamām khushbāsh gharoñ par gham khāo. ¹⁴ Mahal wīrān hogā, raunaqdār

shahr sunsān hogā. Qilā aur burj hameshā ke lie ġhār baneñge jahāñ janglī gadhe apne dil bahlānēge aur bheñ-bakriyāñ chareñgī.

Allāh ke Rūh se Bahālī

¹⁵ Jab tak Allāh apnā Rūh ham par nāzil na kare us waqt tak hālāt aise hī rahiñge. Lekin phir registān bāgh meñ tabdīl ho jāegā, aur bāgh ke phaldār darakht jangal jaise ghane ho jāeñge.

¹⁶ Tab insāf registān meñ basegā, aur sadāqat phalte-phūlte bāgh meñ sukūnat karegī. ¹⁷ Insāf kā phal amn-o-amān hogā, aur sadāqat kā asar abadī sukūn aur hifāzat hogī.

¹⁸ Merī qaum pursukūn aur mahfūz ābādiyon meñ basegī, us ke ghar ārāmdeh aur puramn hoñge. ¹⁹ Go jangal tabāh aur shahr zamīnbos kyoñ na ho, ²⁰ lekin tum mubārak ho jo har nadī ke pās bīj bo sakoge aur āzādī se apne gāy-bailoñ aur gadhoñ ko charā sakoge.

33

Yā Rab, Madad!

¹ Tujh par afsos, jo dūsroñ ko barbād karne ke bāwujūd barbād nahīñ huā. Tujh par afsos, jo dūsroñ se bewafā thā, hālānki tere sāth bewafāi nahīñ huī. Lekin terī bārī bhī āegī. Barbādī kā kām takmīl tak pahuñchāne par tū khud barbād ho jāegā. Bewafāi kā kām takmīl tak pahuñchāne par tere sāth bhī bewafāi kī jāegī.

² Ai Rab, ham par mehrbānī kar! Ham tujh se ummīd rakhte haiñ. Har subah hamārī tāqat ban, musībat ke waqt hamārī rihāi kā bāis ho.

³ Terī garajtī āwāz sun kar qaumeñ bhāg jātī haiñ, tere uṭh khare hone par wuh chāroñ taraf bikhar jātī haiñ. ⁴ Ai qaumo, jo māl tum ne lūṭ liyā wuh dūsre chhīn leñge. Jis tarah tiḍḍiyoñ ke ġhol fasloñ par jhapaṭ kar sab kuchh chaṭ kar jāte haiñ usī tarah dūsre tumhārī pūrī milkiyat par tūṭ paṛeñge.

⁵ Rab sarfarāz hai aur bulandiyōñ par sukūnat kartā hai. Wuhī Siyyūn ko insāf aur sadāqat se mālāmāl karegā. ⁶ Un dinon meñ wuh terī hifāzat kī zamānat hogā. Tujhe najāt, hikmat aur dānāī kā zakhīrā hāsil hogā, aur Rab kā khauf terā ķhazānā hogā.

Dushman se Dhokā, Rab se Rihāī

⁷ Suno, un ke sūrme galioñ meñ chīkh rahe haiñ, amn ke safīr talkh āheñ bhar rahe haiñ.

⁸ Saṛakeñ wīrān-o-sunsān haiñ, aur musāfir un par nazar hī nahīn āte. Muāhade ko torā gayā hai, logoñ ne us ke gawāhoñ ko radd karke insān ko haqīr jānā hai. ⁹ Zamīn ķhushk ho kar murjhā gaiñ hai, Lubnān kumlā kar sharmindā ho gayā hai. Shārūn kā maidān beshajar bayābān-sā ban gayā hai, Basan aur Karmil apne patte jhāṛ rahe haiñ.

¹⁰ Lekin Rab farmātā hai, “Ab maiñ uṭh khaṛā hūṅgā, ab maiñ sarfarāz ho kar apnī quwwat kā izhār karūṅga. ¹¹ Tum ummīd se ho, lekin peṭ meñ sūkhī ghās hī hai, aur janm dete waqt bhūsā hī paidā hogā. Jab tum phūnk māroge to tumhārā dam āg ban kar tumhīn ko rākh kar degā. ¹² Aqwām yoñ bhasm ho jaeñgī ki chūnā hī rah jāegā, wuh ķhārdār jhāriyoñ kī tarah kaṭ kar

jal jāeñgī. ¹³ Ai dūr-darāz ilāqoṇ ke bāshindo, wuh kuchh suno jo maiṇ ne kiyā hai. Ai qarīb ke basne wālo, merī qudrat jān lo.”

¹⁴ Siyyūn meṇ gunāhgār ghabrā gae hain, bedīn pareshānī ke ālam meṇ thartharāte hue chillā rahe hain, “Ham meṇ se kaun bhasm karne wālī is āg ke sāmne zindā rah saktā hai? Ham meṇ se kaun hameshā tak bhaṛakne wālī is angīthī ke qarīb qāym rah saktā hai?”

¹⁵ Lekin wuh shakhs qāym rahegā jo rāst zindagī guzāre aur sachchāī bole, jo ghairqānūnī nafā aur rishwat lene se inkār kare, jo qātilānā sāzishoṇ aur ġhalat kām se gurez kare. ¹⁶ Wuhī bulandiyōṇ par basegā aur pahār ke qile meṇ mahfūz rahegā. Use rotī miltī rahegī, aur pānī kī kabhī kamī na hogī.

Purjalāl Bādshāh kā Mulk

¹⁷ Terī ānkheṇ bādshāh aur us kī pūrī khūbsūratī kā mushāhadā kareñgī, wuh ek wasī aur dūr dūr tak phailā huā mulk dekheñgī.

¹⁸ Tab tū guzare hue haulnāk waqt par ġhaur-o-khauz karke pūchhegā, “Dushman ke bare afsar kidhar hain? Taiks lene wālā kahān ġhāyb huā? Wuh afsar kidhar hai jo burjoṇ kā hisāb-kitāb kartā thā?” ¹⁹ Āindā tujhe yih gustākh qaum nazar nahīn āegī, yih log jo nāqābil-e-fahm zabān bolte aur haklāte hue aisī bāten karte hain jo samajh meṇ nahīn ātīn.

²⁰ Hamārī īdonī ke shahr Siyyūn par nazar dāl! Terī ānkheṇ Yarūshalam ko dekheñgī. Us waqt wuh mahfūz sukūnatgāh hogā, ek khaimā jo āindā kabhī nahīn haṭegā, jis kī mekheṇ kabhī

nahīn nikleñgī, aur jis kā ek rassā bhī nahīn tūtegā.

²¹ Wahān Rab hī hamārā zorāwar āqā hogā, aur shahr dariyāon kā maqām hogā, aisī chaurī nadiyon kā maqām jin par na chappū wālī kashtī, na shāndār jahāz chalegā. ²² Kyoñki Rab hī hamārā qāzī, Rab hī hamārā sardār aur Rab hī hamārā Bādshāh hai. Wuhī hameñ chhuṭkārā degā. ²³ Dushman kā berā ġharq hone wālā hai. Bādbān ke rasse ḏhile haiñ, aur na wuh mastūl ko mazbūt rakhne, na bādbān ko phailāe rakhne meñ madad dete haiñ. Us waqt kasrat kā lütā huā māl baṭegā, balki itnā māl hogā ki langare bhī lütne meñ shirkat kareñge. ²⁴ Siyyūn kā koi bhī fard nahīn kahegā, “Main kamzor hūn,” kyoñki us ke bāshindoñ ke gunāh bakhshe gae hoñge.

34

Adom par Adālat kā Elān

¹ Ai qaumo, qarīb ā kar sun lo! Ai ummato, dhyān do! Duniyā aur jo bhī us meñ hai kān lagāe, zamīn aur jo kuchh us meñ se phūṭ niklā hai tawajjuh de! ² Kyoñki Rab ko tamām ummatōn par ġhussā ā gayā hai, aur us kā ġhazab un ke tamām lashkarōn par nāzil ho rahā hai. Wuh unheñ mukammal taur par tabāh karegā, inheñ saffāk ke hawāle karegā. ³ Un ke maqtūlon ko bāhar phainkā jāegā, aur lāshoñ kī badbū chāroñ taraf phailegī. Pahār un ke khūn se sharābor hoñge. ⁴ Tamām sitāre gal jāeñge, aur āsmān ko tūmār kī tarah lapeñā jāegā.

Sitāroñ kā pūrā lashkar angūr ke murjhāe hue pattoñ kī tarah jhaṛ jāegā, wuh anjīr ke daraqht kī sūkhī hariyālī kī tarah gir jāegā.

⁵ Kyoñki āsmān par merī talwār ɭhūn pī pī kar mast ho gaī hai. Dekho, ab wuh Adom par nāzil ho rahī hai tāki us kī adālat kare, us qaum kī jis kī mukammal tabāhī kā faislañ maiñ kar chukā hūn. ⁶ Rab kī talwār ɭhūnālūdā ho gaī hai, aur us se charbī ṭapaktī hai. Bher-bakriyoñ kā ɭhūn aur mendhoñ ke gurdoñ kī charbī us par lagī hai, kyoñki Rab Busrā Shahr meñ qurbānī kī īd aur Mulk-e-Adom meñ qatl-e-ām kā tahwār manāegā. ⁷ Us waqt jangli bail un ke sāth gir jāeñge, aur bachhre tāqatwar sāndoñ samet khatm ho jāeñge. Un kī zamīn ɭhūn se mast aur ɭhāk charbī se sharābor hogī.

⁸ Kyoñki wuh din ā gayā hai jab Rab badlā legā, wuh sāl jab wuh Adom se Isrāīl kā intaqām legā. ⁹ Adom kī nadiyoñ meñ tārkol hī bahegā, aur gandhak zamīn ko ɭhāñpegi. Mulk bharaktī hui rāl se bhar jāegā, ¹⁰ jis kī āg na din aur na rāt bujhegī balki hameshā tak dhuāñ chhortī rahegī. Mulk nasl-dar-nasl wīrān-o-sunsān rahegā, yahāñ tak ki musāfir bhī hameshā tak us meñ se guzarne se gurez kareñge. ¹¹ Dashtī ullū aur ɭhārpusht us par qabzā kareñge, chinghārnē wāle ullū aur kawwe us meñ baserā kareñge. Kyoñki Rab fīte aur sāhūl se Adom kā pūrā mulk nāp nāp kar ujār aur wīrānī ke hawāle karegā. ¹² Us ke shurafā kā nām-o-nishān tak nahīñ rahegā. Kuchh nahīñ rahegā jo bādshāhī kahlāe, mulk ke tamām ra'īs jāte

raheñge. ¹³ Kānṭedār paude us ke mahaloṇ par chhā jāeñge, khudrau paude aur ūṇṭkaṭāre us ke qilāband shahroṇ meṇ phail jāeñge. Mulk gīdaṛ aur uqābī ullū kā ghar banegā. ¹⁴ Wahān registān ke jānwar janglī kuttoṇ se mileñge, aur bakrānumā jin ek dūsre se mulāqāt kareñge. Lilit nāmī āseb bhī us meṇ ṭhahregā, wahān use bhī ārāmgāh milegī. ¹⁵ Mādā sānp us ke sāye meṇ bil banā kar us meṇ apne ande degī aur unheñ se kar pālegī. Shikārī parinde bhī do do ho kar wahān jamā hoñge.

¹⁶ Rab kī kitāb meṇ paṛh kar is kī tahqīq karo! Adom meṇ yih tamām chīzeñ mil jāeñgī. Mulk ek se bhī mahrūm nahīn rahegā balki sab mil kar us meṇ pāī jāeñgī. Kyonki Rab hī ke muñh ne is kā hukm diyā hai, aur usī kā Rūh inheñ ikaṭṭhā karegā. ¹⁷ Wuhī sārī zamīn kī paimāish karegā aur phir qurā dāl kar mazkūrā jāndāroṇ meṇ taqsīm karegā. Tab mulk abad tak un kī milkiyat meṇ āegā, aur wuh nasl-dar-nasl us meṇ ābād hoñge.

35

Qaum kī Rihāī

¹ Registān aur pyāsī zamīn bāgh bāgh hoñge, bayābān khushī manā kar khil uṭhegā. Us ke phūl sosan kī tarah ² phūṭ nikleñge, aur wuh zor se shādiyānā bajā kar khushī ke nāre lagāegā. Use Lubnān kī shān, Karmil aur Shārūn kā pūrā husn-o-jamāl diyā jāegā. Log Rab kā jalāl aur hamāre Khudā kī shān-o-shaukat dekheñge.

3 Niñhāl hāthoñ ko taqwiyat do, dāñwāñdol ghuñnoñ ko mazbūt karo! **4** Dhañakte hue diloñ se kaho, “Hauslā rakho, mat daro. Dekho, tumhārā Khudā intaqām lene ke lie ā rahā hai. Wuh har ek ko jazā-o-sazā de kar tumheñ bachāne ke lie ā rahā hai.”

5 Tāb andhoñ kī āñkhoñ ko aur bahroñ ke kānoñ ko kholā jāegā.

6 Langare hiran kī-sī chhalāñgeñ lagāeñge, aur gūnge khushī ke nāre lagāeñge. Registān meñ chashme phūt nikleñge, aur bayābān meñ se nadiyāñ guzareñgī.

7 Jhulastī huī ret kī jagah johar banegā, aur pyāsī zamin kī jagah pānī ke sote phūt nikleñge. Jahāñ pahle gīdar ārām karte the wahāñ harī ghās, sarkande aur ābī narsal kī nasho-numā hogī.

8 Mulk meñ se shāhrāh guzaregī jo ‘Shāhrāh-e-Muqaddas’ kahlāegī. Nāpāk log us par safr nahīñ kareñge, kyoñki wuh sahīh rāh par chalne wāloñ ke lie makhsūs hai. Ahmaq us par bhañakne nahīñ pāeñge.

9 Us par na sherbabar hogā, na koī aur wahshī jānwar āegā yā pāyā jāegā. Sirf wuh us par chaleñge jinheñ Allāh ne ewazānā de kar chhurā liyā hai.

10 Jitnoñ ko Rab ne fidyā de kar rihā kiyā hai wuh wāpas āeñge aur gīt gāte hue Siyyūn meñ dāñhil hōñge. Un ke sar par abadī khushī kā tāj hogā, aur wuh itne masrūr aur shādmān hōñge

ki mātam aur giryā-o-zārī un ke āge āge bhāg jāegī.

36

Asūrī Yarūshalam kā Muhāsarā Karte Hain

¹ Hizqiyāh Bādshāh kī hukūmat ke 14weñ sāl mein Asūr ke bādshāh Sanherib ne Yahūdāh ke tamām qilāband shahron par dhāwā bol kar un par qabzā kar liyā. ² Phir us ne apne ālā afsar Rabshāqī ko barī fauj ke sāth Lakīs se Yarūshalam ko bhejā. Yarūshalam pahuñch kar Rabshāqī us nāle ke pās ruk gayā jo pānī ko ūpar wāle tālāb tak pahuñchātā hai. (Yih tālāb us rāste par hai jo Dhobiyon ke Ghāṭ tak le jātā hai.) ³ Yih dekh kar mahal kā inchārj Iliyāqīm bin Khilqiyāh, mīrmunshī Shibnāh aur mushīr-e-khās Yuākīh bin Āsaf shahr se nikal kar us se milne āe. ⁴ Rabshāqī ne un ke hāth Hizqiyāh ko paighām bhejā,

"Asūr ke azīm bādshāh farmāte hain, tumhārā bharosā kis chīz par hai? ⁵ Tum samajhte ho ki khālī bāteñ karnā faujī hikmat-e-amli aur tāqat ke barābar hai. Yih kaisī bāt hai? Tum kis par etamād kar rahe ho ki mujh se sarkash ho gae ho? ⁶ Kyā tum Misr par bharosā karte ho? Wuh to tūtā huā sarkandā hī hai. Jo bhī us par tek lagāe us kā hāth wuh chīr kar zakhmī kar degā. Yihī kuchh un sab ke sāth ho jāegā jo Misr ke bādshāh Firaun par bharosā karen! ⁷ Shāyat tum kaho, 'Ham Rab apne Khudā par tawakkul karte hain.' Lekin yih kis tarah ho saktā hai? Hizqiyāh ne to us kī behurmatī kī hai. Kyoñki us ne ūñchī

jaghoṇ ke mandiroṇ aur qurbāngāhoṇ ko dhā kar Yahūdāh aur Yarūshalam se kahā hai ki sirf Yarūshalam kī qurbāngāh ke sāmne parastish kareṇ. ⁸ Āo, mere āqā Asūr ke bādshāh se saudā karo. Maiñ tumheñ 2,000 ghorē dūngā basharteki tum un ke lie sawār muhaiyā kar sako. Lekin afsos, tumhāre pās itne ghurṣawār haiñ hī nahīn! ⁹ Tum mere āqā Asūr ke bādshāh ke sab se chhoṭe afsar kā bhī muqābalā nahīn kar sakte. Lihāzā Misr ke rathoṇ par bharosā rakhne kā kyā fāydā? ¹⁰ Shāyat tum samajhte ho ki maiñ Rab kī marzī ke bağhair hī is mulk par hamlā karne āyā hūn tāki sab kuchh barbād karūn. Lekin aisā hargiz nahīn hai! Rab ne khud mujhe kahā ki is mulk par dhāwā bol kar ise tabāh kar de.”

¹¹ Yih sun kar Iliyāqīm, Shibnāh aur Yuākh ne Rabshāqī kī taqrīr meñ dakhl de kar kahā, “Barāh-e-karm Arāmī zabān meñ apne khādimoṇ ke sāth guftgū kijie, kyoñki ham yih achchhī tarah bol lete haiñ. Ibrānī zabān istemāl na kareṇ, warnā shahr kī fasīl par khaṛe log āp kī bāteṇ sun lenge.” ¹² Lekin Rabshāqī ne jawāb diya, “Kyā tum samajhte ho ki mere mālik ne yih paighām sirf tumheñ aur tumhāre mālik ko bhejā hai? Hargiz nahīn! Wuh chāhte haiñ ki tamām log yih bāteṇ sun leṇ. Kyoñki wuh bhī tumhārī tarah apnā fuzlā khāne aur apnā peshāb pīne par majbūr ho jāeṇge.”

¹³ Phir wuh fasīl kī taraf muṛ kar buland āwāz se Ibrānī zabān meñ awām se mukhātib huā, “Suno! Shahanshāh, Asūr ke bādshāh ke farmān par dhyān do! ¹⁴ Bādshāh farmāte haiñ

ki Hizqiyāh tumhein dhokā na de. Wuh tumhein bachā nahīn saktā. ¹⁵ Beshak wuh tumhein tasallī dilāne kī koshish karke kahtā hai, ‘Rab hamein zarūr chhuṭkārā degā, yih shahr kabhī bhī Asūrī bādshāh ke qabze mein nahīn āegā.’ Lekin is qism kī bātoñ se tasallī pā kar Rab par bharosā mat karnā. ¹⁶ Hizqiyāh kī bātein na māno balki Asūr ke bādshāh kī. Kyonki wuh farmāte haiñ, mere sāth sulah karo aur shahr se nikal kar mere pās ā jāo. Phir tum mein se har ek angūr kī apnī bel aur anjīr ke apne darakht kā phal khāegā aur apne hauz kā pānī piegā. ¹⁷ Phir kuchh der ke bād main tumhein ek aise mulk mein le jāūngā jo tumhare apne mulk kī mānind hogā. Us mein bhī anāj aur naī mai, roṭī aur angūr ke bāgh haiñ. ¹⁸ Hizqiyāh kī mat sunanā. Jab wuh kahtā hai, ‘Rab hamein bachāegā’ to wuh tumhein dhokā de rahā hai. Kyā dīgar aqwām ke dewatā apne mulkoñ ko Shāh-e-Asūr se bachāne ke qābil rahe haiñ? ¹⁹ Hamāt aur Arfād ke dewatā kahān rah gae haiñ? Sifarwāym ke dewatā kyā kar sake? Aur kyā kisī dewatā ne Sāmariya ko merī girift se bachāyā? ²⁰ Nahīn, koī bhī dewatā apnā mulk mujh se bachā na sakā. To phir Rab Yarūshalam ko kis tarah mujh se bachāegā?”

²¹ Fasīl par khaṛe log khāmosh rahe. Unhoñ ne koī jawāb na diyā, kyonki bādshāh ne hukm diyā thā ki jawāb mein ek lafz bhī na kahein. ²² Phir mahal kā inchārj Iliyāqīm bin Khilqiyāh, mīrmunshī Shībnāh aur mushīr-e-khās Yuākh bin Āsaf ranjish ke māre apne libās phāṛ kar Hizqiyāh ke pās wāpas gae. Darbār mein pahuñch kar unhoñ ne bādshāh ko sab kuchh

kah sunāyā jo Rabshāqī ne unheñ kahā thā.

37

Rab Hizqiyāh ko Tasallī Detā Hai

¹ Yih bāteñ sun kar Hizqiyāh ne apne kapre phāre aur tāt kā mātamī libās pahan kar Rab ke ghar meñ gayā. ² Sāth sāth us ne mahal ke inchārj Iliyāqīm, mīrmunshī Shībnāh aur imāmoñ ke buzurgoñ ko Āmūs ke bete Yasāyāh Nabī ke pās bhejā. Sab tāt ke mātamī libās pahne hue the. ³ Nabī ke pās pahuñch kar unhoñ ne Hizqiyāh kā paighām sunāyā, “Āj ham barī musībat meñ haiñ. Sazā ke is din Asūriyoñ ne hamārī sakht be'izzatī kī hai. Hamārā hāl dard-e-zah meñ mutbalā us aurat kā-sā hai jis ke peṭ se bachchā nikalne ko hai, lekin jo is lie nahīn nikal saktā ki mān kī tāqat jātī rahī hai. ⁴ Lekin shāyad Rab āp ke Khudā ne Rabshāqī kī wuh bāteñ sunī hoñ jo us ke āqā Asūr ke bādshāh ne zindā Khudā kī tauhīn meñ bhejī haiñ. Ho saktā hai Rab āp kā Khudā us kī bāteñ sun kar use sazā de. Barāh-e-karm hamāre lie jo ab tak bache hue hain duā kareñ.”

⁵ Jab Hizqiyāh ke afsaroñ ne Yasāyāh ko bādshāh kā paighām pahuñchāyā ⁶ to nabī ne jawāb diyā, “Apne āqā ko batā denā ki Rab farmātā hai, ‘Un dhamkiyoñ se khauf mat khā jo Asūrī bādshāh ke mulāzimoñ ne merī ihānat karke dī hain. ⁷ Dekh, main us kā irādā badal dūngā. Wuh afwāh sun kar itnā muztarib ho jāegā ki apne hī mulk ko wāpas chalā jāegā. Wahān main use talwār se marwā dūngā.’ ”

Sanherib kī Dhamkiyān aur Hizqiyāh kī Duā

⁸ Rabshāqī Yarūshalam ko chhoṛ kar Asūr ke bādshāh ke pās wāpas chalā gayā jo us waqt Lakīs se rawānā ho kar Libnā par chaṛhāī kar rahā thā.

⁹ Phir Sanherib ko ittalā milī, “Ethopiyā kā bādshāh Tirhāqā āp se laṛne ā rahā hai.” Tab us ne apne qāsidoṇ ko dubārā Yarūshalam bhej diyā tāki Hizqiyāh ko paiḍhām pahuṇchāeñ,
¹⁰ “Jis dewatā par tum bharosā rakhte ho us se fareb na khāo jab wuh kahtā hai ki Yarūshalam Asūrī bādshāh ke qabze meñ kabhī nahīn āegā.
¹¹ Tum to sun chuke ho ki Asūr ke bādshāhoṇ ne jahān bhī gae kyā kuchh kiyā hai. Har mulk ko unhoṇ ne mukammal taur par tabāh kar diyā hai. To phir tum kis tarah bach jāoge?
¹² Kyā Jauzān, Hārān aur Rasaf ke dewatā un kī hifāzat kar pāe? Kyā Mulk-e-Adan meñ Tilassār ke bāshinde bach sake? Nahīn, koī bhī dewatā un kī madad na kar sakā jab mere bāpdādā ne unheñ tabāh kiyā. ¹³ Dhyān do, ab Hamāt, Arfād, Sifarwāym Shahr, Henā aur Iwwā ke bādshāh kahān hain?”

¹⁴ Khat milne par Hizqiyāh ne use paṛh liyā aur phir Rab ke ghar ke sahan meñ gayā. Khat ko Rab ke sāmne bichhā kar ¹⁵ us ne Rab se duā kī,

¹⁶ “Ai Rabbul-afwāj Isrāīl ke Khudā jo karūbī farishton ke darmiyān takhtnashīn hai, tū akelā hī duniyā ke tamām mamālik kā Khudā hai. Tū hī ne āsmān-o-zamīn ko khalaq kiyā hai. ¹⁷ Ai Rab, merī sun! Apnī āṅkheñ khol kar dekھ! Sanherib kī un tamām bātoṇ par dhyān de jo

us ne is maqsad se ham tak pahuñchāī hain ki zindā Khudā kī ihānat kare. ¹⁸ Ai Rab, yih bāt sach hai ki Asūrī bādshāhoñ ne in tamām qaumoñ ko un ke mulkoñ samet tabāh kar diyā hai. ¹⁹ Wuh to un ke butoñ ko āg meñ phaiñk kar bhasm kar sakte the, kyoñki wuh zindā nahīn balki sirf insān ke hāthon se bane hue lakař aur patthar ke but the. ²⁰ Ai Rab hamāre Khudā, ab maiñ tujh se iltamās kartā hūn ki hameñ Asūrī bādshāh ke hāth se bachā tāki duniyā ke tamām mamālik jān leñ ki tū ai Rab, wāhid Khudā hai.”

Asūrī kī Lān-tān par Allāh kā Jawāb

²¹ Phir Yasāyāh bin Āmūs ne Hizqiyāh ko paighām bhejā, “Rab Isrāīl kā Khudā farmatā hai ki maiñ ne Asūrī bādshāh Sanherib ke bāre meñ terī duā sunī hai. ²² Ab Rab kā us ke ķhilaf farmān sun,

Kuñwārī Siyyūn Beṭī tujhe haqīr jāntī hai, hāñ Yarūshalam Beṭī apnā sar hilā hilā kar hiqāratāmez nazar se tere pīchhe dekhtī hai. ²³ Kyā tū nahīn jāntā ki kis ko gāliyān dīn aur kis kī ihānat kī hai? Kyā tujhe nahīn mālūm ki tū ne kis ke ķhilaf āwāz buland kī hai? Jis kī taraf tū ǵhurūr kī nazar se dekh rahā hai wuh Isrāīl kā Quddūs hai!

²⁴ Apne qāsidoñ ke zariye tū ne Rab kī ihānat kī hai. Tū dīngeñ mār kar kahtā hai, ‘Maiñ apne beshumār rathoñ se pahāroñ kī chotiyōñ aur Lubnān kī intahā tak chaṛh gayā hūn. Maiñ deodār ke baře baře aur jūnīpar ke behtarīn darakhtoñ ko kāṭ kar Lubnān kī dūrtarīn bulandiyōñ tak, us ke sab se ghane jangal tak pahuñch gayā hūn. ²⁵ Maiñ ne ǵhairmulkoñ

meñ kueñ khudwā kar un kā pānī pī liyā hai.
Mere talwoñ tale Misr kī tamām nadiyāñ ķushhk
ho gañ.'.

²⁶ Ai Asūrī bādshāh, kyā tū ne nahīñ sunā ki
bařī der se maiñ ne yih sab kuchh muqarrar
kiyā? Qadīm zamāne meñ hī maiñ ne is kā
mansūbā bāndh liyā, aur ab maiñ ise wujūd meñ
lāyā. Merī marzī thī ki tū qilāband shahroñ
ko khāk meñ milā kar patthar ke dheroñ meñ
badal de. ²⁷ Isī lie un ke bāshindoñ kī tāqat jātī
rahī, wuh ghabrāe aur sharmindā hue. Wuh
ghās kī tarah kamzor the, chhat par ugne wālī^{us}
hariyālī kī mānind jo thoṛī der ke lie phaltī-
phūltī to hai, lekin lū chalte waqt ek dam murjhā
jātī hai. ²⁸ Maiñ to tujh se khūb wāqif hūn.
Mujhe mālūm hai ki tū kahāñ ṭahrā huā hai,
aur terā ānā jānā mujh se poshīdā nahīñ rahtā.
Mujhe patā hai ki tū mere ķhilāf kitne taish meñ
ā gayā hai. ²⁹ Terā taish aur ġhurūr dekh kar
maiñ terī nāk meñ nakel aur tere muñh meñ
lagām dāl kar tujhe us rāste par se wāpas ghasīt
le jāūngā jis par se tū yahāñ ā pahuñchā hai.

³⁰ Ai Hizqiyāh, maiñ tujhe is nishān se tasallī^{dilāūngā} ki is sāl aur āne wāle sāl tum wuh
kuchh khāoge jo kheton meñ khud bākhud
ugegā. Lekin tīsre sāl tum bij bo kar faslen
kāṭoge aur angūr ke bāgh lagā kar un kā phal
khāoge. ³¹ Yahūdāh ke bache hue bāshinde ek
bār phir jaṛ pakaṛ kar phal lāēnge. ³² Kyonki
Yarūshalam se qaum kā baqiyā nikal āegā,
aur Koh-e-Siyyūn kā bachā-khuchā hissā dubārā
mulk meñ phail jāegā. Rabbul-afwāj kī ġhairat
yih kuchh saranjām degī.

³³ Jahān tak Asūrī bādshāh kā tālluq hai Rab farmātā hai ki wuh is shahr meñ dākhil nahīn hogā. Wuh ek tīr tak us meñ nahīn chalāegā. Na wuh dāhl le kar us par hamlā karegā, na shahr kī fasīl ke sāth miṭṭī kā dher lagāegā. ³⁴ Jis rāste se bādshāh yahān āyā usī rāste par se wuh apne mulk wāpas chalā jāegā. Is shahr meñ wuh ghusne nahīn pāegā. Yih Rab kā farmān hai. ³⁵ Kyoñki main apnī aur apne khādim Dāūd kī khātir is shahr kā difā karke use bachāūngā.”

³⁶ Usī rāt Rab kā farishtā nikal āyā aur Asūrī lashkargāh meñ se guzar kar 1,85,000 faujiyon ko mār dālā. Jab log subah-sawere uṭhe to chāroñ taraf lāsheñ hī lāsheñ nazar āin.

³⁷ Yih dekh kar Sanherib apne khaime ukhār kar apne mulk wāpas chalā gayā. Nīnwā Shahr pahuñch kar wuh wahān ṭhahar gayā. ³⁸ Ek din jab wuh apne dewatā Nisrūk ke mandir meñ pūjā kar rahā thā to us ke beṭoñ Adrammalik aur Sharāzar ne use talwār se qatl kar diyā aur farār ho kar Mulk-e-Arārāt meñ panāh lī. Phir us kā beṭā Asarhaddon taķhtnashīn huā.

38

Allāh Hizqiyāh ko Shifā Detā Hai

¹ Un dinoñ meñ Hizqiyāh itnā bīmār huā ki marne kī naubat ā pahuñchī. Āmūs kā beṭā Yasāyāh Nabī us se milne āyā aur kahā, “Rab farmātā hai ki apne ghar kā band-o-bast kar le, kyoñki tujhe marnā hai. Tū is bīmārī se shifā nahīn pāegā.”

² Yih sun kar Hizqiyāh ne apnā muñh dīwār kī taraf pher kar duā kī, ³ “Ai Rab, yād kar ki maiñ wafādārī aur khulūsdilī se tere sāmne chaltā rahā hūn, ki maiñ wuh kuchh kartā āyā hūn jo tujhe pasand hai.” Phir wuh phūṭ phūṭ kar rone lagā.

⁴ Tab Yasāyāh Nabī ko Rab kā kalām milā, ⁵ “Hizqiyāh ke pās jā kar use batā denā ki Rab tere bāp Dāūd kā Khudā farmātā hai, ‘Maiñ ne terī duā sun lī aur tere ānsū dekhe hain. Maiñ terī zindagī meñ 15 sāl kā izāfā karūnega. ⁶ Sāth sāth maiñ tujhe aur is shahr ko Asūr ke bādshāh se bachā lūnega. Maiñ hī is shahr kā difā karūnega.’”

⁷ Yih paigāhām Hizqiyāh ko sunā kar Yasāyāh ne mazid kahā, “Rab tujhe ek nishān degā jis se tū jān legā ki wuh apnā wādā pūrā karegā.

⁸ Mere kahne par Ākhaz kī banāi huī dhūpgharī kā sāyā das darje pīchhe jāegā.” Aur aisā hī huā. Sāyā das darje pīchhe haṭ gayā.

Shifā Pāne par Hizqiyāh kā Gīt

⁹ Yahūdāh ke bādshāh Hizqiyāh ne shifā pāne par zail kā gīt qalamband kiyā,

¹⁰ “Maiñ bolā, kyā mujhe zindagī ke urūj par Pātāl ke darwāzoṇ meñ dākhil honā hai? Bāqīmāndā sāl mujh se chhīn lie gae haiñ.

¹¹ Maiñ bolā, āindā maiñ Rab ko zindoṇ ke mulk meñ nahīn dekhūnega. Ab se maiñ Pātāl ke bāshindoṇ ke sāth rah kar is duniyā ke logoṇ par nazar nahīn dālūnega.

¹² Mere ghar ko gallābānoṇ ke khaime kī tarah utārā gayā hai, wuh mere ūpar se chhīn liyā gayā

hai. Main ne apnī zindagī ko jūlāhe kī tarah iқhtitām tak bun liyā hai. Ab us ne mujhe kāt kar tānt ke dhāgoṇ se alag kar diyā hai. Ek din ke andar andar tū ne mujhe қhatm kiyā.

13 Subah tak maiñ chīk̄h kar fariyād kartā rahā, lekin us ne sherbabar kī tarah merī tamām haddiyān tor dīn. Ek din ke andar andar tū ne mujhe қhatm kiyā.

14 Maiñ bejān ho kar abābīl yā bulbul kī tarah chīn chīn karne lagā, ġhūn ġhūn karke kabūtar kī-sī āhen bharne lagā. Merī ānkheṇ niḍhāl ho kar āsmān kī taraf taktī rahīn. Ai Rab, mujh par zulm ho rahā hai. Merī madad ke lie ā!

15 Lekin maiñ kyā kahūn? Us ne қhud mujh se hamkalām ho kar yih kiyā hai. Maiñ talkhiyoṇ se mağhlüb ho kar zindagī ke ākhir tak dabī huī hālat meñ phirūnga.

16 Ai Rab, inhīn chīzoṇ ke sabab se insān zindā rahtā hai, merī rūh kī zindagī bhī inhīn par mabnī hai. Tū mujhe bahāl karke jīne degā.

17 Yaqīnan yih talkh tajrabā merī barkat kā bāis ban gayā. Terī muhabbat ne merī jān ko qabr se mahfūz rakhā, tū ne mere tamām gunāhoṇ ko apnī pīṭh ke pīchhe phaiṇk diyā hai.

18 Kyoṇki Pātāl terī hamd-o-sanā nahīn kartā, aur maut terī satāish meñ gīt nahīn gātī, zamīn kī gahrāiyoṇ meñ utre hue terī wafādārī ke intazār meñ nahīn rahte.

19 Nahīn, jo zindā hai wuhī terī tārif kartā, wuhī terī tamjīd kartā hai, jis tarah maiñ āj kar

rahā hūn. Pusht-dar-pusht bāp apne bachchoṇ ko terī wafādārī ke bāre meṇ batāte haiṇ.

²⁰ Rab mujhe bachāne ke lie taiyār thā. Āo, ham umr-bhar Rab ke ghar meṇ tārdār sāz bajāeṇ.”

Ilāj kā Tarīq-e-Kār

²¹ Yasāyāh ne hidāyat dī thī, “Anjīr kī tikkī lā kar bādshāh ke nāsūr par bāndh do! Tab use shifā milegī.” ²² Pahle Hizqiyāh ne pūchhā thā, “Rab kaun-sā nishān degā jis se mujhe yaqīn āe ki maiṇ dubārā Rab ke ghar kī ibādat meṇ sharīk hūnghā?”

39

Hizqiyāh se Sangīn Ghaltī Hotī Hai

¹ Thoṛī der ke bād Bābal ke bādshāh Marūdak-baladān bin Baladān ne Hizqiyāh kī bīmārī aur shifā kī khabar sun kar wafd ke hāth կhat aur tohfe bheje. ² Hizqiyāh ne կhushī se wafd kā istiqbāl karke use wuh tamām կhazāne dikhāe jo zak̄hirākhāne meṇ mahfūz rakhe gae the yānī tamām sonā-chāndī, balsān kā tel aur bāqī qīmtī tel. Us ne pūrā aslākhānā aur bāqī sab kuchh bhī dikhāyā jo us ke կhazānoṇ meṇ thā. Pūre mahal aur pūre mulk meṇ koī կhās chīz na rahī jo us ne unheṇ na dikhāi.

³ Tab Yasāyāh Nabī Hizqiyāh Bādshāh ke pās āyā aur pūchhā, “In ādmīyon ne kyā kahā? Kahān se āe haiṇ?” Hizqiyāh ne jawāb diyā, “Dūr-darāz mulk Bābal se mere pās āe haiṇ.”

⁴ Yasāyāh bolā, “Unhoṇ ne mahal meṇ kyā kuchh dekhā?” Hizqiyāh ne kahā, “Unhoṇ ne mahal

meñ sab kuchh dekh liyā hai. Mere khazānoñ meñ koī chīz na rahī jo maiñ ne unheñ nahīñ dikhāī.”

⁵ Tab Yasāyāh ne kahā, “Rabbul-afwāj kā farmān sunēñ! ⁶ Ek din āne wālā hai ki tere mahal kā tamām māl chhīn liyā jāegā. Jitne bhī khazāne tū aur tere bāpdādā ne āj tak jamā kie haiñ un sab ko dushman Bābal le jāegā. Rab farmātā hai ki ek bhī chīz pīchhe nahīñ rahegī. ⁷ Tere beṭoñ meñ se bhī bāz chhīn lie jāeñge, aise jo ab tak paidā nahīñ hue. Tab wuh khwājāsarā ban kar Shāh-e-Bābal ke mahal meñ khidmat kareñge.”

⁸ Hizqiyāh bolā, “Rab kā jo paighām āp ne mujhe diyā hai wuh thīk hai.” Kyoñki us ne sochā, “Barī bāt yih hai ki mere jīte-jī amn-o-amān hogā.”

40

Allāh kī Qaum ko Tasallī

¹ Tumhārā Rab farmātā hai, “Tasallī do, merī qaum ko tasallī do! ² Narmī se Yarūshalam se bāt karo, buland āwāz se use batāo ki terī ghulāmī ke din pūre ho gae haiñ, terā quşūr muāf ho gayā hai. Kyoñki tujhe Rab ke hāth se tamām gunāhoñ kī dugnī sazā mil gaī hai.”

³ Ek āwāz pukār rahī hai, “Registān meñ Rab kī rāh taiyār karo! Bayābān meñ hamāre Khudā kā rāstā sīdhā banāo. ⁴ Lāzim hai ki har wādī bhar dī jāe, zarūrī hai ki har pahāṛ aur buland jagah maidān ban jāe. Jo ṭerhā hai use sīdhā kiyā jāe, jo nāhamwār hai use hamwār kiyā jāe.

⁵ Tab Allāh kā jalāl zāhir ho jāegā, aur tamām

insān mil kar use dekheinge. Yih Rab ke apne muñh kā farmān hai.”

⁶ Ek āwāz ne kahā, “Zor se āwāz de!” Maiñ ne pūchhā, “Main kyā kahūn?” “Yih ki tamām insān ghās hī hain, un kī tamām shān-o-shaukat janglī phūl kī mānind hai. ⁷ Jab Rab kā sāns un par se guzare to ghās murjhā jātī aur phūl gir jātā hai, kyoñki insān ghās hī hai. ⁸ Ghās to murjhā jātī aur phūl gir jātā hai, lekin hamāre Khudā kā kalām abad tak qāym rahtā hai.”

⁹ Ai Siyyūn, ai khushkhabrī ke paighambar, bulandiyon par charh jā! Ai Yarūshalam, ai khushkhabrī ke paighambar, zor se āwāz de! Pukār kar kah aur khauf mat khā. Yahūdāh ke shahron ko batā, “Wuh dekho, tumhārā Khudā!”

¹⁰ Dekho, Rab Qādir-e-mutlaq barī qudrat ke sāth ā rahā hai, wuh barī tāqat ke sāth hukūmat karegā. Dekho, us kā ajr us ke pās hai, aur us kā inām us ke āge āge chaltā hai. ¹¹ Wuh charwāhe kī tarah apne galle kī gallābānī karegā. Wuh bher ke bachchoñ ko apne bāzuon meñ mahfūz rakh kar sīne ke sāth lagāe phiregā aur un kī māoñ ko bare dhyān se apne sāth le chalegā.

Allāh kī Nāqābil-e-Bayān Azmat

¹² Kis ne apne hāth se duniyā kā pānī nāp liyā hai? Kis ne apne hāth se āsmān kī paimāish kī hai? Kis ne zamin kī miṭtī kī miqdār mālūm kī yā tarāzū se pahāron kā kul wazn muta'ayyin kiyā hai? ¹³ Kis ne Rab ke Rūh kī tahqīq kar pāi? Kyā us kā koī mushīr hai jo use tālīm de? ¹⁴ Kyā use kisī se mashwarā lene kī zarūrat hai tāki use samajh ā kar rāst rāh kī tālīm mil jāe? Hargiz nahīn! Kyā kisī ne kabhī use ilm-o-irfān

yā samajhdār zindagī guzārne kā fan sikhāyā hai? Hargiz nahīn!

¹⁵ Yaqīnan tamām aqwām Rab ke nazdīk bāltī ke ek qatre yā tarāzū meñ gard kī mānind haiñ. Jazīron ko wuh ret ke zarroñ kī tarah uṭhā letā hai. ¹⁶ Khāh Lubnān ke tamām darakht aur jānwar Rab ke lie qurbān kyoñ na hote to bhī munāsib qurbānī ke lie kāfī na hote. ¹⁷ Us ke sāmne tamām aqwām kuchh bhī nahīn haiñ. Us kī nazar meñ wuh hech aur nāchīz haiñ.

¹⁸ Allāh kā muwāzanā kis se ho saktā hai? Us kā muqābalā kis taswīr yā mujassame se ho saktā hai? ¹⁹ But to yoñ bantā hai ki pahle dastkār use ḏhāl detā hai, phir sunār us par sonā chaṛhā kar use chāndī kī zanjīroñ se sajā detā hai. ²⁰ Jo ġhurbat ke bāis yih nahīn karwā saktā wuh kam az kam koī aisī lakaṛī chun letā hai jo gal saṛ nahīn jātī. Phir wuh kisī māhir dastkār se but ko yoñ banwātā hai ki wuh apnī jagah se na hile.

²¹ Kyā tum ko mālūm nahīn? Kyā tum ne bāt nahīn sunī? Kyā tumheñ ibtidā se sunāyā nahīn gayā? Kyā tumheñ duniyā ke qiyām se le kar āj tak samajh nahīn āi? ²² Rab rū-e-zamīn ke ūpar bulandiyon par taķhtnashīn hai jahāñ se insān tiḍdiyon jaise lagte haiñ. Wuh āsmān ko pardē kī tarah tān kar aur har taraf khīñch kar rahne ke qābil khaimā banā detā hai. ²³ Wuh sardāroñ ko nāchīz aur duniyā ke qāziyoñ ko hech banā detā hai. ²⁴ Wuh nae paudoñ kī mānind haiñ jin kī panīrī abhī abhī lagī hai, bīj abhī abhī boe gae haiñ, paudoñ ne abhī abhī jaṛ pakaṛī hai ki Rab un par phūṇk mārtā hai aur wuh murjhā jāte

haiñ. Tab āñdhī unheñ bhūse kī tarah uṛā le jātī hai.

²⁵ Quddūs Ḳhudā farmātā hai, “Tum merā muwāzanā kis se karnā chāhte ho? Kaun mere barābar hai?” ²⁶ Apnī nazar uṭhā kar āsmān kī taraf dekho. Kis ne yih sab kuchh khalaq kiyā? Wuh jo āsmānī lashkar kī pūrī tādād bāhar lā kar har ek ko nām le kar bulātā hai. Us kī qudrat aur zabardast tāqat itnī azīm hai ki ek bhī dūr nahīn rahtā.

²⁷ Ai Yāqūb kī qaum, tū kyoñ kahtī hai ki merī rāh Rab kī nazar se chhupī rahtī hai? Ai Isrāīl, tū kyoñ shikāyat kartā hai ki merā muāmalā mere Ḳhudā ke ilm meñ nahīn ātā?

²⁸ Kyā tujhe mālūm nahīn, kyā tū ne nahīn sunā ki Rab lāzawāl Ḳhudā aur duniyā kī intahā tak kā Khāliq hai? Wuh kabhī nahīn thaktā, kabhī niḍhāl nahīn hotā. Koī bhī us kī samajh kī gahrāiyon tak nahīn pahuñch saktā. ²⁹ Wuh thakemāndoñ ko tāzagī aur bebasoñ ko taqwiyat detā hai. ³⁰ Go naujawān thak kar niḍhāl ho jāeñ aur jawān ādmī ḥokar khā kar gir jāeñ, ³¹ lekin Rab se ummīd rakhne wāle naī tāqat pāeñge aur uqāb ke-se par phailā kar bulandiyon tak ureñge. Na wuh dauṛte hue thakeñge, na chalte hue niḍhāl ho jāeñge.

41

Dushman ke Hamle Rab hī kī Taraf se Haiñ

¹ “Ai jazīro, khāmosh rah kar merī bāt suno! Aqwām az sar-e-nau taqwiyat pāeñ aur mere huzūr āeñ, phir bāt kareñ. Āo, ham ek dūsre se mil kar adālat meñ hāzir ho jāeñ!

² Kaun us ādmī ko jagā kar mashriq se lāyā hai jis ke dāman meñ insāf hai? Kaun dīgar qaumōn ko is shākhs ke hawāle karke bādshāhoñ ko kħāk meñ milātā hai? Us kī talwār se wuh gard ho jāte hain, us kī kamān se log hawā meñ bhūse kī tarah ur kar bikhar jāte hain. ³ Wuh un kā tāqqub karke sahīh-salāmat āge nikaltā hai, bhāgte hue us ke pāñw rāste ko nahīn chhūte. ⁴ Kis ne yih sab kuchh kiyā, kis ne yih anjām diyā? Usī ne jo ibtidā hī se nasloñ ko bulātā āyā hai. Maiñ, Rab awwal hūn, aur ākhir meñ āne wāloñ ke sāth bhī maiñ wuhī hūn.”

⁵ Jazīre yih dekh kar ḍar gae. Duniyā ke dūr-darāz ilāqe kānp uṭhe hain. Wuh qarīb āte hue ⁶ ek dūsre ko sahārā de kar kahte hain, “Hauslā rakh!” ⁷ Dastkār sunār kī hauslā-afzāī kartā hai, aur jo but kī nāhamwāriyon ko hathauṛe se ṭhīk kartā hai wuh ahran par kām karne wāle kī himmat baṛhātā aur tānke kā muāynā karke kahtā hai, “Ab ṭhīk hai!” Phir mil kar but ko kīloñ se mazbūt karte hain tāki hile na.

Mat Ḍarnā, Kyoñki Maiñ Terā Khudā Hūn

⁸ “Lekin tū mere khādim Isrāīl, tū farq hai. Ai Yāqūb kī qaum, maiñ ne tujhe chun liyā, aur tū mere dost Ibrāhīm kī aulād hai. ⁹ Maiñ tujhe pakaṛ kar duniyā kī intahā se lāyā, us ke dūr-darāz konoñ se bulāyā. Maiñ ne farmāyā, ‘Tū merā khādim hai.’ Maiñ ne tujhe radd nahīn kiyā balki tujhe chun liyā hai. ¹⁰ Chunānche mat ḍar, kyoñki maiñ tere sāth hūn. Dahshat mat khā, kyoñki maiñ terā Khudā hūn. Maiñ tujhe mazbūt kartā, terī madad kartā, tujhe apne dahne hāth ke insāf se qāym rakhtā hūn.

11 Dekh, jitne bhī tere կhilāf taish meñ ā gae haiñ wuh sab sharmindā ho jāeñge, un kā muñh kälā ho jāegā. Tujh se jhagarne wāle hech hī sābit ho kar halāk ho jāeñge. **12** Tab tū apne muñkhālifon kā patā karegā lekin un kā nām-o-nishān tak nahīñ milegā. Tujh se larne wāle կhatm hī hone, aisā hī lagegā ki wuh kabhī the nahīñ. **13** Kyonki maiñ Rab terā Khudā hūñ. Maiñ tere dahne hāth ko pakar kar tujhe batātā hūñ, ‘Mat ḫarnā, maiñ hī terī madad kartā hūñ.’

14 Ai kīre Yāqūb mat dar, ai chhotī qaum Isrāīl khauf mat khā. Kyonki maiñ hī terī madad karūñga, aur jo ewazānā de kar tujhe chhurā rahā hai wuh Isrāīl kā Quddūs hai.” Yih hai Rab kā farmān. **15** “Mere hāth se tū gāhne kā nayā aur muta’addid tez nokeñ rakhne wālā ālā banegā. Tab tū pahāron ko gāh kar rezā rezā kar degā, aur pahāriyān bhuse kī mānind ho jāeñgī. **16** Tū unheñ uchhāl uchhāl kar uṛāegā to hawā unheñ le jāegī, āndhī unheñ dūr tak bikher degī. Lekin tū Rab kī կhushī manāegā aur Isrāīl ke Quddūs par fakhr karegā.

Allāh Registān meñ Pānī Muhaiyā Kartā Hai

17 Ĝharīb aur zarūratmand pānī kī talāsh meñ haiñ, lekin befāydā, un kī zabāneñ pyās ke māre կhushk ho gaī haiñ. Lekin maiñ, Rab un kī sunūñgā, maiñ jo Isrāīl kā Khudā hūñ unheñ tark nahīñ karūñga. **18** Maiñ banjar bulandiyon par nadiyān jārī karūñga aur wādiyon meñ chashme phūtne dūñgā. Maiñ registān ko johār meñ aur sūkhī sūkhī zamīn ko pānī ke sotoñ meñ badal dūñgā. **19** Mere hāth se registān meñ

deodār, kīkar, mehndī aur zaitūn ke darakht lageinge, bayābān men jūnīpar, sanobar aur saro ke darakht mil kar ugeinge. ²⁰ Main yih is lie karūninga ki log dhyān de kar jān len ki Rab ke hāth ne yih sab kuchh kiyā hai, ki Isrāil ke Quddūs ne yih paidā kiyā hai.”

Dewatā Bekār Haiñ

²¹ Rab jo Yāqūb kā Bādshāh hai farmātā hai, “Āo, adālat men apnā muāmalā pesh karo, apne dalāyl bayān karo. ²² Āo, apne butoñ ko le āo tāki wuh hameñ batāeñ ki kyā kyā pesh ānā hai. Māzī men kyā kyā huā? Batāo, tāki ham dhyān den. Yā hameñ mustaqbil kī bāteñ sunāo, ²³ wuh kuchh jo āne wāle dinon men hogā, tāki hameñ mālūm ho jāe ki tum dewatā ho. Kam az kam kuchh na kuchh karo, khāh achchhā ho yā burā, tāki ham ghabrā kar ḥar jāeñ. ²⁴ Tum to kuchh bhī nahīn ho, aur tumhārā kām bhī bekār hai. Jo tumheñ chun letā hai wuh qābil-e-ghin hai.

²⁵ Ab maiñ ne shimāl se ek ādmī ko jagā diyā hai, aur wuh merā nām le kar mashriq se ā rahā hai. Yih shakhs hukmrānoñ ko miṭṭī kī tarah kuchal detā hai, unheñ gāre ko narm karne wāle kumhār kī tarah raund detā hai. ²⁶ Kis ne ibtidā se is kā elān kiyā tāki hameñ ilm ho? Kis ne pahle se is kī peshgoī kī tāki ham kaheñ, ‘Us ne bilkul sahīh kahā hai?’ Koī nahīn thā jis ne pahle se is kā elān karke is kī peshgoī kī. Koī nahīn thā jis ne tumhāre munh se is ke bāre men ek lafz bhī sunā. ²⁷ Kis ne Siyyūn ko pahle batā diyā, ‘Wuh dekho, terā sahārā āne ko hai!’ Main

hī ne yih farmāyā, maiñ hī ne Yarūshalam ko khushkhabrī kā paighambar atā kiyā.

²⁸ Lekin jab maiñ apne irdgird dekhtā hūn to koī nahīn hai jo mujhe mashwarā de, koī nahīn jo mere sawāl kā jawāb de. ²⁹ Dekho, yih sab dhokā hī dhokā haiñ. Un ke kām hech aur un ke dhāle hue mujassame khālī hawā hī haiñ.

42

Allāh kā Paighambar Aqwām ke lie Mashāl-e-Rāh Hai

¹ Dekho, merā khādim jise maiñ qāym rakhtā hūn, merā barguzidā jo mujhe pasand hai. Maiñ apne Rūh ko us par dālūngā, aur wuh aqwām meñ insāf qāym karegā. ² Wuh na to chīkhegā, na chillāegā, galion men us kī awāz sunāi nahīn degī. ³ Na wuh kuchle hue sarkande ko toregorā, na bujhtī huī battī ko bujhāegā. Wafādārī se wuh insāf qāym karegā. ⁴ Aur jab tak us ne duniyā meñ insāf qāym na kar liyā ho tab tak na us kī battī bujhēgī, na use kuchlā jāegā. Jazīre us kī hidāyat se ummīd rakheinge.”

⁵ Rab Khudā ne āsmān ko khalaq karke khaime kī tarah zamīn ke ūpar tān liyā. Usī ne zamīn ko aur jo kuchh us meñ se phūṭ nikaltā hai tashkil diyā, aur usī ne rū-e-zamīn par basne aur chalne waloñ meñ dam phūnk kar jān dālī. Ab yihī Khudā apne khādim se farmātā hai, ⁶ “Maiñ, Rab ne insāf se tujhe bulāyā hai. Maiñ tere hāth ko pakar kar tujhe mahfūz rakhūngā. Kyoñki maiñ tujhe qaum kā ahd aur dīgar aqwām kī raushnī banā dūngā ⁷ taki tū andhoñ kī ānkheñ khole, qaidiyoñ ko koṭhaṛī se rihā kare aur

tārīkī kī qaid meñ basne wālon ko chhuṭkārā de. ⁸ Maiñ Rab hūn, yihī merā nām hai! Maiñ bardāsht nahīn karūṅga ki jo jalāl mujhe milnā hai wuh kisī aur ko de diyā jāe, ki log buton kī tamjīd kareñ jabki unheñ merī tamjīd karnī chāhie. ⁹ Dekho, jis kī bhī peshgoī maiñ ne kī thī wuh wuqū meñ āyā hai. Ab maiñ naī bāton kā elān kartā hūn. Is se pahle ki wuh wujūd meñ āen maiñ unheñ tumheñ sunā detā hūn.”

Rab kī Tamjīd meñ Gīt Gāo!

¹⁰ Rab kī tamjīd meñ gīt gāo, duniyā kī intahā tak us kī madahsarāi karo! Ai samundar ke musāfiro aur jo kuchh us meñ hai, us kī satāish karo! Ai jazīro, apne bāshindoñ samet us kī tārif karo! ¹¹ Bayābān aur us ke qasbe khushī ke nāre lagāeñ, jin ābādiyon meñ Qīdār bastā hai wuh shādmān hoñ. Silā ke bāshinde bāgh bāgh ho kar pahāroñ kī choṭiyon par zor se shādiyānā bajāeñ. ¹² Sab Rab ko jalāl deñ aur jazīroñ tak us kī tārif phailāeñ.

¹³ Rab sūrme kī tarah laṛne ke lie niklegā, faujī kī tarah josh meñ āegā aur jang ke nāre lagā lagā kar apne dushmanoñ par ġhālib āegā.

¹⁴ Wuh farmātā hai, “Maiñ baṛī der se khāmosh rahā hūn. Maiñ chup rahā aur apne āp ko roktā rahā. Lekin ab maiñ dard-e-zah meñ mubtalā aurat kī tarah karāhtā hūn. Merā sāns phūl jātā aur maiñ betābī se hāṇptā rahtā hūn. ¹⁵ Maiñ pahāroñ aur pahāriyon ko tabāh karke un kī tamām hariyālī jhulsā dūṅgā. Dariyā khushk zamīn ban jāeñge, aur johār sūkh jāeñge. ¹⁶ Maiñ andhoñ ko aisi rāhoñ par le chalūṅgā jin se wuh wāqif nahīn

hoṅge, ġhairmānūs rāstoṇ par un kī rāhnumāī karūṅga. Un ke āge maiṇ andhere ko raushan aur nāhamwār zamīn ko hamwār karūṅga. Yih sab kuchh maiṇ saranjām dūṅgā, ek bāt bhī adhūrī nahīn rah jāegī.

¹⁷ Lekin jo butoṇ par bharosā rakh kar un se kahte hain, ‘Tum hamāre dewatā ho’ wuh sakht sharm khā kar pīchhe hat jāeṅge.

Sazā kā Sabab Andhāpan Hai

¹⁸ Ai bahro, suno! Ai andho, nazar uthāo tāki dekh sako! ¹⁹ Kaun mere khādim jaisā andhā hai? Kaun mere paighambar jaisā bahrā hai, us jaisā jise maiṇ bhej rahā hūn? Go maiṇ ne us ke sāth ahd bāndhā to bhī Rab ke khādim jaisā andhā aur nābīnā koī nahīn hai. ²⁰ Go tū ne bahut kuchh dekhā hai tū ne tawajjuh nahīn dī, go tere kān har bāt sun lete hain tū suntā nahīn.”

²¹ Rab ne apnī rāstī kī khātir apnī shariyat kī azmat aur jalāl ko baṛhāyā hai, kyoṇki yih us kī marzī thī. ²² Lekin ab us kī qaum ko ġhārat kiyā gayā, sab kuchh lūṭ liyā gayā hai. Sab ke sab gaṛhoṇ meṇ jakare yā jelōṇ meṇ chhupāē hue hain. Wuh lūṭ kā māl ban gae hain, aur koī nahīn hai jo unheṇ bachāe. Unheṇ chhīn liyā gayā hai, aur koī nahīn hai jo kahe, “Unheṇ wāpas karo!”

²³ Kāsh tum meṇ se koī dhyān de, koī āindā ke lie tawajjuh de. ²⁴ Soch lo! Kis ne ijāzat dī ki Yāqūb kī aulād ko ġhārat kiyā jāe? Kis ne Isrāīl ko luṭeroṇ ke hawāle kar diyā? Kyā yih Rab kī taraf se nahīn huā, jis ke khilāf ham ne gunāh kiyā hai? Log to us kī rāhoṇ par chalnā hī nahīn

chāhte the, wuh us kī shariyat ke tābe rahne ke lie taiyār hī na the. ²⁵ Isī wajah se us ne un par apnā sakht ġhazab nāzil kiyā, unhein shadid jang kī zad mein āne diyā. Lekin afsos, go āg ne qaum ko gher kar jhulsā diyā tāham use samajh nahīn āī, go wuh bhasm huī to bhī us ne dil se sabaq nahīn sikhā.

43

Rab Qaum ko Watan mein Wāpas Lāegā

¹ Lekin ab Rab jis ne tujhe ai Yāqūb khalaq kiyā aur tujhe ai Isrāīl tashkīl diyā farmātā hai, “Khauf mat khā, kyoñki maiñ ne ewazānā de kar tujhe chhurāyā hai, maiñ ne terā nām le kar tujhe bulāyā hai, tū merā hī hai. ² Pānī kī gahrāiyon mein se guzarte waqt maiñ tere sāth hūñgā, dariyāon ko pār karte waqt tū nahīn dūbegā. Āg mein se guzarte waqt na tū jhulas jāegā, na sholoñ se bhasm ho jāegā. ³ Kyoñki maiñ Rab terā Khudā hūñ, maiñ Isrāīl kā Quddūs aur terā Najātdahindā hūñ. Tujhe chhurāne ke lie maiñ ewazānā ke taur par Misr detā, terī jagah Ethopiya aur Sibā adā kartā hūñ. ⁴ Tū merī nazar men qīmtī aur azīz hai, tū mujhe pyārā hai, is lie maiñ tere badle mein log aur terī jān ke ewaz qaumein adā kartā hūñ.

⁵ Chunāñche mat darnā, kyoñki maiñ tere sāth hūñ. Maiñ terī aulād ko mashriq aur mağhrib se jamā karke wāpas lāūñgā. ⁶ Shimāl ko maiñ hukm dūñgā, ‘Mujhe do!’ Aur junūb ko, ‘Unhein mat roknā!’ Mere bete-betiyon ko duniyā kī intahā se wāpas le āo, ⁷ un sab ko jo merā nām

rakhte haiñ aur jinheñ maiñ ne apne jalāl kī khātir қhalaq kiyā, jinheñ maiñ ne tashkīl de kar banāyā hai.”

⁸ Us qaum ko nikāl lāo jo ānkheñ rakhne ke bāwujūd dekh nahīn saktī, jo kān rakhne ke bāwujūd sun nahīn saktī. ⁹ Tamām ғhairqaumen jamā ho jāeñ, tamām ummateñ ikaṭṭhī ho jāeñ. Un meñ se kaun is kī peshgoī kar saktā, kaun māzī kī bāteñ sunā saktā hai? Wuh apne gawāhoñ ko pesh kareñ jo unheñ durust sābit kareñ, tāki log sun kar kaheñ, “Un kī bāt bilkul sahīh hai.” ¹⁰ Lekin Rab farmātā hai, “Ai Isrāīlī qaum, tum hī mere gawāh ho, tum hī mere khādim ho jise maiñ ne chun liyā tāki tum jān lo, mujh par īmān lāo aur pahchān lo ki maiñ hūn. Na mujh se pahle koī Khudā wujūd meñ āyā, na mere bād koī āegā. ¹¹ Maiñ, sirf maiñ Rab hūn, aur mere siwā koī aur najātdahindā nahīn hai. ¹² Maiñ hī ne is kā elān karke tumheñ chhuṭkārā diyā, maiñ hī tumheñ apnā kalām pahuṇchātā rahā. Aur yih tumhāre darmiyān ke kisī ajnabī mābūd se kabhī nahīn huā balki sirf mujh hī se. Tum hī mere gawāh ho ki maiñ hī Khudā hūn.” Yih Rab kā farmān hai. ¹³ “Azal se maiñ wuhī hūn. Koī nahīn hai jo mere hāth se chhuṛā sake. Jab maiñ kuchh amal meñ lātā hūn to kaun ise badal saktā hai?”

¹⁴ Rab jo tumhārā Chhurāne Wālā aur Isrāīl kā Quddūs hai farmātā hai, “Tumhārī khātir maiñ Bābal ke қhilāf fauj bhej kar tamām kundē turwā dūngā. Tab Bābal kī shādmānī giryā-o-zārī meñ badal jāegī. ¹⁵ Maiñ Rab hūn, tumhārā Quddūs jo Isrāīl kā Khāliq aur tumhārā Bādshāh

hai.”

¹⁶ Rab farmātā hai, “Maiñ hī ne samundar meñ se guzarne kī rāh aur gahre pānī meñ se rāstā banā diyā. ¹⁷ Mere kahne par Misr kī fauj apne sūrmāoñ, rathoñ aur ghoṛoñ samet laṛne ke lie nikal āi. Ab wuh mil kar samundar kī tah meñ paṛe hue hain aur dubārā kabhī nahīñ uṭheṅge. Wuh battī kī tarah bujh gae. ¹⁸ Lekin māzī kī bāteñ chhoṛ do, jo kuchh guzar gayā hai us par dhyān na do. ¹⁹ Kyoñki dekho, maiñ ek nayā kām wujūd meñ lā rahā hūn jo abhī phūṭ nikalne ko hai. Kyā yih tumheñ nazar nahīñ ā rahā? Maiñ registān meñ rāstā aur bayābān meñ nahreñ banā rahā hūn. ²⁰ Janglī jānwar, gīdaṛ aur uqābī ullū merā ehtirām kareṅge, kyoñki maiñ registān meñ pānī muhāiyā karūṅga, bayābān meñ nahreñ banāūṅgā tāki apnī barguzīdā qaum ko pānī pilāūn. ²¹ Jo qaum maiñ ne apne lie tashkīl dī hai wuh mere kām sunā kar merī tamjīd kare.

Rab Isrāīl ke Gunāhoñ se Tang Ā Gayā Hai

²² Ai Yāqūb kī aulād, ai Isrāīl, bāt yih nahīñ ki tū ne mujh se fariyād kī, ki tū merī marzī dariyāft karne ke lie koshān rahā. ²³ Kyoñki na tū ne mere lie apnī bher-bakriyān bhasm kīn, na apnī zabah kī qurbāniyoñ se merā ehtirām kiyā. Na maiñ ne ḡhallā kī nazaroñ se tujh par bojh ḫālā, na bakhūr kī qurbānī se tang kiyā. ²⁴ Tū ne na mere lie qīmtī masālā kharīdā, na mujhe apnī qurbāniyoñ kī charbī se Ḳhush kiyā. Is ke baraks tū ne apne gunāhoñ se mujhe tang kiyā. ²⁵ Tāham maiñ, hān maiñ hī apnī Ḳhātir

tere jarāym ko miṭā detā aur tere gunāhoṇ ko zahan se nikāl detā hūn.

²⁶ Jā, kachahrī meñ mere Ḳhilāf muqaddamā dāyr kar! Ā, ham donorī adālat meñ hāzir ho jāeñ! Apnā muāmalā pesh kar tāki tū bequsūr sābit ho. ²⁷ Shurū meñ tere khāndān ke bānī ne gunāh kiyā, aur us waqt se le kar āj tak tere numāinde mujh se bewafā hote āe haiñ. ²⁸ Is lie maiñ maqdis ke buzurgon ko yoñ ruswā karūṅga ki un kī muqaddas hālat jātī rahegī, maiñ Yāqūb kī aulād Isrāīl ko mukammal tabāhī aur lān-tān ke lie makhsūs karūṅga.

44

Rab kī Qaum ke lie Naī Zindagi

¹ Lekin ab sun, ai Yāqūb mere khādim! Merī bāt par tawajjuh de, ai Isrāīl jise maiñ ne chun liyā hai. ² Rab jis ne tujhe banāyā aur mān ke pet se hī tashkīl de kar terī madad kartā āyā hai wuh farmātā hai, ‘Ai Yāqūb mere khādim, mat dar! Ai Yasūrūn jise maiñ ne chun liyā hai, khauf na khā. ³ Kyonki maiñ pyāsī zamīn par pānī dālūṅgā aur Ḳhushkī par nadiyān bahne dūṅgā. Maiñ apnā Rūh terī aulād par nāzil karūṅga, apnī barkat tere bachchoṇ ko bakhshūṅgā. ⁴ Tab wuh pānī ke darmiyān kī hariyālī kī tarah phūṭ nikleñge, nahron par safedā ke darakhtoṇ kī tarah phaleñ-phūleñge.’

⁵ Ek kahegā, ‘Maiñ Rab kā hūn,’ dūsrā Yāqūb kā nām le kar pukāregā aur tīsrā apne hāth par ‘Rab kā bandā’ likh kar Isrāīl kā ezāzī nām rakhegā.”

6 Rabbul-afwāj jo Isrāīl kā Bādshāh aur Chhurāne Wālā hai farmātā hai, “Maiñ Awwal aur Ākhir hūn. Mere siwā koī aur Khudā nahīn hai. **7** Kaun merī mānind hai? Wuh āwāz de kar batāe aur apne dalāyl pesh kare. Wuh tartīb se sab kuchh sunāe jo us qadīm waqt se huā hai jab maiñ ne apnī qaum ko qāym kiyā. Wuh āne wālī bāton kā elān karke batāe ki āindā kyā kuchh pesh āegā.

8 Ghabrā kar dahshatzadā na ho. Kyā maiñ ne bahut der pahle tujhe ittalā nahīn dī thī ki yih kuchh pesh āegā? Tum khud mere gawāh ho. Kyā mere siwā koī aur Khudā hai? Hargiz nahīn! Aur koī Chaṭān nahīn hai, maiñ kisī aur ko nahīn jāntā.”

Khudsākhtā Dewatā

9 But banāne wāle sab hech hī hain, aur jo chīzeñ unheñ pyārī lagtī hain wuh befāydā hain. Un ke gawāh na dekh aur na jān sakte hain, lihāzā ākhirkār sharmindā ho jāēnge.

10 Yih kis tarah ke log hain jo apne lie dewatā banāte aur befāydā but dhāl lete hain? **11** Un ke tamām sāthī sharmindā ho jāēnge. Ākhir but banāne wāle insān hī to hain. Āo, wuh sab jamā ho kar Khudā ke huzūr khaṛe ho jāēn. Kyoñki wuh dahshat khā kar sakht sharmindā ho jāēnge.

12 Lohār auzār le kar use hue koeloñ meñ istemāl kartā hai. Phir wuh apne hathauṛe se thoñk thoñk kar but ko tashkīl detā hai. Pūre zor se kām karte karte wuh tāqat ke jawāb dene tak bhūkā ho jātā, pānī na pīne kī wajah se niñhāl

ho jātā hai. ¹³ Jab but ko lakaṛī se banānā hai to kārīgar fīte se nāp kar pensil se lakaṛī par ḱhākā khīnchtā hai. Parkār bhī kām ā jātā hai. Phir kārīgar lakaṛī ko chhurī se tarāsh tarāsh kar ādmī kī shakl banātā hai. Yoṇ shāndār ādmī kā mujassamā kisī ke ghar meṇ lagne ke lie taiyār ho jātā hai.

¹⁴ Kārīgar but banāne ke lie deodār kā darakht kāt letā hai. Kabhī kabhī wuh balūt yā kisī aur qism kā darakht chun kar use jangal ke dīgar darakhtoṇ ke bīch meṇ ugne detā hai. Yā wuh sanobar * kā darakht lagātā hai, aur bārish use phalne-phūlne detī hai. ¹⁵ Dhyān do ki insān lakaṛī ko īndhan ke lie bhī istemāl kartā, kuchh le kar āg tāptā, kuchh jalā kar roṭī pakātā hai. Bāqī hisse se wuh but banā kar use sijdā kartā, dewatā kā mujassamā taiyār karke us ke sāmne jhuk jātā hai. ¹⁶ Wuh lakaṛī kā ādhā hissā jalā kar us par apnā gosht bhūntā, phir jī bhar kar khānā khātā hai. Sāth sāth wuh āg seṅk kar kahtā hai, “Wāh, āg kī garmī kitnī achchhī lag rahī hai, ab garmī mahsūs ho rahī hai.” ¹⁷ Lekin bāqī lakaṛī se wuh apne lie dewatā kā but banātā hai jis ke sāmne wuh jhuk kar pūjā kartā hai. Us se wuh iltamās kartā hai, “Mujhe bachā, kyoṅki tū merā dewatā hai.”

¹⁸ Yih log kuchh nahīn jānte, kuchh nahīn samajhte. Un kī āṅkhoṇ aur dilon par pardā paṛā hai, is lie na wuh dekh sakte, na samajh sakte hain. ¹⁹ Wuh is par ḡaur nahīn karte, unheṇ fahm aur samajh tak nahīn ki socheṇ,

* **44:14** Shāyat Ibrānī lafz se murād sanobar nahīn balki laurel ho, ek chhotā sadābahār kafūrī darakht.

“Maiñ ne lakaṛī kā ādhā hissā āg meñ jhoṇk kar us ke koelon par roṭī pakāī aur gosht bhūn liyā. Yih chīzen khāne ke bād maiñ bāqī lakaṛī se qābil-e-ghin but kyoñ banāūn, lakaṛī ke ṭukṛē ke sāmne kyoñ jhuk jāūn?” ²⁰ Jo yoñ rākh meñ mulawwas ho jāe us ne dhokā khāyā, us ke dil ne use fareb diyā hai. Wuh apnī jān chhuṛā kar nahīn mān saktā ki jo but maiñ dahne hāth meñ thāme hue hūn wuh jhūt hai.

Rab Apnī Qaum ko Āzād Kartā Hai

²¹ “Ai Yāqūb kī aulād, ai Isrāīl, yād rakh ki tū merā khādim hai. Maiñ ne tujhe tashkil diyā, tū merā hī khādim hai. Ai Isrāīl, maiñ tujhe kabhī nahīn bhūlūngā. ²² Maiñ ne tere jarāym aur gunāhoñ ko miṭā dālā hai, wuh dhūp meñ dhund yā tez hawā se bikhre bādalōn kī tarah ojhal ho gae haiñ. Ab mere pās wāpas ā, kyoñki maiñ ne ewazānā de kar tujhe chhuṛāyā hai.”

²³ Ai āsmān, khushī ke nāre lagā, kyoñki Rab ne sab kuchh kiyā hai. Ai zamīn kī gahrāiyō, shādiyānā bajāo! Ai pahāro aur janglo, apne tamām dara᳚htoñ samet khushī ke gīt gāo, kyoñki Rab ne ewazānā de kar Yāqūb ko chhuṛāyā hai, Isrāīl meñ us ne apnā jalāl zāhir kiyā hai.

²⁴ Rab terā Chhuṛāne Wālā jis ne tujhe mān ke peṭ se hī tashkil diyā farmātā hai, “Maiñ Rab hūn. Maiñ hī sab kuchh wujūd meñ lāyā, maiñ ne akele hī āsmān ko zamīn ke ūpar tān liyā aur zamīn ko bichhāyā. ²⁵ Maiñ hī qismat kā hāl batāne wālon ke ajīb-o-gharīb nishān nākām hone detā, fāl kholne wālon ko

ahmaq sābit kartā aur dānāoṇ ko pīchhe haṭā kar un ke ilm kī hamāqat zāhir kartā hūn. ²⁶ Maiṇ hī apne ḥādim kā kalām pūrā hone detā aur apne paighambaroṇ kā mansūbā takmīl tak pahuṇchātā hūn, maiṇ hī Yarūshalam ke bāre meṇ farmātā hūn, ‘Wuh dubārā ābād ho jāegā,’ aur Yahūdāh ke shahroṇ ke bāre meṇ, ‘Wuh nae sire se tāmīr ho jāeṅge, maiṇ un ke khandārāt dubārā khare karūṅga.’ ²⁷ Maiṇ hī gahre samundar ko hukm detā hūn, ‘Sūkh jā, maiṇ terī gahrāiyōṇ ko ḥushk kartā hūn.’ ²⁸ Aur maiṇ hī ne Ḳhoras ke bāre meṇ farmāyā, ‘Yih merā gallābān hai! Yihī merī marzī pūrī karke kahegā ki Yarūshalam dubārā tāmīr kiyā jāe, Rab ke ghar kī buniyād nae sire se rakhī jāe’!”

45

Ḵhoras Rab kā Ālā-e-Kār Hai

¹ Rab apne masah kie hue ḥādim Ḳhoras se farmātā hai, “Maiṇ ne tere dahne hāth ko pakaṛ liyā hai, is lie jahāṇ bhī tū jāe wahāṇ qaumen tere tābe ho jāeṅgī, bādshāhoṇ kī tāqat jātī rahegī, darwāze khul jāeṅge aur shahr ke darwāze band nahīn rahenge. ² Maiṇ khud tere āge āge jā kar qilābandiyoṇ ko zamīnbos kar dūṅgā. Maiṇ pītal ke darwāze ṭukṛē ṭukṛē karke tamām kunde turwā dūṅgā. ³ Maiṇ tujhe andhere meṇ chhupe ḥazāne aur poshīdā māl-o-daulat atā karūṅga tāki tū jān le ki maiṇ Rab hūn jo terā nām le kar tujhe bulātā hai, ki maiṇ Isrāīl kā Ḳhudā hūn. ⁴ Go tū mujhe nahīn jāntā thā, lekin apne ḥādim Yāqūb kī ḥātir maiṇ ne

terā nām le kar tujhe bulāyā, apne barguzīdā Isrāīl ke wāste tujhe ezāzī nām se nawāzā hai.

⁵ Maiñ hī Rab hūn, aur mere siwā koī aur Khudā nahīn hai. Go tū mujhe nahīn jāntā thā to bhī maiñ tujhe kamarbastā kartā hūn ⁶ taki mashriq se mağhrib tak insān jān leñ ki mere siwā koī aur nahīn hai. Maiñ hī Rab hūn, aur mere siwā koī aur nahīn hai. ⁷ Maiñ hī raushnī ko tashkīl detā aur andhere ko wujūd meñ lātā hūn, maiñ hī achchhe aur bure hālāt paidā kartā, maiñ Rab hī yih sab kuchh kartā hūn. ⁸ Ai āsmān, rāstī kī bündā-bāndī se zamīn ko tar-o-tazā kar! Ai bādalo, sadāqat barsāo! Zamīn khul kar najāt kā phal lāe aur rāstī kā paudā phūṭne de. Maiñ Rab hī use wujūd meñ lāyā hūn.”

Apne Khāliq par Ilzām Lagāne Wāle par Afsos

⁹ Us par afsos jo apne Khāliq se jhagarā kartā hai, go wuh miṭṭi ke tūṭe-phūṭe bartanoñ kā thīkrā hī hai. Kyā gārā kumhār se pūchhtā hai, “Tū kyā banā rahā hai?” Kyā terī banāī huī koī chīz tere bāre meñ shikāyat kartī hai, “Us kī koī tāqat nahīn”? ¹⁰ Us par afsos jo bāp se sawāl kare, “Tū kyoñ bāp ban rahā hai?” yā aurat se, “Tū kyoñ bachchā janm de rahī hai?”

¹¹ Rab jo Isrāīl kā Quddūs aur use tashkīl dene wālā hai farmātā hai, “Tum kis tarah mere bachchoñ ke bāre meñ merī pūchh-gachh kar sakte ho? Jo kuchh mere hāthoñ ne banāyā us ke bāre meñ tum kaise mujhe hukm de sakte ho? ¹² Maiñ hī ne zamīn ko banā kar insān ko us par khalaq kiyā. Mere apne hāthoñ ne āsmān ko khaime kī tarah us ke ūpar tān liyā aur maiñ hī ne us ke sitāroñ ke pūre lashkar ko tartīb diyā.

¹³ Maiñ hī ne Ƙhoras ko insāf se jagā diyā, aur maiñ hī us ke tamām rāste sīdhe banā detā hūn. Wuh mere shahr ko nae sire se tāmīr karegā aur mere jilāwatanon ko āzād karegā. Aur yih sab kuchh muft men hogā, na wuh paise legā, na tohfe.” Yih Rabbul-afwāj kā farmān hai.

Rab Wāhid Khudā Hai

¹⁴ Rab farmātā hai, “Misr kī daulat, Ethopiyā kā tijāratī māl aur Sibā ke darāzqad afrād tere mātaht ho kar terī milkiyat ban jāēnge. Wuh tere pīchhe chaleṅge, zanjīroṇ meñ jakaṛe tere tābe ho jāēnge. Tere sāmne jhuk kar wuh iltamās karke kaheṅge, ‘Yaqīnan Allāh tere sāth hai. Us ke siwā koī aur Khudā hai nahīn.’ ” ¹⁵ Ai Isrāīl ke Ƙhudā aur Najātdahindā, yaqīnan tū apne āp ko chhupāe rakhne wālā Ƙhudā hai. ¹⁶ But banāne wāle sab sharmindā ho jāēnge. Un ke muīh kāle ho jāēnge, aur wuh mil kar sharmsār hālat meñ chale jāēnge. ¹⁷ Lekin Isrāīl ko chhuṭkārā milegā, Rab use abadī najāt degā. Tab tumhārī ruswāī kabhī nahīn hogī, tum hameshā tak sharmindā hone se mahfūz rahoge.

¹⁸ Kyōnki Rab farmātā hai, “Maiñ hī Rab hūn, aur mere siwā koī aur nahīn hai! Jo yih farmātā hai wuh Ƙhudā hai, jis ne āsmān ko ƙhalaq kiyā aur zamīn ko tashkīl de kar mahfūz buniyād par rakhā. Aur zamīn sunsān bayābān na rahī balki us ne use basne ke qābil banā diyā tāki jāndār us meñ rah sakeñ. ¹⁹ Maiñ ne poshīdagī meñ yā duniyā ke kisī tārīk kone se bāt nahīn kī. Maiñ ne Yāqūb kī aulād se yih bhī nahīn kahā, ‘Beshak mujhe talāsh karo, lekin tum mujhe

nahīn pāoge.' Nahīn, maiñ Rab hī hūn, jo insāf bayān kartā, sachchāī kā elān kartā hai.

²⁰ Tum jo dīgar aqwām se bach nikle ho āo, jamā ho jāo. Mil kar mere huzūr hāzir ho jāo! Jo lakaṛī ke but uṭhā kar apne sāth lie phirte haiñ wuh kuchh nahīn jānte! Jo dewatā chhuṭkārā nahīn de sakte un se wuh kyoñ iltijā karte haiñ?
²¹ Āo, apnā muāmalā sunāo, apne dalāyl pesh karo! Beshak pahle ek dūsre se mashwarā karo. Kis ne barī der pahle yih kuchh sunāyā thā? Kyā maiñ, Rab ne tawīl arsā pahle is kā elān nahīn kiyā thā? Kyoñki mere siwā koī aur Khudā nahīn hai. Maiñ rāst Khudā aur Najātdahindā hūn. Mere siwā koī aur nahīn hai.

²² Ai zamīn kī intahāo, sab merī taraf rujū karke najāt pāo! Kyoñki maiñ hī Khudā hūn, mere siwā koī aur nahīn hai. ²³ Maiñ ne apne nām kī qasam khā kar farmāyā hai, aur merā farmān rāst hai, wuh kabhī mansūkh nahīn hogā. Farmān yih hai ki mere sāmne har ghuṭnā jhukegā aur har zabān merī qasam khā kar
²⁴ kahegī, 'Rab hī rāstī aur quwwat kā mambā hai'!"

Jo pahle taish meñ ā kar Rab kī mukhālafat karte the wuh bhī sab sharmindā ho kar us ke huzūr āeṅge. ²⁵ Lekin Isrāīl kī tamām aulād Rab meñ rāstbāz ṭhahar kar us par faṄhr karegī.

46

Dewatā Madad Nahīn Kar Sakte

¹ Bābal ke dewatā Bel aur Nabū jhuk kar gir gae haiñ, aur lādū jānwar un ke butoñ ko uṭhāē phir rahe haiñ. Tumhāre jo but uṭhāē jā sakte

haiñ thakehāre jānwaroñ kā bojh ban gae haiñ.
² Kyoñki donoñ dewatā jhuk kar gir gae haiñ.
 Wuh bojh banane se bach na sake, aur ab ɭhud
 jilāwatani meñ jā rahe haiñ.

³ “Ai Yāqūb ke gharāne, suno! Ai Isrāil ke
 gharāne ke bache hue afrād, dhyān do! Mān ke
 peñ se hī tum mere lie bojh rahe ho, paidāish
 se pahle hī maiñ tumheñ uṭhāe phir rahā hūn.
⁴ Tumhāre būrhe hone tak maiñ wuhī rahūñgā,
 tumhāre bāl ke safed ho jāne tak tumheñ uṭhāe
 phirūñga. Yih ibtidā se merā hī kām rahā hai,
 aur āindā bhī maiñ tujhe uṭhāe phirūñga, āindā
 bhī terā sahārā ban kar tujhe bachāe rakhūñgā.

⁵ Tum merā muqābalā kis se karoge, mujhe kis
 ke barābar ɭahrāoge? Tum merā muwāzanā
 kis se karoge jo merī mānind ho? ⁶ Log but
 banwāne ke lie bañwe se kasrat kā sonā nikālte
 aur chāndī tarāzū meñ tolte haiñ. Phir wuh
 sunār ko but banāne kā ɭhekā dete haiñ. Jab
 taiyār ho jāe to wuh jhuk kar muñh ke bal us kī
 pūjā karte haiñ. ⁷ Wuh use apne kandhoñ par
 rakh kar idhar-udhar lie phirte haiñ, phir use
 dubārā us kī jagah par rakh dete haiñ. Wahāñ
 wuh khañā rahtā hai aur zarā bhī nahīñ hiltā.
 Log chillā kar us se fariyād karte haiñ, lekin wuh
 jawāb nahīñ detā, duāgo ko musībat se nahīñ
 bachātā.

⁸ Ai bewafā logo, is kā ɭhayāl rakho!
 Mardānagī dikhā kar sanjīdagī se is par dhyān
 do! ⁹ Jo kuchh azal se pesh āyā hai use yād rakho.
 Kyoñki maiñ hī Rab hūn, aur mere siwā koī aur
 nahīñ. Maiñ hī Rab hūn, aur merī mānind koī
 nahīñ.

¹⁰ Maiñ ibtidā se anjām kā elān, qadīm zamāne se āne wālī bāton kī peshgoī kartā āyā hūn. Ab maiñ farmātā hūn ki merā mansūbā aṭal hai, maiñ apnī marzī har lihāz se pūrī karūṅga.

¹¹ Mashriq se maiñ shikārī parindā bulā rahā hūn, dūr-darāz mulk se ek aisā ādmī jo merā mansūbā pūrā kare. Dhyān do, jo kuchh maiñ ne farmāyā wuh takmīl tak pahuṇchāūṅgā, jo mansūbā maiñ ne bāndhā wuh pūrā karūṅga.

¹² Ai ziddī logo jo rāstī se kahīn dūr ho, merī suno! ¹³ Maiñ apnī rāstī qarib hī lāyā hūn, wuh dūr nahīn hai. Merī najāt ke āne meñ der nahīn hogī. Maiñ Siyyūn ko najāt dūṅgā, Isrāīl ko apnī shān-o-shaukat se nawāzūṅgā.

47

Rab Bābal ko Sazā Degā

¹ Ai kuṇwārī Bābal Beṭī, utar jā! Khāk meñ baith jā! Ai Bābliyon kī beṭī, zamīn par baith jā jahān takht nahīn hai! Ab se log tujh se nahīn kaheñge, ‘Ai merī nāz-parwardā, ai merī lādīlī!’

² Ab chakkī le kar āṭā pīs! Apnā niqāb haṭā, apne libās kā dāman uṭhā, apnī ṭāṅgoṇ ko uriyān karke nadiyān pār kar. ³ Terī barahnagī sab par zāhir hogī, sab terī sharmsār hālat dekhēnge. Kyonki maiñ badlā le kar kisī ko nahīn chhorūṅgā.”

⁴ Jis ne ewazānā de kar hameñ chhuṛāyā hai wuhī yih farmātā hai, wuh jis kā nām Rabbul-afwāj hai aur jo Isrāīl kā Quddūs hai.

5 “Ai Bābliyon kī betī, chupke se baiṭh jā! Tārīkī meñ chhup jā! Āindā tū ‘Mamālik kī Malikā’ nahīn kahlāegī.

6 Jab mujhe apnī qaum par ġhussā āyā to maiñ ne use yoñ ruswā kiyā ki us kī muqaddas hālat jātī rahī, go wuh merā maurūsī hissā thī. Us waqt maiñ ne unheñ tere hawāle kar diyā, lekin tū ne un par rahm na kiyā balki būr̄hoñ kī gardan par bhī apnā bhārī juā rakh diyā. **7** Tū bolī, ‘Main abad tak malikā hī rahūngī!’ Tū ne sanjīdagī se dhyān na diyā, na is ke anjām par ġhaur kiyā.

8 Ab sun, ai aiyāsh, tū jo apne āp ko mahfūz samajh kar kahtī hai, ‘Main hī hūn, mere siwā koi aur nahīn hai. Main na kabhī bewā, na kabhī beaulād hūngī.’ **9** Main farmātā hūn ki ek hī din aur ek hī lamhe meñ tū beaulād bhī banegī aur bewā bhī. Tere sāre zabardast jādūmantar ke bāwujūd yih āfat pūre zor se tujh par āegī.

10 Tū ne apnī badkārī par etamād karke sochā, ‘Koī nahīn mujhe dekhtā.’ Lekin terī ‘hikmat’ aur ‘ilm’ tujhē ġhalat rāh par lāyā hai. Un kī binā par tū ne dil meñ kahā, ‘Main hī hūn, mere siwā koi aur nahīn hai.’ **11** Ab tujh par aisī āfat āegī jise tere jādūmantar dūr karne nahīn pāeñge, tū aisī musībat meñ phaṇs jāegī jis se nipaṭ nahīn sakegī. Achānak hī tujh par tabāhī nāzil hogī, aur tū us ke lie taiyār hī nahīn hogī. **12** Ab kharī ho jā, apne jādū-ṭone kā pūrā khazānā khol kar sab kuchh istemāl meñ lā jo tū ne jawānī se barī mehnat-mashaqqat ke sāth apnā liyā hai. Shāyat fāydā ho, shāyat tū logoñ ko ḍarā kar bhagā sake.

¹³ Lekin dūsroñ ke beshumār mashware bekār haiñ, unhoñ ne tujhe sirf thakā diyā hai. Ab tere najūmī khare ho jaeñ, jo sitāroñ ko dekh dekh kar har mahīne peshgoiyān karte haiñ wuh sāmne ā kar tujhe us se bachāeñ jo tujh par āne wālā hai. ¹⁴ Yaqīnan wuh āg meñ jalne wālā bhūsā hī hain jo apnī jān ko sholoñ se bachā nahīn sakte. Aur yih koelon kī āg nahīn hogī jis ke sāmne insān bait̄h kar āg tāp sake.

¹⁵ Yihī un sab kā hāl hai jin par tū ne mehnat kī hai aur jo terī jawānī se tere sāth tijārat karte rahe haiñ. Har ek laṛkharāte hue apnī apnī rāh iᜑkhtiyār karegā, aur ek bhī nahīn hogā jo tujhe bachāe.

48

Rab Apne Nām kī khātir Isrāīl ko Bachāegā

¹ Ai Yāqūb ke gharāne, suno! Tum jo Isrāīl kahlāte aur Yahūdāh ke qabile ke ho, dhyān do! Tum jo Rab ke nām kī qasam khā kar Isrāīl ke Khudā ko yād karte ho, agarche tumhārī bāt na sachchāī, na insāf par mabnī hai, ghaur karo!
² Hān tawajjuh do, tum jo muqaddas shahr ke log kahlāte aur Isrāīl ke Khudā par etamād karte ho, suno ki Allāh jis kā nām Rabbul-afwāj hai kyā farmātā hai.

³ Jo kuchh pesh āyā hai us kā elān maiñ ne barī der pahle kiyā. Mere hī munh se us kī peshgoī sādir huī, maiñ hī ne us kī ittalā dī. Phir achānak hī main use amal meñ lāyā aur wuh wuqūpazīr huā. ⁴ Main jāntā thā ki tū kitnā ziddī hai. Tere gale kī naseñ lohe jaisī belachak aur terī peshānī pītal jaisī sakht hai. ⁵ Yih jān kar main ne barī

der pahle in bāton kī peshgoī kī. Un ke pesh āne se pahle maiñ ne tujhe un kī ɭhabar dī tāki tū dāwā na kar sake, ‘Mere but ne yih kuchh kiyā, mere tarāshe aur dhāle gae dewatā ne is kā hukm diyā.’ ⁶ Ab jab tū ne yih sun liyā hai to sab kuchh par ġhaur kar. Tū kyoñ in bāton ko mānane ke lie taiyār nahīn?

Ab se maiñ tujhe naī naī bāteñ batāūñgā, aisī poshīdā bāteñ jo tujhe ab tak mālūm na thiñ. ⁷ Yih kisī qadīm zamāne meñ wujūd meñ nahīn āīñ balki abhī abhī aj hī tere ilm meñ āī haiñ. Kyoñki maiñ nahīn chāhtā thā ki tū kahe, ‘Mujhe pahle se is kā ilm thā.’ ⁸ Chunāñche na yih bāteñ tere kān tak pahuñchī haiñ, na tū in kā ilm rakhtā hai, balki qadīm zamāne se hī terā kān yih sun nahīn saktā thā. Kyoñki maiñ jāntā thā ki tū sarāsar bewafā hai, ki paidāish se hī namak-harām kahlātā hai. ⁹ To bhī maiñ apne nām kī khātir apnā ġhazab nāzil karne se bāz rahtā, apnī tamjīd kī khātir apne āp ko tujhe nest-o-nābūd karne se roke rakhtā hūn. ¹⁰ Dekh, maiñ ne tujhe pāk-sāf kar diyā hai, lekin chāndī ko sāf karne kī kuṭhālī meñ nahīn balki musībat kī bhaṭṭī meñ. Usī meñ maiñ ne tujhe āzmāyā hai. ¹¹ Apnī khātir, hān apnī hī khātir maiñ yih sab kuchh kartā hūn, aisā na ho ki mere nām kī behurmatī ho jāe. Kyoñki maiñ ijāzat nahīn dūñgā ki kisī aur ko wuh jalāl diyā jāe jis kā sirf maiñ haqdār hūn.

Rab Isrāīl kā Najātdahindā Hai

¹² Ai Yāqūb kī aulād, merī sun! Ai mere barguzīdā Isrāīl, dhyān de! Maiñ hī wuhī hūn.

Maiñ hī awwal-o-ākhir hūn. ¹³ Mere hī hāth ne zamīn kī buniyād rakhī, mere hī dahne hāth ne āsmān ko կhaime kī tarah tān liyā. Jab maiñ āwāz detā hūn to sab mil kar khare ho jāte haiñ. ¹⁴ Āo, sab jamā ho kar suno! Butoñ meñ se kis ne is kī peshgoī kī? Kisī ne nahīn! Jis ādmī ko Rab pyār kartā hai wuh Bābal ke կhilāf us kī marzī pūrī karegā, Bābliyon par us kī quwwat kā izhār karegā. ¹⁵ Maiñ, hān maiñ hī ne yih farmāyā. Maiñ hī use bulā kar yahān lāyā hūn, is lie wuh zarūr kāmyāb hogā. ¹⁶ Mere qarīb ā kar suno! Shurū se maiñ ne alāniyā bāt kī, jab se yih pesh āyā maiñ hāzir hūn.”

Aur ab Rab Qādir-e-mutlaq aur us ke Rūh ne mujhe bhejā hai.

¹⁷ Rab jo terā Chhurāne Wālā aur Isrāīl kā Quddūs hai farmātā hai, “Maiñ Rab terā Khudā hūn. Maiñ tujhe wuh kuchh sikhātā hūn jo mufid hai aur tujhe un rāhoñ par chalne detā hūn jin par tujhe chalnā hai. ¹⁸ Kāsh tū mere ahkām par dhyān detā! Tab terī salāmatī bahte dariyā jaisī aur terī rāstbāzī samundar kī maujoñ jaisī hotī. ¹⁹ Terī aulād ret kī mānind hotī, tere peṭ kā phal ret ke zarroñ jaisā anginat hotā. Is kā imkān hī na hotā ki terā nām-onishān mere sāmne se miṭ jāe.”

²⁰ Bābal se nikal jāo! Bābliyon ke bīch meñ se hijrat karo! Khushī ke nāre lagā lagā kar elān karo, duniyā kī intahā tak khushkhabrī phailāte jāo ki Rab ne ewazānā de kar apne կhādim Yāqūb ko chhurāyā hai. ²¹ Unheñ pyās na lagī jab us ne unheñ registān meñ se guzarne diyā.

Us ke hukm par patthar meň se pānī bah niklā.
Jab us ne chaṭān ko chīr dālā to pānī phūt niklā.

²² Lekin Rab farmātā hai ki bedīn salāmatī nahīn pāenige.

49

Rab kā Paiğhambar Aqwām kā Nūr Hai

¹ Ai jazīro, suno! Ai dūr-darāz qaumo, dhyān do! Rab ne mujhe paidāish se pahle hī bulāyā, merī mān ke peṭ se hī mere nām ko yād kartā āyā hai. ² Us ne mere muñh ko tez talwār banā kar mujhe apne hāth ke sāye meň chhupāe rakhā, mujhe tez tīr banā kar apne tarkash meň poshīdā rakhā hai. ³ Wuh mujh se hamkalām huā, “Tū merā қhādim Isrāīl hai, jis ke zariye maiñ apnā jalāl zāhir karūnega.”

⁴ Maiñ to bolā thā, “Merī mehnat-mashaqqat besūd thi, maiñ ne apnī tāqat befāydā aur bemaqsad zāe kar dī hai. Tāham merā haq Allāh ke hāth meň hai, merā Қhudā hī mujhe ajr degā.”

⁵ Lekin ab Rab mujh se hamkalām huā hai, wuh jo mān ke peṭ se hī mujhe is maqsad se tashkīl detā āyā hai ki maiñ us kī khidmat karke Yāqūb kī aulād ko us ke pās wāpas lāun aur Isrāīl ko us ke huzūr jamā karūn. Rab hī ke huzūr merā ehtirām kiyā jāegā, merā Қhudā hī merī quwwat hogā. ⁶ Wuhī farmātā hai, “Tū merī khidmat karke na sirf Yāqūb ke qabile bahāl karegā aur unheň wāpas lāegā jinheň maiñ ne mahfūz rakhā hai balki tū is se kahīn barh kar karegā. Kyonki maiñ tujhe dīgar

aqwām kī raushnī banā dūngā tāki tū merī najāt ko duniyā kī intahā tak pahuñchāe.”

⁷ Rab jo Isrāīl kā Chhuṛāne Wālā aur us kā Quddūs hai us se hamkalām huā hai jise log haqīr jānte hain, jis se dīgar aqwām ghin khāte hain aur jo hukmrānoṇ kā ġhulām hai. Us se Rab farmātā hai, “Tujhe dekhte hī bādshāh khaṛe ho jāēṅge aur ra'is muñh ke bal jhuk jāēṅge. Yih Rab kī khātir hī pesh āegā jo wafādār hai aur Isrāīl ke Quddūs ke bāis hī wuqūpazīr hogā jis ne tujhe chun liyā hai.”

⁸ Rab farmātā hai, “Qabūliyat ke waqt maiñ terī sunūngā, najāt ke din terī madad karūnga. Tab maiñ tujhe mahfūz rakh kar muqarrar karūnga ki tū mere aur qaum ke darmiyān ahd bane, ki tū mulk bahāl karke tabāhshudā maurūsī zamīn ko nae sire se taqsīm kare,⁹ ki tū qaidiyoṇ ko kahe, ‘Nikal āo’ aur tārīkī meñ basne wāloṇ ko, ‘Raushnī meñ ā jāo!’ Tab merī bheṛen rāstoṇ ke kināre kināre chareṅgī, aur tamām banjar bulandiyōṇ par bhī un kī harī harī charāgāheṇ hoṅgī.¹⁰ Na unheṇ bhūk satāegī na pyās. Na taptī garmī, na dhūp unheṇ jhulsāegī. Kyonki jo un par tars khātā hai wuh un kī qiyādat karke unheṇ chashmoṇ ke pās le jāegā.¹¹ Maiñ pahāroṇ ko hamwār rāstoṇ meñ tabdīl kar dūngā jabki merī shāhrāheṇ ūñchī ho jāeṅgī.¹² Tab wuh dūr-darāz ilāqoṇ se āeṅge, kuchh shimāl se, kuchh mağhrib se, aur kuchh Misr ke junūbī shahr Aswān se bhī.”

¹³ Ai āsmān, khushī ke nāre lagā! Ai zamīn, bāgh bāgh ho jā! Ai pahāro, shādmānī ke gīt

gāo! Kyoñki Rab ne apnī qaum ko tasallī dī hai,
use apne musibatzadā logoñ par tars āyā hai.

Rab Apnī Qaum ko Kabhī Nahīn Bhūlegā

¹⁴ Lekin Siyyūn kahtī hai, “Rab ne mujhe tark
kar diyā hai, Qādir-e-mutlaq mujhe bhūl gayā
hai.”

¹⁵ “Yih kaise ho saktā hai? Kyā mān apne
shirkhār ko bhūl saktī hai? Jis bachche ko us ne
janm diyā, kyā wuh us par tars nahīn khāegī?
Shāyat wuh bhūl jāe, lekin maiñ tujhe kabhī
nahīn bhūlūngā! ¹⁶ Dekh, maiñ ne tujhe apnī
donoñ hatheliyon meñ kandā kar diyā hai, terī¹⁶
zamīnbos dīwāreñ hameshā mere sāmne hain.

¹⁷ Jo tujhe nae sire se tāmīr karnā chāhte hain
wuh daur kar wāpas ā rahe hain jabki jin logoñ
ne tujhe dhā kar tabāh kiyā wuh tujh se nikal
rahe hain. ¹⁸ Ai Siyyūn Beṭī, nazar uṭhā kar
chāroñ taraf dekھ! Yih sab jamā ho kar tere pās
ā rahe hain. Merī hayāt kī qasam, yih sab tere
zewarāt baneñge jin se tū apne āp ko dulhan kī
tarah ārāstā karegī.” Yih Rab kā farmān hai.

¹⁹ “Filhāl tere mulk meñ chāroñ taraf
khandārāt, ujār aur tabāhī nazar ātī hai, lekin
āindā wuh apne bāshindoñ kī kasrat ke bāis
chhoṭā hogā. Aur jinhoñ ne tujhe haṛap kar liyā
thā wuh dūr raheñge. ²⁰ Pahle tū beaulād thī,
lekin ab tere itne bachche hoñge ki wuh tere
pās ā kar kaheñge, ‘Mere lie jagah kam hai,
mujhe aur zamīn deñ tāki maiñ ārām se zindagi
guzār sakūn.’ Tū apne kānon se yih sunegī.

²¹ Tab tū hairān ho kar dil meñ sochegī, ‘Kis
ne yih bachche mere lie paidā kie? Maiñ to
bachchoñ se mahrūm aur beaulād thī, mujhe

jilāwatan karke haṭāyā gayā thā. Kis ne in ko pālā? Mujhe to tanhā hī chhoṛ diyā gayā thā. To phir yih kahān se ā gae haiñ'?"

²² Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai, "Dekh, maiñ dīgar qaumōn ko hāth se ishārā de kar un ke sāmne apnā jhanḍā gāṛ dūṅgā. Tab wuh tere beṭoṇ ko uṭhā kar apne bāzuoṇ meñ wāpas le āeñge aur terī beṭiyōn ko kandhe par biṭhā kar tere pās pahuñchāeñge. ²³ Bādshāh tere bachchoṇ kī dekh-bhāl kareñge, aur rāniyān un kī dāiyān hoṅgī. Wuh muñh ke bal jhuk kar tere pāñwoṇ kī khāk chāteñge. Tab tū jān legī ki maiñ hī Rab hūn, ki jo bhī mujh se ummīd rakhe wuh kabhī sharmindā nahīn hogā."

²⁴ Kyā sūrme kā lūṭā huā māl us ke hāth se chhīnā jā saktā hai? Yā kyā zālim ke qaidī us ke qabze se chhūṭ sakte haiñ? Mushkil hī se.

²⁵ Lekin Rab farmātā hai, "Yaqīnan sūrme kā qaidī us ke hāth se chhīn liyā jāegā aur zālim kā lūṭā huā māl us ke qabze se chhūṭ jāegā. Jo tujh se jhagarē us ke sāth maiñ khud jhagarūṅgā, maiñ hī tere bachchoṇ ko najāt dūṅgā. ²⁶ Jinhoṇ ne tujh par zulm kiyā unheñ maiñ un kā apnā gosht khilāūṅgā, un kā apnā khūn yoṇ pilāūṅgā ki wuh use naī mai kī tarah pī pī kar mast ho jāeñge. Tab tamām insān jān leñge ki maiñ Rab terā Najātdahindā, terā Chhurāne Wālā aur Yāqūb kā Zabardast Sūrmā hūn."

50

*Tum Apne Zātī Gunāhoṇ kī Sazā Bhugat Rahe
Ho*

¹ Rab farmātā hai, “Āo, mujhe wuh talāqnāmā dikhāo jo maiñ ne de kar tumhārī mān ko chhor diyā thā. Wuh kahān hai? Yā mujhe wuh qarzkhāh dikhāo jis ke hawāle maiñ ne tumheñ apnā qarz utārne ke lie kiyā. Wuh kahān hai? Dekho, tumheñ apne hī gunāhoñ ke sabab se farokht kiyā gayā, tumhāre apne hī gunāhoñ ke sabab se tumhārī mān ko fārigh kar diyā gayā.

² Jab maiñ āyā to koī nahīn thā. Kyā wajah? Jab maiñ ne āwāz dī to jawāb dene wālā koī nahīn thā. Kyoñ? Kyā maiñ fidyā de kar tumheñ chhurāne ke qābil na thā? Kyā merī itnī tāqat nahīn ki tumheñ bachā sakūn? Merī to ek hī dhamkī se samundar khushk ho jātā aur dariyā registān ban jāte hain. Tab un kī machhliyān pānī se mahrūm ho kar gal jātī hain, aur un kī badbū chāroñ taraf phail jātī hai. ³ Maiñ hī āsmān ko tārīkī kā jāmā pahnātā, maiñ hī use ṭāṭ ke mātamī libās meñ lapeṭ detā hūn.”

Rab ke Paighambar kī Ruswāī

⁴ Rab Qādir-e-mutlaq ne mujhe shāgird kī-sī zabān atā kī tāki maiñ wuh kalām jān lūn jis se thakāmāndā taqwiyat pāe. Subah basubah wuh mere kān ko jagā detā hai tāki maiñ shāgird kī tarah sun sakūn. ⁵ Rab Qādir-e-mutlaq ne mere kān ko khol diyā, aur na maiñ sarkash huā, na pīchhe hat gayā. ⁶ Maiñ ne mārnē wāloñ ko apnī pīṭh aur bāl nochne wāloñ ko apne gāl pesh kie. Maiñ ne apnā chehrā un kī gāliyoñ aur thūk se na chhupāyā.

⁷ Lekin Rab Qādir-e-mutlaq merī madad kartā hai, is lie merī ruswāī nahīn hogī. Chunānche

maiñ ne apnā muñh chaqmāq kī tarah sakht kar liyā hai, kyoñki maiñ jāntā hūñ ki maiñ sharmindā nahīñ ho jāūngā. ⁸ Jo mujhe rāst ṭhahrātā hai wuh qarib hī hai. To phir kaun mere sāth jhagaregā? Āo, ham mil kar adālat meñ khare ho jāeñ. Kaun mujh par ilzām lagāne kī jurrat karegā? Wuh ā kar merā sāmnā kare! ⁹ Rab Qādir-e-mutlaq hī merī madad kartā hai. To phir kaun mujhe mujrim ṭhahrāegā? Yih to sab purāne kapre kī tarah ghis kar phaṭenge, kīre unheñ khā jāeñge.

¹⁰ Tum meñ se kaun Rab kā khauf māntā aur us ke khādim kī suntā hai? Jab use raushnī ke bağhair andhere meñ chalnā pare to wuh Rab ke nām par bharosā rakhe aur apne Khudā par inhisār kare. ¹¹ Lekin tum bāqī log jo āg lagā kar apne āp ko jalte hue tīroñ se lais karte ho, apnī hī āg ke sholoñ meñ chale jāo! Khud un tīroñ kī zad meñ āo jo tum ne dūsron ke lie jalāe hain! Mere hāth se tumheñ yihī ajr milegā, tum sakht aziyat kā shikār ho kar zamīn par tařapte rahoge.

51

Rab Apnī Qaum ko Tasallī Detā Hai

¹ “Tum jo rāstī ke pīchhe lage rahte, jo Rab ke tālib ho, merī bāt suno! Us chatān par dhyān do jis meñ se tumheñ tarāsh kar nikālā gayā hai, us kān par ghaur karo jis meñ se tumheñ khodā gayā hai. ² Yānī apne bāp Ibrāhīm aur apnī mān Sārā par tawajjuh do, jis ne dard-e-zah kī taklīf uṭhā kar tumheñ janm diyā. Ibrāhīm beaulād

thā jab maiñ ne use bulāyā, lekin phir maiñ ne use barkat de kar bahut aulād baķhshī.”

³ Yaqīnan Rab Siyyūn ko tasallī degā. Wuh us ke tamām khanḍarāt ko tashaffī de kar us ke registān ko Bāgh-e-Adan meñ aur us kī banjar zamīn ko Rab ke bāgh meñ badal degā. Tab us meñ khushī-o-shādmānī pāī jāegī, har taraf shukrguzārī aur gīton kī āwāzeñ sunāī deṅgī.

⁴ “Ai merī qaum, mujh par dhyān de! Ai merī ummat, mujh par ghaur kar! Kyonki hidāyat mujh se sādir hogī, aur merā insāf qaumon kī raushnī banegā. ⁵ Merī rāstī qarīb hī hai, merī najāt rāste meñ hai, aur merā zorāwar bāzū qaumon meñ insāf qāym karegā. Jazīre mujh se ummīd rakheñge, wuh merī qudrat dekhne ke intazār meñ raheñge. ⁶ Apnī ānkheñ āsmān kī taraf uṭhāo! Nīche zamīn par nazar dālo! Āsmān dhueñ kī tarah bikhar jāegā, zamīn purāne kapڑe kī tarah ghise-phāṭegī aur us ke bāshinde machchharon kī tarah mar jāeñge. Lekin merī najāt abad tak qāym rahegī, aur merī rāstī kabhī khatm nahīn hogī.

⁷ Ai sahīh rāh ko jānane wālo, ai qaum jis ke dil meñ merī sharīat hai, merī bāt suno! Jab log tumhārī be'izzatī karte hain to un se mat ḫarnā, jab wuh tumheñ gāliyān dete hain to mat ghabrānā. ⁸ Kyonki kirm unheñ kapڑe kī tarah khā jāegā, kīrā unheñ ūn kī tarah hazm karegā. Lekin merī rāstī abad tak qāym rahegī, merī najāt pusht-dar-pusht barqarār rahegī.”

⁹ Ai Rab ke bāzū, uṭh. Jāg uṭh aur quwwat kā jāmā pahan le! Yoñ amal meñ ā jis tarah qadīm zamāne meñ āyā thā, jab tū ne muta'addid nasloñ pahle Rahab ko ṭukṛे ṭukṛे kar diyā, samundarī azhdahe ko chhed dālā. ¹⁰ Kyoñki tū hī ne samundar ko khushk kiyā, tū hī ne gahrāiyon kī tah par rāstā banāyā tāki wuh jinheñ tū ne ewazānā de kar chhuṛāyā thā us meñ se guzar sakeñ.

¹¹ Jinheñ Rab ne fidyā de kar chhuṛāyā hai wuh wāpas āeñge. Wuh shādiyānā bajā kar Siyyūn meñ dākhil hone, aur har ek kā sar abadī khushī ke tāj se ārāstā hogā. Kyoñki khushī aur shādmānī un par ghālib ā kar tamām ġham aur āh-o-zārī bhagā degī.

¹² “Maiñ, sirf maiñ hī tujhe tasallī detā hūn. To phir tū fānī insān se kyoñ ḍartī hai, jo ghās kī tarah murjhā kar khatm ho jātā hai? ¹³ Tū Rab apne Khāliq ko kyoñ bhūl gaī hai, jis ne āsmān ko khaime kī tarah tān liyā aur zamīn kī buniyād rakhī? Jab zālim tujhe tabāh karne par tulā rahtā hai to tū us ke taish se pūre din kyoñ khauf khātī rahtī hai? Ab us kā taish kahān rahā? ¹⁴ Jo zanjīroñ meñ jakaṛā huā hai wuh jald hī āzād ho jāegā. Na wuh mar kar qabr meñ utregā, na rotī se mahrūm rahegā. ¹⁵ Kyoñki maiñ Rab terā Khudā hūn jo samundar ko yoñ harkat meñ lātā hai ki wuh mutalātim ho kar garajne lagtā hai. Rabbul-afwāj merā nām hai. ¹⁶ Maiñ ne apne alfāz tere muñh meñ ḍāl kar tujhe apne hāth ke sāye meñ chhupāe rakhā hai tāki nae sire se āsmān ko tānūn, zamīn kī buniyādeñ rakhūn aur Siyyūn ko batāūn, ‘Tū merī qaum hai.’ ”

Ai Yarūshalam, Jāg Uṭh!

¹⁷ Ai Yarūshalam, uṭh. Jāg uṭh. Ai shahr jis ne Rab ke hāth se us kā ġhazab bharā pyālā pī liyā hai, khaṛī ho jā! Ab tū ne laṛkharā dene wāle pyāle ko ākhirī qatre tak chāṭ liyā hai. ¹⁸ Jitne bhī beṭe tū ne janm die un meñ se ek bhī nahīn rahā jo terī rāhnumāī kare. Jitne bhī beṭe tū ne pāle un meñ se ek bhī nahīn jo terā hāth pakār kar tere sāth chale. ¹⁹ Tujh par do āfateñ āīn yānī barbādī-o-tabāhī, kāl aur talwār. Lekin kis ne hamdardī kā izhār kiyā? Kis ne tujhe tasallī dī? ²⁰ Tere beṭe ġhash khā kar gir gae hain. Har galī meñ wuh jāl meñ phaṇse hue ġhazāl * kī tarah zamīn par taṛap rahe hain. Kyoñki Rab kā ġhazab un par nāzil huā hai, wuh ilāhī dānt-dapaṭ kā nishānā ban gae hain.

²¹ Chunāñche merī bāt sun, ai musībatzadā qaum, ai nashe meñ matwālī ummat, go tū mai ke asar se nahīn dagmagā rahī. ²² Rab terā āqā jo terā Khudā hai aur apnī qaum ke lie laṛtā hai wuh farmātā hai, “Dekh, maiñ ne tere hāth se wuh pyālā dūr kar diyā jo tere laṛkharāne kā sabab banā. Āindā tū merā ġhazab bharā pyālā nahīn piegī. ²³ Ab maiñ ise un ko pakārā dūngā jinhol ne tujhe aziyat pahuñchāī hai, jinhol ne tujh se kahā, ‘Aundhe muñh jhuk jā tāki ham tujh par se guzareñ.’ Us waqt terī pīṭh khāk meñ dhañs kar dūsron ke lie rāstā ban gaī thī.”

52

Zanjīroñ ko Tor!

* **51:20** ġhazāl-e-Afrīqā, oryx

¹ Ai Siyyūn, uṭh, jāg uṭh. Apnī tāqat se mulabbas ho jā! Ai muqaddas shahr Yarūshalam, apne shāndār kapre se ārāstā ho jā! Āindā kabhī bhī ghairmaiktūn yā nāpāk shakhs tujh meñ dākhil nahīn hogā. ² Ai Yarūshalam, apne āp se gard jhār kar kharī ho jā aur takht par baiṭh jā. Ai giriftār kī huī Siyyūn Beṭī, apnī gardan kī zanjīron ko khol kar un se āzād ho jā! ³ Kyoñki Rab farmātā hai, “Tumheñ muft meñ bechā gayā, aur ab tumheñ paise die bağhair chhuṛāyā jāegā.”

⁴ Kyoñki Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai, “Qadīm zamāne meñ merī qaum Misr chalī gaī tāki wahān pardes meñ rahe. Bād meñ Asūr ne bilāwajah us par zulm kiyā hai.” ⁵ Rab farmātā hai, “Ab jo ziyādatī merī qaum se ho rahī hai us kā mere sāth kyā wāstā hai?” Rab farmātā hai, “Merī qaum to muft meñ chhīn lī gaī hai, aur us par hukūmat karne wāle shekhī mār kar pūrā din mere nām par kufr bakte haiñ. ⁶ Chunāñche merī qaum mere nām ko jān legī, us din wuh pahchān legī ki maiñ hī wuhī hūn jo farmātā hai, ‘Maiñ hāzir hūn’!”

⁷ Us ke qadam kitne pyāre haiñ jo pahāroñ par chalte hue khushkhabrī sunātā hai. Kyoñki wuh amn-o-amān, khushī kā paigām aur najāt kā elān karegā, wuh Siyyūn se kahegā, “Terā Khudā Bādshāh hai!” ⁸ Sun! Tere pahredār āwāz buland kar rahe haiñ, wuh mil kar khushī ke nāre lagā rahe haiñ. Kyoñki jab Rab Koh-e-Siyyūn par wāpas āegā to wuh apnī ānkhoñ se is kā mushāhadā karenge.

9 Ai Yarūshalam ke khandarāt, shādiyānā bajāo, khushī ke gīt gāo! Kyoñki Rab ne apnī qaum ko tasallī dī hai, us ne ewazānā de kar Yarūshalam ko chhuṛāyā hai. **10** Rab apnī muqaddas qudrat tamām aqwām par zāhir karegā, duniyā kī intahā tak sab hamāre Khudā kī najāt dekhenge.

11 Jāo, chale jāo! Wahān se nikal jāo! Kisī bhī nāpāk chīz ko na chhūnā. Jo Rab kā sāmān uṭhāe chal rahe hain wuh wahān se nikal kar pāk-sāf raheñ. **12** Lekin lāzim nahīn ki tum bhāg kar rawānā ho jāo. Tumheñ achānak farār hone kī zarūrat nahīn hogī, kyoñki Rab tumhāre āge bhī chalegā aur tumhāre pīchhe bhī. Yon̄ Isrāīl kā Khudā donoñ taraf se tumhārī hifāzat karegā.

*Rab kā Paighambar Hamāre Gunāhoñ ko
Uṭhāegā*

13 Dekho, merā khādim kāmyāb hogā. Wuh sarbuland, mumtāz aur bahut sarfarāz hogā. **14** Tujhe dekh kar bahutoñ ke roṅgte khaṛe ho gae. Kyoñki us kī shakl itnī kharāb thī, us kī sūrat kisī bhī insān se kahīn zyādā bigarī huī thī. **15** Lekin ab bahut-sī qaumeñ use dekh kar hakkā-bakkā ho jāeñgī, bādshāh dam bakhud rah jāeñge. Kyoñki jo kuchh unheñ nahīn batāyā gayā use wuh dekhenge, aur jo kuchh unhoñ ne nahīn sunā us kī unheñ samajh āegī.

53

1 Lekin kaun hamāre paighām par īmān lāyā? Aur Rab kī qudrat kis par zāhir huī? **2** Us ke sāmne wuh koñpal kī tarah phūṭ niklā, us tāzā

aur mulāym shigūphe kī tarah jo կhushk zamīn meñ chhupī huī jaṛ se nikal kar phalne-phūlne lagtī hai. Na wuh կhūbsūrat thā, na shāndār. Ham ne use dekhā to us kī shakl-o-sūrat meñ kuchh nahīn thā jo hameñ pasand ātā. ³ Use haqīr aur mardūd samjhā jātā thā. Dukh aur bīmāriyān us kī sāthī rahīn, aur log yahān tak us kī tahqīr karte the ki use dekh kar apnā muñh pher lete the. Ham us kī kuchh qadar nahīn karte the.

⁴ Lekin us ne hamārī hī bīmāriyān uṭhā līn, hamārā hī dukh bhugat liyā. To bhī ham samjhe ki yih us kī munāsib sazā hai, ki Allāh ne կhud use mār kar կhāk meñ milā diyā hai. ⁵ Lekin use hamāre hī jarāym ke sabab se chhedā gayā, hamāre hī gunāhoṇ kī կhātir kuchlā gayā. Use sazā milī takī hameñ salāmatī hāsil ho, aur usī ke zakhmoṇ se hameñ shifā milī. ⁶ Ham sab bher-bakriyoṇ kī tarah āwārā phir rahe the, har ek ne apnī apnī rāh i᷍khtiyār kī. Lekin Rab ne use ham sab ke quṣūr kā nishānā banāyā.

⁷ Us par zulm huā, lekin us ne sab kuchh bardāshth kiyā aur apnā muñh na kholā, us bher kī tarah jise zabah karne ke lie le jāte hain. Jis tarah lelā bāl katarne wāloṇ ke sāmne կhāmosh rahtā hai usī tarah us ne apnā muñh na kholā. ⁸ Use zulm aur adālat ke hāth se chhīn liyā gayā. Us ke daur ke log—kis ne dhyān diyā ki us kā zindoṇ ke mulk se tālluq kaṭ gayā, ki wuh merī qaum ke jurm ke sabab se sazā kā nishānā ban gayā? ⁹ Muqarrar yih huā ki us kī qabr bedīnoṇ ke pās ho, ki wuh marte waqt ek amīr ke pās dafnāyā jāe, go na us ne tashaddud kiyā, na us

ke muñh meñ fareb thā.

¹⁰ Rab hī kī marzī thī ki use kuchle, use dukh pahuñchāe. Lekin jab wuh apnī jān ko qusūr kī qurbānī ke taur par degā to wuh apne farzandoñ ko dekhegā, apne dinoñ meñ izāfā karegā, wuh Rab kī marzī ko pūrā karne meñ kāmyāb hogā.
¹¹ Itnī taklīf bardāsht karne ke bād use phal nazar āegā, aur wuh ser ho jāegā. Apne ilm se merā rāst khādim bahutoñ kā insāf qāym karegā, kyoñki wuh un ke gunāhoñ ko apne ūpar uñhā kar dūr kar degā.

¹² Is lie maiñ use baroñ meñ hissā dūngā, aur wuh zorāwaroñ ke sāth lūt kā māl taqsim karegā. Kyoñki us ne apnī jān ko maut ke hawāle kar diyā, aur use mujrimoñ meñ shumār kiyā gayā. Hān, us ne bahutoñ kā gunāh uñhā kar dūr kar diyā aur mujrimoñ kī shafā'at kī.

54

Rab ne Yarūshalam ko Dubārā Qabūl Kar Liyā Hai

¹ Rab farmātā hai, “Khushī ke nāre lagā, tū jo beaulād hai, jo bachche ko janm hī nahīn de saktī. Buland āwāz se shādiyānā bajā, tū jise paidāish kā dard na huā. Kyoñki ab tark kī huī aurat ke bāchche shādīshudā aurat ke bāchchoñ se zyādā hain. ² Apne khaime ko barā banā, us ke parde har taraf bichhā! Bachat mat karnā! Khaime ke rasse lambe lambe karke mēkheñ mazbūtī se zamīn meñ thoñk de. ³ Kyoñki tū tezī se dāñh aur bāñh taraf phail jāegī, aur terī aulād dīgar qaumoñ par qabzā

karke tabāhshudā shahroñ ko az sar-e-nau ābād karegī.

⁴ Mat ḥarnā, terī ruswāī nahīn hogī. Sharmsār na ho, terī behurmatī nahīn hogī. Ab tū apnī jawānī kī sharmindagī bhūl jāegī, tere zahan se bewā hone kī zillat utar jāegī. ⁵ Kyoñki terā Khāliq terā shauhar hai, Rabbul-afwāj us kā nām hai, aur terā Chhurāne Wālā Isrāil kā Quddūs hai, jo pūrī duniyā kā Khudā kahlātā hai.”

⁶ Terā Khudā farmātā hai, “Tū matrūkā aur dil se majrūh bīwī kī mānind hai, us aurat kī mānind jis ke shauhar ne use radd kiyā, go us kī shādī us waqt huī jab kuñwārī hī thī. Lekin ab maiñ, Rab ne tujhe bulāyā hai. ⁷ Ek hī lamhe ke lie maiñ ne tujhe tark kiyā, lekin ab bare rahm se tujhe jamā karūñga. ⁸ Maiñ ne apne ghazab kā pūrā zor tujh par nāzil karke pal-bhar ke lie apnā chehrā tujh se chhupā liyā, lekin ab abadī shafqat se tujh par rahm karūñga.” Rab terā Chhurāne Wālā yih farmātā hai.

⁹ “Baré sailāb ke bād maiñ ne Nūh se qasam khāī thī ki āindā sailāb kabhī pūrī zamīn par nahīn aegā. Isī tarah ab maiñ qasam khā kar wādā kartā hūn ki āindā na maiñ kabhī tujh se nārāz hūngā, na tujhe malāmat karūñga. ¹⁰ Go pahāṛ haṭ jāeñ aur pahāriyāñ jumbish khāeñ, lekin merī shafqat tujh par se kabhī nahīn haṭegī, merā salāmatī kā ahd kabhī nahīn hilegā.” Yih Rab kā farmān hai jo tujh par tars khātā hai.

11 “Bechārī betī Yarūshalam! Shadīd tūfān tujh par se guzar gae haiñ, aur koī nahīñ hai jo tujhe tasallī de. Dekh, maiñ terī dīwāroñ ke patthar mazbūt chūne se jor dūngā aur terī buniyādon ko sang-e-lājaward * se rakh dūngā. **12** Maiñ terī dīwāroñ ko yāqūt, tere darwāzoñ ko āb-e-bahr † aur terī tamām fasīl ko qīmtī jawāhar se tāmīr karūninga. **13** Tere tamām farzand Rab se tālīm pāeñge, aur terī aulād kī salāmatī azīm hogī. **14** Tujhe insāf kī mazbūt buniyād par rakhā jāegā, chunāñche dūsroñ ke zulm se dūr rah, kyoñki darne kī zarūrat nahīñ hogī. Dahshatzadā na ho, kyoñki dahshat khāne kā sabab tere qarīb nahīñ äegā. **15** Agar koī tujh par hamlā kare bhī to yih merī taraf se nahīñ hogā, is lie har hamlā-āwar shikast khāegā.

16 Dekh, maiñ hī us lohār kā Khāliq hūn jo hawā de kar koeloñ ko dakhā detā hai tāki kām ke lie mauzūn hathiyār banā le. Aur maiñ hī ne tabāh karne wāle ko khalaq kiyā tāki wuh barbādī kā kām anjām de. **17** Chunāñche jo bhī hathiyār tujh par hamlā karne ke lie taiyār ho jāe wuh nākām hogā, aur jo bhī zabān tujh par ilzām lagāe use tū mujrim sābit karegī. Yihī Rab ke khādimoñ kā maurūsī hissā hai, maiñ hī un kī rāstbāzī barqarār rakhūngā.” Rab khud yih farmātā hai.

55

Rab ke pās Āo Tāki Zindagī Pāo

* 54:11 lapis lazuli † 54:12 beryl

¹ “Kyā tum pyāse ho? Āo, sab pānī ke pās āo! Kyā tumhāre pās paise nahīn? Idhar āo, saudā kharīd kar khānā khāo. Yahānī kī mai aur dūdh muft hai. Āo, use paise die bağhair kharīdo. ² Us par paise kyoñ kharch karte ho jo roṭī nahīn hai? Jo ser nahīn kartā us ke lie mehnat-mashaqqat kyoñ karte ho? Suno, suno merī bāt! Phir tum achchhī khurāk khāoge, behtarīn khāne se lutfandoz hogे. ³ Kān lagā kar mere pās āo! Suno to jīte rahoge.

Maiñ tumhāre sāth abadī ahd bāndhūngā, tumheñ un anmiñ mehrbāniyon se nawāzūngā jin kā wādā Dāūd se kiyā thā. ⁴ Dekh, maiñ ne muqarrar kiyā ki wuh aqwām ke sāmne merā gawāh ho, ki aqwām kā ra'is aur hukmrān ho. ⁵ Dekh, tū aisī qaum ko bulāegā jise tū nahīn jāntā, aur tujh se nāwāqif qaum Rab tere Khudā kī khātir tere pās daurī chalī āegī. Kyoñki jo Isrāīl kā Quddūs hai us ne tujhe shān-o-shaukat atā kī hai.”

Merā Kalām Betāsīr Nahīn Rahtā

⁶ Abhī Rab ko talāsh karo jabki use pāyā jā saktā hai. Abhī use pukāro jabki wuh qarīb hī hai. ⁷ Bedīn apnī burī rāh aur sharīr apne bure khayālāt chhoṛe. Wuh Rab ke pās wāpas āe to wuh us par rahm karegā. Wuh hamāre Khudā ke pās wāpas āe, kyoñki wuh farākhdilī se muāf kar detā hai.

⁸ Kyoñki Rab farmātā hai, “Mere khayālāt aur tumhāre khayālāt meñ aur merī rāhoñ aur tumhārī rāhoñ meñ baṛā farq hai. ⁹ Jitnā āsmān zamīn se ūñchā hai utnī hī merī rāheñ tumhārī

rāhoñ aur mere ķhayālāt tumhāre ķhayālāt se buland haiñ.

¹⁰ Bārish aur barf par ġhaur karo! Zamīn par paṛne ke bād yih ķhālī hāth wāpas nahīn ātī balki zamīn ko yoñ serāb kartī hai ki paude phūtne aur phalne-phūlne lagte haiñ balki pakte pakte bij bone wāle ko bij aur bhūke ko roṭī muhaiyā karte haiñ. ¹¹ Mere muñh se niklā huā kalām bhī aisā hī hai. Wuh ķhālī hāth wāpas nahīn āegā balki merī marzī pūrī karegā aur us meñ kāmyāb hogā jis ke lie maiñ ne use bhejā thā.

¹² Kyonki tum ķhushī se nikloge, tumheñ salāmatī se lāyā jāegā. Pahār aur pahāriyān tumhāre āne par bāgh bāgh ho kar shādiyānā bajāeñgī, aur maidān ke tamām darakht tāliyān bajāeñge. ¹³ Kāntedār jhāṛī kī bajāe jūnīpar kā darakht ugegā, aur bichchhūbūṭī kī bajāe mehndī phale phūlegī. Yoñ Rab ke nām ko jalāl milegā, aur us kī qudrat kā abadī aur anmiñ nishān qāym hogā.”

56

Har Shakhs Allāh kī Qaum meñ Shāmil Ho Saktā Hai

¹ Rab farmātā hai, “Insāf ko qāym rakho aur wuh kuchh kiyā karo jo rāst hai, kyonki merī najāt qarīb hī hai, aur merī rāstī zāhir hone ko hai. ² Mubārak hai wuh jo yoñ rāstī se liptā rahe. Mubārak hai wuh jo Sabat ke din kī behurmatī na kare balki use manāe, jo har bure kām se gurez kare.”

³ Jo pardesī Rab kā pairokār ho gayā hai wuh na kahe ki beshak Rab mujhe apnī qaum se alag kar rakhegā. Khwājāsarā bhī na soche ki hāy, maiñ sūkhā huā darakht hī hūn!

⁴ Kyoñki Rab farmātā hai, “Jo khwājāsarā mere Sabat ke din manāeñ, aise qadam uṭhāeñ jo mujhe pasand hoñ aur mere ahd ke sāth lipte rahañ wuh befikr raheñ. ⁵ Kyoñki maiñ unheñ apne ghar aur us kī chārdīwārī meñ aisī yādgār aur aisā nām atā karūnga jo betē-betiyān milne se kahīn behtar hogā. Aur jo nām maiñ unheñ dūngā wuh abadī hogā, wuh kabhī nahīn miñne kā.

⁶ Wuh pardesī bhī befikr raheñ jo Rab ke pairokār ban kar us kī ķhidmat karnā chāhte, jo Rab kā nām azīz rakh kar us kī ibādat karte, jo Sabat ke din kī behurmatī nahīn karte balki use manāte aur jo mere ahd ke sāth lipte rahte haiñ. ⁷ Kyoñki maiñ unheñ apne muqaddas pahār ke pās lā kar apne duā ke ghar meñ ķushī dilāūngā. Jab wuh merī qurbāngāh par apnī bham hone wālī aur zabah kī qurbāniyān chaṛhāeñge to wuh mujhe pasand āeñgī. Kyoñki merā ghar tamām qaumoñ ke lie duā kā ghar kahlāegā.”

⁸ Rab Qādir-e-mutlaq jo Isrāīl kī bikhrī huī qaum jamā kar rahā hai farmātā hai, “Un meñ jo ikatthe ho chuke haiñ maiñ aur bhī jamā kar dūngā.”

Qaum ke Rāhnumā Sust aur Lālchī Kutte Hain

⁹ Ai maidān ke tamām haiwāno, āo! Ai jangal ke tamām jānwaro, ā kar khāo! ¹⁰ Isrāīl ke

pahredār andhe haiñ, sab ke sab kuchh bhī nahīñ jānte. Sab ke sab bahre kutte haiñ jo bhaunk hī nahīñ sakte. Farsh par lete hue wuh achchhe achchhe khāb dekhte rahte haiñ. Ūnghnā unheñ kitnā pasand hai! ¹¹ Lekin yih kutte lālchī bhī haiñ aur kabhī ser nahīñ hote, hālānki gallābān kahlāte haiñ. Wuh samajh se khālī haiñ, aur har ek apnī apnī rāh par dhyān de kar apne hī nafā kī talāsh meñ rahtā hai. ¹² Har ek āwāz detā hai, “Āo, maiñ mai le ātā hūn! Āo, ham jī bhar kar sharāb pī leñ. Aur kal bhī aj kī tarah ho balki is se bhī zyādā raunaq ho!”

57

Rab Bedīnoñ kī Adālat Kartā Hai

¹ Rāstbāz halāk ho jātā hai, lekin kisī ko parwā nahīñ. Diyānatdār duniyā se chhīn lie jāte haiñ, lekin koī dhyān nahīñ detā. Koī nahīñ samajhtā ki rāstbāz ko burāī se bachne ke lie chhīn liyā jātā hai. ² Kyonki us kī manzil-e-maqsūd salāmatī hai. Sīdhī rāh par chalne wāle marte waqt pāñw phailā kar ārām karte haiñ.

³ “Lekin ai jādūgarnī kī aulād, zinākār aur fahhāshī ke bachcho, idhar āo! ⁴ Tum kis kā mazāq urā rahe ho, kis par zabān chalā kar munh chirāte ho? Tum mujrimoñ aur dhokebāzoñ ke hī bachche ho!

⁵ Tum balūt balki har ghane darakht ke sāye meñ mastī meñ ā jāte ho, wādiyoñ aur chaṭānoñ ke shigāfoñ meñ apne bachchoñ ko zabah karte ho. ⁶ Wādiyoñ ke ragare hue patthar terā hissā aur terā muqaddar ban gae haiñ. Kyonki unhīn

ko tū ne mai aur ġhallā kī nazareñ pesh kīn. Is ke madd-e-nazar maiñ apnā faislañ kyoñ badlūñ?

⁷ Tū ne apnā bistar ūniche pahār par lagāyā, us par chaṛh kar apnī qurbāniyān pesh kīn. ⁸ Apne ghar ke darwāze aur chaukhaṭ ke pīchhe tū ne apnī butparastī ke nishān lagāe. Mujhe tark karke tū apnā bistar bichhā kar us par leṭ gaī. Tū ne use itnā baṛā banā diyā ki dūsre bhī us par leṭ sakeñ. Phir tū ne ismatfaroshī ke paise muqarrar kie. Un kī sohbat tujhe kitnī pyārī thī, un kī barahnagī se tū kitnā lutf uṭhātī thī! ⁹ Tū kasrat kā tel aur khushbūdār krīm le kar Malik Dewatā ke pās gaī. Tū ne apne qāsidoñ ko dūr dūr balki Pātāl tak bhej diyā. ¹⁰ Go tū safr karte karte bahut thak gaī to bhī tū ne kabhī na kahā, ‘Fuzūl hai!’ Ab tak tujhe taqwiyat miltī rahī, is lie tū niḍhāl na huī.

¹¹ Tujhe kis se itnā Ḳhauf-o-hirās thā ki tū ne jhūṭ bol kar na mujhe yād kiyā, na parwā kī? Aisā hī hai nā, tū is lie merā Ḳhauf nahīn māntī ki maiñ Ḳhāmosh aur chhupā rahā.

¹² Lekin maiñ logoñ par terī nām-nihād rāstbāzī aur tere kām zāhir karūñga. Yaqīnan yih tere lie mufid nahīn hoṅge. ¹³ Ā, madad ke lie āwāz de! Dekhte haiñ ki tere butoñ kā majmuā tujhe bachā sakegā ki nahīn. Lekin aisā nahīn hogā balki unheñ hawā uṭhā le jāegī, ek phūnk unheñ urā degī.

Lekin jo mujh par bharosā rakhe wuh mulk ko mīrās meñ pāegā, muqaddas pahār us kī maurūsī milkiyat banegā.”

Rab Apnī Qaum kī Madad Karegā

¹⁴ Allāh farmātā hai, “Rāstā banāo, rāstā banāo! Use sāf-suthrā karke har rukāwaṭ dūr karo tāki merī qaum ā sake.” ¹⁵ Kyonki jo azīm aur sarbuland hai, jo abad tak takhtnashīn aur jis kā nām Quddūs hai wuh farmātā hai, “Maiñ na sirf bulandiyon ke maqdis meñ balki shikastāhāl aur farotan rūh ke sāth bhī sukūnat kartā hūn tāki farotan kī rūh aur shikastāhāl ke dil ko nai zindagī baikhshūn.” ¹⁶ Kyonki maiñ hameshā tak un ke sāth nahīn jhagarūngā, abad tak nārāz nahīn rahūngā. Warnā un kī rūh mere huzūr niqhāl ho jātī, un logoṇ kī jān jinheñ maiñ ne ɭhud ɭhalaq kiyā. ¹⁷ Maiñ Isrāīl kā nājāy manāfe dekh kar taish meñ āyā aur use sazā de kar apnā muñh chhupāe rakhā. To bhī wuh apne dil kī bargashtā rāhoṇ par chaltā rahā. ¹⁸ Lekin go maiñ us ke chāl-chalan se wāqif hūn maiñ use phir bhī shifā dūngā, us kī rāhnumāī karke use dubārā tasallī dūngā. Aur us ke jitne log mātam kar rahe haiñ ¹⁹ un ke lie maiñ hoñṭoṇ kā phal paidā karūngā.” Kyonki Rab farmātā hai, “Un kī salāmatī ho jo dūr hain aur un kī jo qarīb hain. Maiñ hī unheñ shifā dūngā.”

²⁰ Lekin bedīn mutalātim samundar kī mānind hain jo tham nahīn saktā aur jis kī lahren gand aur kichār uchhāltī rahtī hain. ²¹ Merā Khudā farmātā hai, “Bedīn salāmatī nahīn pāeñge.

58

Rab ko Pasandīdā Rozā

¹ Galā phāṛ kar āwāz de, ruk ruk kar bāt na kar! Narsinge kī-sī buland āwāz ke sāth merī qaum ko us kī sarkashī sunā, Yāqūb ke gharāne

ko us ke gunāhoṇ kī fahrist bayān kar. ² Roz baroz wuh merī marzī dariyāft karte haiṇ. Hāṇ, wuh merī rāhoṇ ko jānane ke shauqīn haiṇ, us qaum kī mānind jis ne apne Ḳhudā ke ahkām ko tark nahīn kiyā balki rāstbāz hai. Chunānche wuh mujh se munsifānā faisle māṅg kar zāhiran Allāh kī qurbat se lutfandoz hote haiṇ. ³ Wuh shikāyat karte haiṇ, ‘Jab ham rozā rakhte haiṇ to tū tawajjuh kyoṇ nahīn detā? Jab ham apne āp ko Ḳhāksār banā kar inkisārī kā izhār karte haiṇ to tū dhyān kyoṇ nahīn detā?’

Suno! Rozā rakhte waqt tum apnā kārobār māmūl ke mutābiq chalā kar apne mazdūroṇ ko dabāe rakhte ho. ⁴ Na sirf yih balki tum rozā rakhne ke sāth sāth jhagarṭe aur larṭe bhī ho. Tum ek dūsre ko sharārat ke mukke mārnē se bhī nahīn chūkte. Yih kaisī bāt hai? Agar tum yoṇ rozā rakho to is kī tawaqqo nahīn kar sakte ki tumhārī bāt āsmān tak pahuṇche. ⁵ Kyā mujhe is qism kā rozā pasand hai? Kyā yih kāfī hai ki bandā apne āp ko kuchh der ke lie Ḳhāksār banā kar inkisārī kā izhār kare? Ki wuh apne sar ko ābī narsal kī tarah jhukā kar ṭāṭ aur rākh meṇ let jāe? Kyā tum wāqaī samajhte ho ki yih rozā hai, ki aisā waqt Rab ko pasand hai?

⁶ Yih kis tarah ho saktā hai? Jo rozā maiṇ pasand kartā hūn wuh farq hai. Haqīqī rozā yih hai ki tū be'insāfī kī zanjīroṇ meṇ jakare huoṇ ko rihā kare, mazlūmoṇ kā juā haṭāe, kuchle huoṇ ko āzād kare, har jue ko toṛe, ⁷ bhūke ko apne khāne meṇ sharīk kare, beghar musībatzadā ko panāh de, barahnā ko kapre pahnāe aur apne rishtedār kī madad karne se gurez na kare!

⁸ Agar tū aisā kare to tū subah kī pahlī kirnoṇ kī tarah chamak uṭhegā, aur tere zakhm jald hī bhareṅge. Tab terī rāstbāzī tere āge āge chalegī, aur Rab kā jalāl tere pīchhe terī hifāzat karegā. ⁹ Tab tū fariyād karegā aur Rab jawāb degā. Jab tū madad ke lie pukāregā to wuh farmāegā, ‘Maiñ hāzir hūn.’

Apne darmiyān dūsron par juā dālne, ungliyān uthāne aur dūsron kī badnāmī karne kā silsilā ķhatm kar! ¹⁰ Bhūke ko apnī roṭī de aur mazlūmoṇ kī zarūriyāt pūrī kar! Phir terī raushnī andhere meñ chamak uṭhegī aur terī rāt dopahar kī tarah raushan hogī. ¹¹ Rab hameshā terī qiyādat karegā, wuh jhulaste hue ilāqoṇ meñ bhī terī jān kī zarūriyāt pūrī karegā aur tere āzā ko taqwiyat degā. Tab tū serāb bāgh kī mānind hogā, us chashme kī mānind jis kā pānī kabhī ķhatm nahīn hotā. ¹² Tere log qadīm khandārāt ko nae sire se tāmīr kareṅge. Jo buniyāden guzarī nasloṇ ne rakhī thīn unheñ tū dubārā rakhegā. Tab tū ‘Rakhne ko Band Karne Wālā’ aur ‘Galiyon ko Dubārā Rahne ke Qābil Banāne Wālā’ kahlāegā.

¹³ Sabat ke din apne paioṇ ko kām karne se rok. Mere muqaddas din ke daurān kārobār mat karnā balki use ‘Rāhatbaḵhsh’ aur ‘Muazzaz’ qarār de. Us din na māmūl kī rāhoṇ par chal, na apne kārobār chalā, na ķhālī gappeñ hānk. Yoṇ tū Sabat kā sahīh ehtirām karegā. ¹⁴ Tab Rab terī rāhat kā mambā hogā, aur maiñ tujhe rath meñ biṭhā kar mulk kī bulandiyōṇ par se guzarne dūṅgā, tujhe tere bāp Yāqūb kī mīrās meñ se ser karūṅga.” Rab ke muñh ne yih farmāyā hai.

59

*Tumhāre Qusūr ne Tumheñ Rab se Dür Kar
Diyā Hai*

¹ Yaqīnan Rab kā bāzū chhoṭā nahīn ki wuh
bachā na sake, us kā kān bahrā nahīn ki sun na
sake. ² Haqīqat meñ tumhāre bure kāmoñ ne
tumheñ us se alag kar diyā, tumhāre gunāhoñ
ne us kā chehrā tum se chhupāe rakhā, is lie
wuh tumhārī nahīn suntā. ³ Kyoñki tumhāre
hāth khūnālūdā, tumhārī ungliyāñ gunāh se
nāpāk haiñ. Tumhāre hoñt jhūt bolte aur
tumhārī zabān sharīr bāteñ phusphusātī hai.
⁴ Adālat meñ koī munsifānā muqaddamā nahīn
chalātā, koī sachche dalāyl pesh nahiñ kartā.
Log sachchāī se khālī bāton par etibār karke jhūt
bolte haiñ, wuh badkārī se hāmilā ho kar bedinī
ko janm dete haiñ. ⁵⁻⁶ Wuh zahrile sāñpon ke
andoñ par bait̄h jāte haiñ tāki bachche nikleñ.
Jo un ke ande khāe wuh mar jātā hai, aur
agar un ke ande dabāe to zahrilā sāñp nikal
ātā hai. Yih log makarī ke jāle tān lete haiñ,
aisā kaprā jo pahnane ke lie bekār hai. Apne
hāthoñ ke banāe hue is kaprē se wuh apne āp
ko dhāñp nahīn sakte. Un ke āmāl bure hī haiñ,
un ke hāth tashaddud hī karte haiñ. ⁷ Jahāñ
bhī ghalat kām karne kā mauqā mile wahāñ
un ke pāñw bhāg kar pahuñch jāte haiñ. Wuh
bequsūr ko qatl karne ke lie taiyār rahte haiñ.
Un ke khayālāt sharīr hī haiñ, apne pīchhe wuh
tabāhī-o-barbādī chhor jāte haiñ. ⁸ Na wuh
salāmatī kī rāh jānte haiñ, na un ke rāston meñ
insāf pāyā jātā hai. Kyoñki unhoñ ne unheñ

tereḥā-merḥā banā rakhā hai, aur jo bhī un par chale wuh salāmatī ko nahīn jāntā.

Taubā kī Duā

9 Isī lie insāf ham se dūr hai, rāstī ham tak pahuṇchtī nahīn. Ham raushnī ke intazār meñ rahte haiñ, lekin afsos, andherā hī andherā nazar ātā hai. Ham āb-o-tāb kī ummīd rakhte haiñ, lekin afsos, jahān bhī chalte haiñ wahān ghanī tārīkī chhāī rahtī hai. **10** Ham andhoñ kī tarah dīwār ko hāth se chhū chhū kar rāstā mālūm karte haiñ, āṅkhoñ se mahrūm logoñ kī tarah ṭaṭol ṭaṭol kar āge baṛhte haiñ. Dopahar ke waqt bhī ham ḥokar khā khā kar yoñ phirte haiñ jaise dhundalkā ho. Go ham tanāwar logoñ ke darmiyān rahte haiñ, lekin khud murdoñ kī mānind haiñ. **11** Ham sab niḍhāl hālat meñ rīchhoñ kī tarah ḡhurrāte, kabūtaroñ kī mānind ḡhūn ḡhūn karte haiñ. Ham insāf ke intazār meñ rahte haiñ, lekin besūd. Ham najāt kī ummīd rakhte haiñ, lekin wuh ham se dūr hī rahtī hai.

12 Kyonki hamāre muta'addid jarāym tere sāmne haiñ, aur hamāre gunāh hamāre ķhilāf gawāhī dete haiñ. Hameñ mutawātir apne jarāym kā ehsās hai, ham apne gunāhoñ se ķhūb wāqif haiñ. **13** Ham mānte haiñ ki Rab se bewafā rahe balki us kā inkār bhī kiyā hai. Ham ne apnā muñh apne Ķhudā se pher kar zulm aur dhone kī bāten phailāī haiñ. Hamāre diloñ meñ jhūt kā bij baṛhte baṛhte muñh meñ se niklā. **14** Natije meñ insāf pīchhe haṭ gayā, aur rāstī dūr kharī rahtī hai. Sachchāī chauk meñ ḥokar khā kar gir gaī hai, aur diyānatdārī dākhil hī nahīn ho saktī. **15** Chunānche sachchāī kahīn bhī pāī

nahīn jātī, aur ġhalat kām se gurez karne wāle ko lūṭā jātā hai.

Rab kā Jawāb

Yih sab kuchh Rab ko nazar āyā, aur wuh nākhush thā ki insāf nahīn hai. ¹⁶ Us ne dekhā ki koī nahīn hai, wuh hairān huā ki mudākhalat karne wālā koī nahīn hai. Tab us ke zorāwar bāzū ne us kī madad kī, aur us kī rāstī ne us ko sahārā diyā. ¹⁷ Rāstī ke zirābaktar se mulabbas ho kar us ne sar par najāt kā ķhod rakhā, intaqām kā libās pahan kar us ne ġhairat kī chādar oṛh lī. ¹⁸ Har ek ko wuh us kā munāsib muāwazā degā. Wuh mukhālifoṇ par apnā ġhazab nāzil karegā aur dushmanoṇ se badlā legā balki jazīroṇ ko bhī un kī harkatoṇ kā ajr degā. ¹⁹ Tab insān maġhrib meñ Rab ke nām kā khauf māneṅge aur mashriq meñ use jalāl deṅge. Kyoṅki wuh Rab kī phūnk se chalāe hue zordār sailāb kī tarah un par tūt paṛegā.

²⁰ Rab farmātā hai, “Chhuṛāne Wālā Koh-e-Siyyūn par āegā. Wuh Yāqūb ke un farzandoṇ ke pās āegā jo apne gunāhoṇ ko chhoṛ kar wāpas āeṅge.”

²¹ Rab farmātā hai, “Jahān tak merā tālluq hai, un ke sāth merā yih ahd hai: Merā Rūh jo tujh par ṭhahṛā huā hai aur mere alfāz jo maiñ ne tere muñh meñ dāle haiñ wuh ab se abad tak na tere muñh se, na terī aulād ke muñh se aur na terī aulād kī aulād se haṭeṅge.” Yih Rab kā farmān hai.

60

Aqwām Yarūshalam ke Nūr ke pās Āeṅgī

¹ “Uṭh, kharī ho kar chamak uṭh. Kyoñki terā nūr ā gayā hai, aur Rab kā jalāl tujh par tulū huā hai. ² Kyoñki go zamīn par tārīkī chhāī huī hai aur aqwām ghane andhere meñ rahtī hain, lekin tujh par Rab kā nūr tulū ho rahā hai, aur us kā jalāl tujh par zāhir ho rahā hai. ³ Aqwām tere nūr ke pās aur bādshāh us chamaktī-damaktī raushnī ke pās āeñge jo tujh par tulū hogī.

⁴ Apnī nazar uṭhā kar chāroñ taraf dekh! Sab ke sab jamā ho kar tere pās ā rahe hain. Tere bete dūr dūr se pahuñch rahe hain, aur terī betiyon ko god meñ uṭhā kar qarib lāyā jā rahā hai. ⁵ Us waqt tū yih dekh kar chamak uṭhegī. Terā dil khushī ke māre tezī se dhaṛakne lagegā aur kushādā ho jāegā. Kyoñki samundar ke khazāne tere pās lāe jāeñge, aqwām kī daulat tere pās pahuñchegī. ⁶ Üñton kā ghol balki Midiyān aur Aifā ke jawān üñt tere mulk ko dhāñp deñe. Wuh sone aur bañhūr se lade hue aur Rab kī hamd-o-sanā karte hue Mulk-e-Sabā se āeñge. ⁷ Qīdar kī tamām bher-bakriyān tere hawāle kī jāeñgī, aur Nabāyat ke mendhe terī khidmat ke lie hāzir hone. Unheñ merī qurbāngāh par charhāyā jāegā aur maiñ unheñ pasand karūnga. Yoñ maiñ apne jalāl ke ghar ko shāñ-o-shaukat se ārāstā karūnga.

⁸ Yih kaun hain jo bādalōñ kī tarah aur kābuk ke pās wāpas āne wāle kabūtarōñ kī mānind ur kar ā rahe hain? ⁹ Yih Tarsīs ke zabardast bahrī jahāz hain jo tere pās pahuñch rahe hain. Kyoñki jazīre mujh se ummīd rakhte hain. Yih jahāz tere betoñ ko un kī sone-chāndī samet dūr-darāz ilāqoñ se le kar ā rahe hain. Yoñ Rab tere

Khudā ke nām aur Isrāīl ke Quddūs kī tāzīm hogī jis ne tujhe shān-o-shaukat se nawāzā hai.

¹⁰ Pardesī terī dīwāreñ az sar-e-nau tāmīr karenge, aur un ke bādshāh terī қhidmat karenge. Kyoñki go maiñ ne apne ġhazab meñ tujhe sazā dī, lekin ab maiñ apne fazl se tujh par rahm karūñga. ¹¹ Terī fasīl ke darwāze hameshā khule raheñge. Unheñ na din ko band kiyā jāegā, na rāt ko tāki aqwām kā māl-o-daulat aur un ke giriftār kie gae bādshāhoñ ko shahr ke andar lāyā jā sake. ¹² Kyoñki jo qaum yā saltanat terī қhidmat karne se inkār kare wuh barbād ho jāegī, use pūre taur par tabāh kiyā jāegā.

¹³ Lubnān kī shān-o-shaukat tere sāmne hāzir hogī. Jūnīpar, sanobar aur saro ke darakht mil kar tere pās æñge tāki mere maqdis ko ārāstā karen. Yon maiñ apne pāñwoñ kī chaukī ko jalāl dūñgā. ¹⁴ Tujh par zulm karne wālon ke beṭe jhuk jhuk kar tere huzūr æñge, terī tahqīr karne wāle tere pāñwoñ ke sāmne aundhe muñh ho jāeñge. Wuh tujhe ‘Rab kā Shahr’ aur ‘Isrāīl ke Quddūs kā Siyyūn’ qarār deñge. ¹⁵ Pahle tujhe tark kiyā gayā thā, log tujh se nafrat rakhte the, aur tujh meñ se koī nahiñ guzartā thā. Lekin ab maiñ tujhe abadī fakhr kā bāis banā dūñgā, aur tamām nasleñ tujhe dekh kar ķhush hoñgī.

¹⁶ Tū aqwām kā dūdh piegī, aur bādshāh tujhe dūdh pilāeñge. Tab tū jān legī ki maiñ Rab terā Najātdahindā hūñ, ki maiñ jo Yāqūb kā Zabardast Sūrmā hūñ terā Chhurāne Wālā hūñ.

¹⁷ Main tere pītal ko sone meñ, tere lohe ko chāndī meñ, terī lakařī ko pītal meñ aur tere patthar ko lohe meñ badlūñgā. Main

salāmatī ko terī muhāfiz aur rāstī ko terī nigarān banāūningā. ¹⁸ Ab se tere mulk meñ na tashaddud kā zikr hogā, na barbādī-o-tabāhī kā. Ab se terī chārdīwārī ‘Najāt’ aur tere darwāze ‘Hamd-o-Sanā’ kahlāeñge.

¹⁹ Āindā tujhe na din ke waqt sūraj, na rāt ke waqt chānd kī zarūrat hogī, kyoñki Rab hī terī abadī raushnī hogā, terā Khudā hī terī āb-o-tāb hogā. ²⁰ Āindā terā sūraj kabhī ghurūb nahīñ hogā, terā chānd kabhī nahīñ ghaṭegā. Kyoñki Rab terā abadī nūr hogā, aur mātam ke tere din khatm ho jāeñge.

²¹ Tab terī qaum ke tamām afrād rāstbāz hoñge, aur mulk hameshā tak un kī milkiyat rahegā. Kyoñki wuh mere hāth se lagāī huī panīrī hoñge, mere hāth kā kām jis se maiñ apnā jalāl zāhir karūninga. ²² Tab sab se chhoṭe khāndān kī tādād baṛh kar hazār afrād par mushtamil hogī, sab se kamzor kumbā tāqatwar qaum banegā. Muqarrarā waqt par maiñ, Rab yih sab kuchh tezī se anjām dūningā.”

61

Mātam kā Waqt Khatm Hai

¹ Rab Qādir-e-mutlaq kā Rūh mujh par hai, kyoñki Rab ne mujhe tel se masah karke ġharīboñ ko khushkhabrī sunāne kā ikhtiyār diyā hai. Us ne mujhe shikastādiloñ kī marham-paṭṭī karne ke lie aur yih elān karne ke lie bhejā hai ki qaidiyoñ ko rihāī milegī aur zanjīroñ meñ jakare hue āzād ho jāeñge, ² ki bahālī kā sāl aur hamāre Khudā ke intaqām kā din ā gayā hai. Us

ne mujhe bhejā hai ki maiñ tamām mātam karne wāloñ ko tasallī dūn ³ aur Siyyūn ke sogwāroñ ko dilāsā de kar rākh ke bajāe shāndār tāj, mātam ke bajāe ɭhushī kā tel aur shikastā rūh ke bajāe hamd-o-sanā kā libās muhaiyā karūn.

Tab wuh ‘Rāstī ke Darakht’ kahlāeñge, aise paude jo Rab ne apnā jalāl zāhir karne ke lie lagāe hain. ⁴ Wuh qadīm khandarāt ko az sare-nau tāmīr karke der se barbād hue maqāmoñ ko bahāl kareñge. Wuh un tabāhshudā shahroñ ko dubārā qāym kareñge jo nasl-dar-nasl wīrān-o-sunsān rahe hain. ⁵ Ghairmulkī khaṛe ho kar tumhārī bher-bakriyoñ kī gallābānī kareñge, pardesi tumhāre khetoñ aur bāghoñ meñ kām kareñge. ⁶ Us waqt tum ‘Rab ke Imām’ kahlāoge, log tumheñ ‘Hamāre Khudā ke Khādim’ qarār deñge.

Tum aqwām kī daulat se lutfandoz hogे, un kī shān-o-shaukat apnā kar us par faṄhr karoge. ⁷ Tumhārī sharmindagī nahīn rahegī balki tum izzat kā dugnā hissā pāoge, tumhārī ruswāī nahīn rahegī balki tum shāndār hissā milne ke bāis shādiyānā bajāoge. Kyoñki tumheñ watan meñ dugnā hissā milegā, aur abadī ɭhushī tumhārī mīrās hogī.

⁸ Kyoñki Rab farmātā hai, “Mujhe insāf pasand hai. Maiñ ġhāratgarī aur kajrawī se nafrat rakhtā hūn. Maiñ apne logoñ ko wafādārī se un kā ajr dūngā, maiñ un ke sāth abadī ahd bāndhūngā. ⁹ Un kī nasl aqwām meñ aur un kī aulād dīgar ummatōñ meñ mashhūr hogī. Jo

bhī unheñ dekhe wuh jān legā ki Rab ne unheñ barkat dī hai.”

¹⁰ Maiñ Rab se nihāyat hī shādmān hūn, merī jān apne Khudā kī tārif meñ khushī ke gīt gātī hai. Kyonki jis tarah dūlhā apnā sar imām kī-sī pagarī se sajātā aur dulhan apne āp ko apne zewarāt se ārāstā kartī hai usī tarah Allāh ne mujhe najāt kā libās pahnā kar rāstī kī chādar meñ lapeṭā hai. ¹¹ Kyonki jis tarah zamīn apnī hariyālī ko nikalne detī aur bāgh apne bijoñ ko phūṭne detā hai usī tarah Rab Qādir-e-mutlaq aqwām ke sāmne apnī rāstī aur satāish phūṭne degā.

62

Yarūshalam kī Bahālī

¹ Siyyūn kī khātir maiñ khāmosh nahīn rahūngā, Yarūshalam kī khātir tab tak ārām nahīn karūngā jab tak us kī rāstī tulū-e-subah kī tarah na chamke aur us kī najāt mashāl kī tarah na bhaṛke.

² Aqwām terī rāstī dekheñgī, tamām bādshāh terī shān-o-shaukat kā mushāhadā kareñge. Us waqt tujhe nayā nām milegā, aisā nām jo Rab kā apnā muñh muta'ayyin karegā. ³ Tū Rab ke hāth meñ shāndār tāj aur apne Khudā ke hāth meñ shāhī kulāh hogī. ⁴ Āindā log tujhe na kabhī ‘Matrūkā’ na tere mulk ko ‘Wīrān-o-Sunsān’ qarār deñge balki tū merā Lutf aur terā mulk Byāhī kahlāegā. Kyonki Rab tujh se lutfandoz hogā, aur terā mulk shādīshudā hogā. ⁵ Jis tarah jawān ādmī kuñwārī se shādī kartā hai usī tarah tere farzand tujhe byāh leñge. Aur

jis tarah dūlhā dulhan ke bāis қhushī manātā hai usī tarah terā Қhudā tere sabab se қhushī manāegā.

6 Ai Yarūshalam, maiñ ne terī fasīl par pahredār lagāe hain jo din rāt āwāz deñ. Unheñ ek lamhe ke lie bhī қhāmosh rahne kī ijāzat nahīn hai. Ai Rab ko yād dilāne wālo, us waqt tak na қhud ārām karo, **7** na Rab ko ārām karne do jab tak wuh Yarūshalam ko az sar-e-nau qāym na kar le. Jab pūrī duniyā shahr kī tārif karegī tab hī tum sukūn kā sāns le sakte ho. **8** Rab ne apne dāen hāth aur zorāwar bāzū kī qasam khā kar wādā kiyā hai, “Āindā na maiñ terā ғhallā tere dushmanoñ ko khilāūngā, na barī mehnat se banāī gaī terī mai ko ajnabiyoñ ko pilāūngā. **9** Kyoñki āindā fasal kī kaṭāī karne wāle hī Rab kī satāish karte hue use khāeñge, aur angūr chunane wāle hī mere maqdis ke sahnoñ meñ ā kar un kā ras pieñge.”

10 Dākhil ho jāo, shahr ke darwāzoñ meñ dākhil ho jāo! Qaum ke lie rāstā taiyār karo! Rāstā banāo, rāstā banāo! Use pattharoñ se sāf karo! Tamām aqwām ke ūpar jhandā gār do!

11 Kyoñki Rab ne duniyā kī intahā tak elān kiyā hai, “Siyyūn Betī ko batāo ki dekh, terī najāt āne wālī hai. Dekh, us kā ajr us ke pās hai, us kā inām us ke āge āge chal rahā hai.” **12** Tab wuh ‘Muqaddas Qaum’ aur ‘Wuh Qaum Jise Rab ne Ewazānā de Kar Chhurāyā Hai’ kahlāeñge. Ai Yarūshalam Betī, tū ‘Marḡhūn’ aur ‘Ghairmatrūkā Shahr’ kahlāegī.

63

Allāh Apnī Qaum kī Adālat Kartā Hai

¹ Yih kaun hai jo Adom se ā rahā hai, jo surkh surkh kapre pahne Busrā Shahr se pahunch rahā hai? Yih kaun hai jo rob se mulabbas barī tāqat ke sāth āge bārh rahā hai? “Maiñ hī hūn, wuh jo insaf se boltā, jo barī qudrat se tujhe bachātā hai.”

² Tere kapre kyoñ itne lāl haiñ? Lagtā hai ki terā libās hauz meñ angūr kuchalne se surkh ho gayā hai.

³ “Maiñ angūroñ ko akelā hī kuchaltā rahā hūn, aqwām meñ se koī mere sāth nahīn thā. Maiñ ne ġhusse meñ ā kar unheñ kuchlā, taish meñ unheñ raundā. Un ke khūn kī chhīnṭen mere kapron par par gaīn, merā sārā libās ālūdā huā. ⁴ Kyoñki merā dil intaqām lene par tulā huā thā, apnī qaum kā ewazānā dene kā sāl ā gayā thā. ⁵ Maiñ ne apne irdgird nazar daurāī, lekin koī nahīn thā jo merī madad kartā. Maiñ hairān thā ki kisī ne bhī merā sāth na diyā. Chunānche mere apne bāzū ne merī madad kī, aur mere taish ne mujhe sahārā diyā. ⁶ Ġhusse meñ ā kar maiñ ne aqwām ko pāmāl kiyā, taish meñ unheñ madhosh karke un kā khūn zamīn par girā diyā.”

Rab kī Tamjīd

⁷ Maiñ Rab kī mehrbāniyān sunāūñgā, us ke qabil-e-tārif kāmoñ kī tamjīd karūñga. Jo kuchh Rab ne hamāre lie kiyā, jo muta'addid bhalāiyān us ne apne rahm aur bare fazl se Isrāīl ko dikhāī haiñ un kī satāish karūñga.

⁸ Us ne farmāyā, "Yaqīnan yih merī qaum ke haiñ, aise farzand jo bewafā nahīn hoṅge." Yih kah kar wuh un kā Najātdahindā ban gayā, ⁹ wuh un kī tamām musībat meñ sharīk huā, aur us ke huzūr ke farishte ne unheñ chhuṭkārā diyā. Wuh unheñ pyār kartā, un par tars khātā thā, is lie us ne ewazānā de kar unheñ chhurāyā. Hān, qadīm zamāne se āj tak wuh unheñ uṭhāe phirtā rahā.

¹⁰ Lekin wuh sarkash hue, unhoñ ne us ke quddūs Rūh ko dugh pahuñchāyā. Tab wuh muṛ kar un kā dushman ban gayā. Khud wuh un se larne lagā.

¹¹ Phir us kī qaum ko wuh qadīm zamānā yād āyā jab Mūsā apnī qaum ke darmiyān thā, aur wuh pukār uṭhe, "Wuh kahān hai jo apnī bherbakriyon ko un ke gallābānoñ samet samundar meñ se nikāl lāyā? Wuh kahān hai jis ne apne Rūhul-quds ko un ke darmiyān nāzil kiyā, ¹² jis kī jalālī qudrat Mūsā ke dāenī hāth hāzir rahī tāki us ko sahārā de? Wuh kahān hai jis ne pānī ko Isrāiliyon ke sāmne taqṣīm karke apne lie abadī shohrat paidā kī ¹³ aur unheñ gahrāiyoñ meñ se guzarne diyā? Us waqt wuh khule maidān meñ chalne wāle ghoṛe kī tarah ārām se guzare aur kahīn bhī ḥokar na khāi. ¹⁴ Jis tarah gāybail ārām ke lie wādī meñ utarte hain usī tarah unheñ Rab ke Rūh se ārām aur sukūn hāsil huā."

Isī tarah tū ne apnī qaum kī rāhnumāī kī tāki tere nām ko jalāl mile.

Taubā kī Duā

¹⁵ Ai Allāh, āsmān se ham par nazar ḥāl, bulandiyon par apnī muqaddas aur shāndār

sukūnatgāh se dekh! Is waqt terī ghairat aur qudrat kahān̄ hai? Ham terī narmī aur mehrbāniyon se mahrūm rah gae hain! ¹⁶ Tū to hamārā Bāp hai. Kyonki Ibrāhīm hameñ nahīn̄ jāntā aur Isrāīl hameñ nahīn̄ pahchāntā, lekin tū, Rab hamārā Bāp hai, qadīm zamāne se hī terā nām ‘Hamārā Chhurāne Wālā’ hai. ¹⁷ Ai Rab, tū hameñ apnī rāhoñ se kyon bhaṭakne detā hai? Tū ne hamāre diloñ ko itnā sakht kyon kar diyā ki ham terā khauf nahīn̄ mān̄ sakte? Hamārī khātir wāpas ā! Kyonki ham tere khādim, terī maurūsī milkiyat ke qabile hain. ¹⁸ Terā maqdis thorī hī der ke lie terī qaum kī milkiyat rahā, lekin ab hamāre mukhālifoñ ne use pāñwoñ tale raund dālā hai. ¹⁹ Lagtā hai ki ham kabhī terī hukūmat ke taht nahīn̄ rahe, ki ham par kabhī tere nām kā ḥappā nahīn̄ lagā thā.

64

¹ Kāsh tū āsmān ko phāṛ kar utar āe, ki pahāṛ tere sāmne thartharāeñ. ² Kāsh tū ḫāliyoñ ko bhaṛkā dene wālī āg yā pānī ko ek dam ubālne wālī ātish kī tarah nāzil ho tāki tere dushman terā nām jān leñ aur qaumeñ tere sāmne laraz uṭheñ! ³ Kyonki qadīm zamāne meñ jab tū khaufnāk aur ghairmutawaqqe kām kiyā kartā thā to yoñ hī nāzil huā, aur pahāṛ yoñ hī tere sāmne kānpne lage. ⁴ Qadīm zamāne se hī kisī ne tere siwā kisī aur Khudā ko na dekhā na sunā hai. Sirf tū hī aisā Khudā hai jo un kī madad kartā hai jo tere intazār meñ rahte hain.

⁵ Tū un se miltā hai jo khushī se rāst kām karte, jo terī rāhoñ par chalte hue tujhe yād karte hain!

Afsos, tū ham se nārāz huā, kyoñki ham shurū se terā gunāh karke tujh se bewafā rahe haiñ. To phir ham kis tarah bach jāeñge? ⁶ Ham sab nāpāk ho gae haiñ, hamāre tamām nām-nihād rāst kām gande chīthaṛon kī mānind haiñ. Ham sab pattoñ kī tarah murjhā gae haiñ, aur hamāre gunāh hameñ hawā ke jhoñkoñ kī tarah uṛā kar le jā rahe haiñ.

⁷ Koī nahīñ jo terā nām pukāre yā tujh se li-paṭne kī koshish kare. Kyoñki tū ne apnā chehrā ham se chhupā kar hameñ hamāre quſūron ke hawāle chhoṛ diyā hai.

⁸ Ai Rab, tāham tū hī hamārā Bāp, hamārā kumhār hai. Ham sab miṭṭī hī haiñ jise tere hāth ne tashkīl diyā hai. ⁹ Ai Rab, had se zyādā ham se nārāz na ho! Hamāre gunāh tujhe hameshā tak yād na raheñ. Zarā is kā lihāz kar ki ham sab terī qaum haiñ. ¹⁰ Tere muqaddas shahr wīrān ho gae haiñ, yahān tak kī Siyyūn bhī bayābān hī hai, Yarūshalam wīrān-o-sunsān hai. ¹¹ Hamārā muqaddas aur shāndār ghar jahān hamāre bāpdādā terī satāish karte the nazar-e-ātish ho gayā hai, jo kuchh bhī ham azīz rakhte the wuh khanḍar ban gayā hai.

¹² Ai Rab, kyā tū in wāqiyāt ke bāwujūd bhī apne āp ko ham se dūr rakhegā? Kyā tū khāmosh rah kar hameñ had se zyādā past hone degā?.

65

Rab kā Ḍhazab Qaum par Nāzil Hogā

¹ “Jo mere bāre meñ dariyāft nahīn karte the unheñ maiñ ne mujhe dhūnqne kā mauqā diyā. Jo mujhe talāsh nahīn karte the unheñ maiñ ne mujhe pāne kā mauqā diyā. Maiñ bolā, ‘Maiñ hāzir hūn, maiñ hāzir hūn!’ Hālāñki jis qaum se maiñ mukhātib huā wuh merā nām nahīn pukārtī thī.

² Din-bhar maiñ ne apne hāth phailāe rakhe tāki ek sarkash qaum kā istiqbāl karūn, hālāñki yih log ġhalat rāh par chalte aur apne kajrau kħayālāt ke pīchhe pare rahte haiñ. ³ Yih mutawātir aur mere rūbarū hī mujhe nārāz karte haiñ. Kyonki yih bāgħoñ meñ qurbāniyān chaṛħā kar īnṭoñ kī qurbāngāhoñ par baķhūr jalāte haiñ. ⁴ Yih qabristān meñ baith kar khufiyā ġħarōñ meñ rāt guzārte haiñ. Yih suar kā gosht khāte haiñ, un kī degoñ meñ qābil-e-ghin shorbā hotā hai. ⁵ Sāth sāth yih ek dūsre se kahte haiñ, ‘Mujh se dūr raho, qarīb mat ānā! Kyonki maiñ terī nisbat kahīn zyādā muqaddas hūn.’

Is qism ke log merī nāk meñ dhueñ kī mānind haiñ, ek āg jo din-bhar jaltī rahtī hai. ⁶ Dekho, yih bāt mere sāmne hī qalamband huī hai ki maiñ kħāmosh nahīn rahūngā balki pūrā pūrā ajr dūngā. Maiñ un kī jholī un ke ajr se bhar dūngā.” ⁷ Rab farmātā hai, “Unheñ na sirf un ke apne gunāhoñ kī sazā milegī balki bāpdādā ke gunāhoñ kī bhī. Chūnki unhoñ ne pahāroñ par baķhūr kī qurbāniyān chaṛħā kar merī tahqīr kī is lie maiñ un kī jholī un kī harkatoñ ke muāwaze se bhar dūngā.”

Maut na Chuno Balki Hayāt!

⁸ Rab farmātā hai, “Jab tak angūr meñ thorā-sā ras bāqī ho log kahte hain, ‘Use zāe mat karnā, kyoñki ab tak us meñ kuchh na kuchh hai jo barkat kā bāis hai.’ Maiñ Isrāil ke sāth bhī aisā hī karūnga. Kyoñki apne khādimon kī khātitr maiñ sab ko nest nahīn karūnga. ⁹ Maiñ Yāqūb aur Yahūdāh ko aisī aulād baikhsh dūngā jo mere pahāroñ ko mīrās meñ pāegī. Tab pahār mere barguzīdon kī milkiyat hōnge, aur mere khādim un par baseñge. ¹⁰ Wādī-e-Shārūn meñ bherbakriyān chareñgī, Wādī-e-Akūr merī gāy-bail ārām kareñge. Yih sab kuchh merī us qaum ko dastyāb hogā jo merī tālib rahegī.

¹¹ Lekin tum jo Rab ko tark karke mere muqaddas pahār ko bhūl gae ho, khābardār! Go is waqt tum khushqismatī ke dewatā Jad ke lie mez bichhāte aur taqdīr ke dewatā Manāt ke lie mai kā bartan bhar dete ho, ¹² lekin tumhārī taqdīr aur hai. Maiñ ne tumhāre lie talwār kī taqdīr muqarrar kī hai. Tum sab ko qasāī ke sāmne jhuknā paregnā, kyoñki jab maiñ ne tumheñ bulāyā to tum ne jawāb na diyā. Jab maiñ tum se hamkalām huā to tum ne na sunā balki wuh kuchh kiyā jo mujhe burā lagā. Tum ne wuh kuchh ikhtiyār kiyā jo mujhe nāpasand hai.”

¹³ Is lie Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai, “Mere khādim khānā khāeñge, lekin tum bhūke rahoge. Mere khādim pānī pieñge, lekin tum pyāse rahoge. Mere khādim masrūr hōnge, lekin tum sharmsār hoge. ¹⁴ Mere khādim khushī ke māre shādiyānā bajāeñge, lekin tum

ranjīdā ho kar ro paṛoge, tum māyūs ho kar wāwailā karoge. ¹⁵ Ākhirkār tumhārā nām hī mere barguzidoṇ ke pās bāqī rahegā, aur wuh bhī sirf lānat ke taur par istemāl hogā. Qasam khāte waqt wuh kaheṅge, ‘Rab Qādir-e-mutlaq tumheṇ isī tarah qatl kare.’ Lekin mere kħādimoṇ kā ek aur nām rakhā jāegā. ¹⁶ Mulk meñ jo bhī apne lie barkat māṅge yā qasam khāe wuh wafādār Khudā kā nām legā. Kyoñki guzarī musibatoṇ kī yādeṇ miṭ jāeṅgī, wuh merī āñkhoṇ se chhup jāeṅgī.

Nae Zamāne kā Āghāz

¹⁷ Kyoñki maiñ nayā āsmān aur naī zamīn khalaq karūṅga. Tab guzarī chīzeṇ yād nahīn āeṅgī, un kā khayāl tak nahīn aegā.

¹⁸ Chunāñche kħush-o-kħurram ho! Jo kuchh maiñ khalaq karūṅga us kī hameshā tak kħushī manāo! Kyoñki dekho, maiñ Yarūshalam ko shādmānī kā bāis aur us ke bāshindoṇ ko kħushī kā sabab banāūngā. ¹⁹ Maiñ khud bhī Yarūshalam kī kħushī manāūngā aur apnī qaum se lutfandoz hūṅgā.

Āindā us meñ ronā aur wāwailā sunāī nahīn degā. ²⁰ Wahān koī bhī paidāish ke thoṛे dinoṇ bād faut nahīn hogā, koī bhī waqt se pahle nahīn maregā. Jo sau sāl kā hogā use jawān samjhā jāegā, aur jo sau sāl kī umr se pahle hī faut ho jāe use malaūn samjhā jāegā.

²¹ Log ghar banā kar un meñ baseṅge, wuh angūr ke bāgh lagā kar un kā phal khāeṅge. ²² Āindā aisā nahīn hogā ki ghar banāne ke bād koī aur us meñ base, ki bāgh lagāne ke bād koī

aur us kā phal khāe. Kyoñki merī qaum kī umr darakhtoñ jaisī darāz hogī, aur mere barguzīdā apne hāthoñ ke kām se lutfandoz hoñge. ²³ Na un kī mehnat-mashaqqat rāygān jāegī, na un ke bachche achānak tashaddud kā nishānā ban kar mareñge. Kyoñki wuh Rab kī mubārak nasl hoñge, wuh ɭhud aur un kī aulād bhī. ²⁴ Is se pahle ki wuh āwāz deñ maiñ jawāb dūngā, wuh abhī bol rahe hoñge ki maiñ un kī sunūngā.”

²⁵ Rab farmātā hai, “Bheriyā aur lelā mil kar chareñge, sherbabar bail kī tarah bhūsā khāegā, aur sāñp kī ɭurāk ɭhāk hī hogī. Mere pūre muqaddas pahār par na ɭhalat kām kiyā jāegā, na kisī ko nuqsān pahuñchegā.”

66

Do Mālikoñ kī Khidmat Karnā Nānumkin Hai

¹ Rab farmātā hai, “Āsmān merā takht hai aur zamīn mere pāñwoñ kī chaukī, to phir wuh ghar kahān hai jo tum mere lie banāoge? Wuh jagah kahān hai jahān maiñ ārām karūñga?”

² Rab farmātā hai, “Mere hāth ne yih sab kuchh banāyā, tab hī yih sab kuchh wujūd meñ āyā. Aur maiñ usī kā ɭhayāl rakhtā hūn jo musībatzadā aur shikastādil hai, jo mere kalām ke sāmne kāñptā hai.

³ Lekin bail ko zabah karne wālā qātil ke barābar aur lele ko qurbān karne wālā kutte kī gardan torne wāle ke barābar hai. Ğhallā kī nazar pesh karne wālā suar kā ɭhūn chaṛhāne wāle se behtar nahīñ, aur bakhūr jalāne wālā butparast kī mānind hai. In logoñ ne apnī ɭhalat

rāhoṇ ko i᳚htiyār kiyā hai, aur in kī jān apnī ghinaunī chīzoṇ se lutfandoz hotī hai. ⁴ Jawāb meṇ maiṇ bhī un se badsulūkī kī rāh i᳚htiyār karūṅga, maiṇ un par wuh kuchh nāzil karūṅga jis se wuh dahshat khāte haiṇ. Kyoṇki jab maiṇ ne unheṇ āwāz dī to kisī ne jawāb na diyā, jab maiṇ bolā to unhoṇ ne na sunā balki wuhī kuchh karte rahe jo mujhe burā lagā, wuhī karne par tule rahe jo mujhe nāpasand hai.”

Yarūshalam ke sāth Khushī Manāo

⁵ Ai Rab ke kalām ke sāmne larazne wālo, us kā farmān suno! “Tumhāre apne bhāī tum se nafrat karte aur mere nām ke bāis tumheṇ radd karte haiṇ. Wuh mazāq uṛā kar kahte haiṇ, ‘Rab apne jalāl kā izhār kare tāki ham tumhārī khushī kā mushāhadā kar sakeṇ.’ Lekin wuh sharmindā ho jāeṇge.

⁶ Suno! Shahr meṇ shor-o-ghauḡhā ho rahā hai. Suno! Rab ke ghar se halchal kī āwāz sunāi de rahī hai. Suno! Rab apne dushmanoṇ ko un kī munāsib sazā de rahā hai.

⁷ Dard-e-zah meṇ mubtalā hone se pahle hī Yarūshalam ne bachchā janm diyā, zachchagī kī īzā se pahle hī us ke betā paidā huā. ⁸ Kis ne kabhī aisī bāt sunī hai? Kis ne kabhī is qism kā muāmalā dekhā hai? Kyā koī mulk ek hī din ke andar andar paidā ho saktā hai? Kyā koī qaum ek hī lamhe meṇ janm le saktī hai? Lekin Siyyūn ke sāth aisā hī huā hai. Dard-e-zah abhī shurū hī honā thā ki us ke bachche paidā hue.” ⁹ Rab farmātā hai, “Kyā maiṇ bachche ko yahān tak lāuṇ ki wuh mān ke pet se nikalne wālā ho aur phir use janm lene na dūn? Hargiz nahīn!” Terā

Khudā farmātā hai, “Kyā maiñ jo bachche ko paidā hone detā hūn bachche ko rok dūn? Kabhī nahīn!”

10 “Ai Yarūshalam ko pyār karne wālo, sab us ke sāth khushī manāo! Ai shahr par mātam karne wālo, sab us ke sāth shādiyānā bajāo! **11** Kyoñki ab tum us kī tasallī dilāne wālī chhātī se jī bhar kar dūdh piyoge, tum us ke shāndār dūdh kī kasrat se lutfandoz hogे.”

12 Kyoñki Rab farmātā hai, “Maiñ Yarūshalam meñ salāmatī kā dariyā bahne dūngā aur us par aqwām kī shān-o-shaukat kā sailāb āne dūngā. Tab wuh tumheñ apnā dūdh pilā kar uṭhāe phiregī, tumheñ god meñ biṭhā kar pyār karegī. **13** Maiñ tumheñ mān kī-sī tasallī dūngā, aur tum Yarūshalam ko dekh kar tasallī pāoge. **14** In bātoñ kā mushāhadā karke tumhārā dil khush hogā aur tum tāzā hariyālī kī tarah phalo-phūloge.”

Us waqt zāhir ho jāegā ki Rab kā hāth us ke khādimoñ ke sāth hai jabki us ke dushman us ke ghazab kā nishānā baneñge. **15** Rab āg kī sūrat meñ ā rahā hai, āndhī jaise rathoñ ke sāth nāzil ho rahā hai tāki dahakte koelon se apnā ghussā ḥandā kare aur sholā'afshān āg se malāmat kare. **16** Kyoñki Rab āg aur apnī talwār ke zariye tamām insānoñ kī adālat karke apne hāth se muta'addid logoñ ko halāk karegā.

17 Rab farmātā hai, “Jo apne āp ko butoñ ke bāghoñ ke lie makhsūs aur pāk-sāf karte haiñ aur darmiyān ke rāhnumā kī pairawī karke suar, chūhe aur dīgar ghinaunī chīzeñ khāte haiñ wuh mil kar halāk ho jāeñge.

Dīgar Aqwām Bhī Rab kī Parastish Karen̄gī

¹⁸ Chunānche maiñ jo un ke āmāl aur қhayālāt se wāqif hūn tamām aqwām aur alag alag zabāneñ bolne wāloñ ko jamā karne ke lie nāzil ho rahā hūn. Tab wuh ā kar mere jalāl kā mushāhadā kareñge. ¹⁹ Maiñ un ke darmiyān ilāhī nishān qāym karke bache huoñ meñ se kuchh dīgar aqwām ke pās bhej dūngā. Wuh Tarsīs, Libiyā, tīr chalāne kī māhir qaum Ludiyā, Tūbal, Yūnān aur un dūr-darāz jazīroñ ke pās jāeñge jinhoñ ne na mere bāre meñ sunā, na mere jalāl kā mushāhadā kiyā hai. In aqwām meñ wuh mere jalāl kā elān kareñge.

²⁰ Phir wuh tamām aqwām meñ rahne wāle tumhāre bhāiyōñ ko ghoroñ, rathoñ, gāriyon, khachcharoñ aur ūnþoñ par sawār karke Yarūshalam le āeñge. Yahān mere muqaddas pahār par wuh unheñ ghallā kī nazar ke taur par pesh kareñge. Kyoñki Rab farmātā hai ki jis tarah Isrāīlī apnī ghallā kī nazareñ pāk bartanoñ meñ rakh kar Rab ke ghar meñ le āte haiñ usī tarah wuh tumhāre Isrāīlī bhāiyōñ ko yahān pesh kareñge. ²¹ Un meñ se maiñ bāz ko imām aur Lāwī kā ohdā dūngā.” Yih Rab kā farmān hai.

²² Rab farmātā hai, “Jitne yaqīn ke sāth merā banāyā huā nayā āsmān aur naī zamīn mere sāmne qāym rahegā utne yaqīn ke sāth tumhārī nasl aur tumhārā nām abad tak qāym rahegā. ²³ Us waqt tamām insān mere pās ā kar mujhe sijdā kareñge. Har Nae Chānd aur har Sabat ko wuh bāqāydagī se āte raheñge.” Yih Rab kā farmān hai. ²⁴ “Tab wuh shahr se nikal kar un

kī lāshoṇ par nazar dāleṅge jo mujh se sarkash
hue the. Kyoṇki na unheṇ khāne wāle kīre
kabhī mareṅge, na unheṇ jalāne wālī āg kabhī¹
bujhegī. Tamām insān un se ghin khāeṅge.”

**Kitab-i Muqaddas
The Holy Bible in Urdu, Urdu Geo Version, Roman
Script**

copyright © 2019 Urdu Geo Version

Language: (Urdu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

123ff8cb-27b3-5817-a02a-22e67145fd30